

LXXII. Egészségbiztosítási Alap

Kiss Zsolt
főigazgató

Budapest, 2021. augusztus „27.”

Fejezet irányítását ellátó szerv neve: Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő
Törzskönyvi azonosító száma: 328104
Honlapjának címe: www.neak.gov.hu

Az Egészségbiztosítási Alap 2020. évi költségvetésének végrehajtása

Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) az Egészségbiztosítási Alap (a továbbiakban: E. Alap) 2020. évi költségvetését 2 681 630,8 millió forint bevételi és kiadási főösszeggel határozta meg.

Az E. Alap 2020. évi költségvetési hiánya 331 316,2 millió forint, 2 559 325,7 millió forint bevételi és 2 890 641,9 millió forint kiadási főösszeg mellett.

Az Egészségbiztosítási Alap bevételeinek alakulása

Az E. Alap bevételi főösszege 2 559 325,7 millió forint, amely az előirányzattól 122 305,1 millió forinttal, 4,6 százalékkal maradt el.

Az előirányzattól történő eltérés a következő tényezők együttes hatásából ered:

- a járulékbevételek és hozzájárulások (ide értve az egészségügyi hozzájárulást is) – kivéve a késedelmi pótlék és bírság – 118 204,7 millió forinttal, 6,2 százalékkal,
 - az egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek 5868,2 millió forinttal, 3,2 százalékkal alacsonyabb;
- a késedelmi pótlék és bírság 259,0 millió forinttal, 10,8 százalékkal,
- a működési célú bevételek 1419,8 millió forinttal;
- a vagyongazdálkodás bevétele 89,0 millió forinttal magasabb az előirányzatnál.

Az E. Alap bevételei összességében az előző évhez képest 125 794,4 millió forinttal, 5,2 százalékkal növekedtek az alábbi tényezők együttes hatásaként:

- a 2019. januárjától megszűnt egészségügyi hozzájárulás 41 556,5 millió forinttal, 98,8 százalékkal,
- a szociális hozzájárulási adó E. Alapot megillető része és munkáltatói egészségbiztosítási járulék 43 295,9 millió forinttal, 6,1 százalékkal,
- a késedelmi pótlék és bírság 225,1 millió forinttal, 7,8 százalékkal,
- a működési célú bevételek 113,0 millió forinttal, 5,8 százalékkal, csökkent;
- a költségvetési hozzájárulások 143 602,6 millió forinttal, 32,4 százalékkal,
- az egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek 8811,2 millió forinttal, 5,2 százalékkal,
- a biztosított egészségbiztosítási járulékbevételek 50 644,7 millió forinttal, 5,1 százalékkal,
- az egyéb járulékok és hozzájárulások 7857,5 millió forinttal, 11,7 százalékkal,
- a vagyongazdálkodásból származó bevételek 68,9 millió forinttal, 96,3 százalékkal növekedett.

Járulékbevételek és hozzájárulások

A bevételek alakulását döntő mértékben meghatározó járulékbevételekből, hozzájárulásokból és késedelmi pótlékból 2020. évben 1 791 851,5 millió forint befizetés származott, amely az előirányzatnál (1 909 797,2 millió forint) 117 945,7 millió forinttal alacsonyabb. A 2019. évi tényadathoz viszonyított csökkenése 26 575,3 millió forint, amelyet az alább ismertetett változások okoztak.

Az E. Alapot megillető szociális hozzájárulási adóbevétel és munkáltatói egészségbiztosítási járulékbevételek együttes tényadata 670 548,5 millió forint, amely az összes bevétel 26,2 százalékát jelenti. A teljesülés az előirányzattól 85 151,5 millió forinttal, 11,3 százalékkal maradt el, az előző évi tényszámától 43 295,9 millió forinttal, 6,1 százalékkal maradt el. A csökkenés meghatározó tényezője, hogy 2020. július 1-jétől a szociális hozzájárulási adó mértéke 2,0 százalékponttal mérséklődött (17,5 százalékról 15,5 százalékra).

A bevételek közül 40,7 százalékot képviselő biztosított egészségbiztosítási járulékbevétel alcím teljesítési adata 1 042 910,8 millió forint, amely az előirányzattól 36 789,2 millió forinttal 3,4 százalékkal maradt el, míg az előző évi tényszámot 50 644,7 millió forinttal, 5,1 százalékkal haladta meg. A biztosított által fizetendő egészségbiztosítási járulék mértéke az előző évhez képest változatlan.

Az egyéb járulékokból és hozzájárulásokból együttesen 75 243,1 millió forint befizetés teljesült, amely az előirányzatnál 3345,9 millió forinttal, 4,7 százalékkal, a 2019. évi befizetéseknél 7857,5 millió forinttal, 11,7 százalékkal több.

Az alcímen belül az egyes előirányzatok teljesítései a következőképpen alakultak:

Az egészségügyi szolgáltatási járulék bevétele 33 908,7 millió forint, ami az előirányzatot 1708,7 millió forinttal, 5,3 százalékkal, az előző évi tényszámot 1938,6 millió forinttal, 6,1 százalékkal haladta meg.

A megállapodás alapján fizetők járuléka 272,7 millió forint, amely az előirányzattól 27,3 millió forinttal, 9,1 százalékkal, az előző évi tényszámától 20,5 millió forinttal, 7,0 százalékkal maradt el.

A munkáltatói táppénz hozzájárulás bevétele 40 775,1 millió forint, amely az előirányzatot 1677,9 millió forinttal, 4,3 százalékkal, az előző évi tényszámot 5944,9 millió forinttal, 17,1 százalékkal haladta meg.

Az egyszerűsített foglalkoztatás utáni közteher jogcím éves összege 300,0 millió forint, teljesítése 286,6 millió forint, mely az előirányzatnál 13,4 millió forinttal, az előző évi tényszámnál 5,5 millió forinttal kevesebb.

Az egészségügyi hozzájárulás teljesítése 490,1 millió forint, az előirányzatnál 390,1 millió forinttal több, az előző évi tényszámnál 41 556,5 millió forinttal, 98,8 százalékkal kevesebb.

A késedelmi pótlék, bírság összege 2659,0 millió forint, amely az előirányzatot 259,0 millió forinttal, 10,8 százalékkal haladta meg, a 2019. évi tényszámától 225,1 millió forinttal, 7,8 százalékkal maradt el.

Költségvetési hozzájárulások

A költségvetési hozzájárulások éves bevétele 586 499,2 millió forint, amely az előző évi tényszámnál 143 602,6 millió forinttal magasabb.

Az alcímen belül az egészségügyi feladatok ellátásával kapcsolatos költségvetési hozzájárulás – 5400,0 millió forint – az előirányzat szintjén teljesült.

A 2020. évben a központi költségvetés az úgynevezett nemzeti kockázatközösség keretében havonta - *a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről* szóló 1997. évi LXXX. törvény 26. § (5) bekezdése, illetve a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII törvény 25.§ (4) bekezdése és 103. § alapján - 7 710 forint egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetett járulék címen átvett pénzeszköz címen a meghatározott személyek után (pl.: nyugdíjasok, GYES-GYED-ben részesülők, fogvatartottak, szociálisan rászorulóknak, stb.) Ennek éves teljesítési összege – az előirányzat szerinti – 463 365,0 millió forint volt.

Ellátások fedezetéül szolgáló egyéb bevételek

Az egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek alcímen a 2020. évben befizetett bevételek együttes összege 179 031,4 millió forint volt, amely az előirányzat összegeztől 5868,2 millió forinttal, 3,2 százalékkal maradt el.

Az alcímen belül az egyes előirányzatok teljesítései a következőképpen alakultak:

A teresség-megszakítás egyéni térítési díja 605,0 millió forint, amely az előirányzatot 80,0 millió forinttal (15,2 százalékkal), az előző évi tényszámot 5,8 millió forinttal (1,0 százalékkal) haladta meg.

A baleseti és egyéb kártérítési megtérítésekből 8146,0 millió forint bevétel keletkezett, amely az előirányzatot 1192,9 millió forinttal, 17,2 százalékkal, a 2019. évi tényszámot 951,5 millió forinttal, 13,2 százalékkal haladta meg. A kötelező gépjármű felelősségbiztosítás keretében az E. Alapot megillető megtérítés összege 4999,5 millió forint volt.

Kifizetések visszatérülése és egyéb bevételek címen 2088,7 millió forint befizetés történt, ami az előirányzatnál 1067,3 millió forinttal, 4,5 százalékkal több, az előző évi tényszámnál 100,8 millió forinttal, 4,6 százalékkal kevesebb.

A gyógyszergyártók és gyógyszerforgalmazók befizetéséből 101 576,2 millió forint bevétel keletkezett, amely az előirányzatot 9814,5 millió forinttal, 10,7 százalékkal, az előző évi tényszámot 9458,5 millió forinttal, 10,3 százalékkal haladta meg. A változásban szerepet játszott a megnövekedett gyógyszer-támogatás és így a százalékos gyártói befizetés növekedése, illetve a támogatásvolumen-szerződések alapján fizetett befizetések emelkedése.

Az E. Alapot 2020. évben 38 561,4 millió forint a gyógyszergyártókkal kötött szerződések (támogatásvolumen-szerződések) révén, valamint 63 014,8 millió forint a folyamatos gyógyszerellátást biztosító gyógyszergyártói és forgalmazói befizetések és egyéb gyógyszerforgalmazással kapcsolatos befizetések alapján illette meg. A gyógyszerforgalmazás utáni befizetések jogcím magában foglalja a 20,0 százalékos gyártói, 10,0 százalékos kiegészítő gyártói (spanyol modell) befizetési kötelezettségeken túl a gyógyszerismertető után történő valamint a nagykereskedői befizetéseket is.

A nemzetközi egyezményből eredő ellátások megtérítéséből származó bevétel 7772,7 millió forint, amely az előirányzatnál 1284,3 millió forinttal, az előző évi befizetés összegénél 448,0 millió forinttal több.

A jogcímek magukban foglalják az EGT tagállamokból érkező biztosítottak Magyarországon E jelű formanyomtatvány átadása mellett történő ellátása nyomán felmerülő költségtérítések összegét, melyet a benyújtott költségigények alapján térítenek meg a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (a továbbiakban: NEAK) részére a külföldi biztosítók (külföldiek magyarországi ellátása közösségi szabály alapján). A magyar-montenegrói, magyar-bosnyák, magyar-szerb, magyar-albán és magyar-török egyezmények alapján magyarországi ellátások kifizetése a montenegrói, bosnyák, szerb, albán és török biztosítottak magyarországi sürgősségi ellátásait tartalmazza.

Az egészségügyi szolgáltatók visszafizetéséből 169,9 millió forint bevétel keletkezett, amely az előirányzatnál 280,1 millió forinttal kevesebb, a 2019. évi teljesítésnél 10,1 millió forinttal több. A visszafizetésből 65,7 millió forint kapcsolódott a gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz támogatással kapcsolatos ellenőrzésekhez, míg 104,2 millió forint az egészségügyi szolgáltatók egyéb visszafizetése alapján illette meg az E. Alapot.

A baleseti adóból 2,8 millió forint befizetés teljesült, amely az előirányzatnál 97,2 millió forinttal, az előző évi tényszámnál 7938,6 millió forinttal kevesebb. A jelentős eltérést a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításhoz kapcsolódó baleseti adó megszüntetése okozza. Helyét 2019. január 1-től a biztosítási adó vette át.

A népegészségügyi termékadó címen 58 670,1 millió forint bevétele származott az E. Alapnak, amely az előirányzathoz viszonyítva 18 929,9 millió forinttal (24,4 százalékkal) kevesebb, az előző évi tényszámnál 5976,7 millió forinttal (11,3 százalékkal) több.

Vagyongazdálkodás

A vagyongazdálkodás bevételi előirányzata 15,0 millió forint volt, ténylegesen 104,0 millió forint realizálódott. A jelentős bevétel növekedést az E. Alap ellátási vagyonát képező, jogutódlással „ingyenes juttatásként” szerzett ingatlanok egy részének sikeres értékesítése eredményezte. 2020. évben összesen hat lakáscélú ingatlan került értékesítésre az elővásárlásra jogosult bérlők részére, részben részletfizetéses, részben egyösszegű fizetéses konstrukcióban.

Működési célú bevételek

A NEAK 2020. évi eredeti bevételi előirányzata 419,8 millió forint, amely összeg év közben 1412,4 millió forinttal emelkedett, így a módosított előirányzat 1832,2 millió forint.

A teljesítési adat 1839,6 millió forint, amely 1419,8 millió forinttal több, mint az eredeti előirányzat.

adatok millió forintban

Megnevezés	2019. évi teljesítés	2020. évi törvényi eredeti előirányzat	2020. évi módosított előirányzat	2020. évi teljesítés	2020. évi telj. az eredeti előirányzat %-ában
Egészségbiztosítási költségvetési szervek bevételei	1 952,6	419,8	1 832,2	1 839,6	438,2
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	1 025,1		760,8	760,8	
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	260,2		190,9	190,8	
Közhatalmi bevételek	338,9	254,6	419,9	427,4	167,9
Működési bevételek	196,4	165,2	205,3	205,3	124,3
Felhalmozási bevételek			2,8	2,8	
Működési célú átvett pénzeszközök	111,6		201,6	201,6	
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	20,4		50,9	50,9	

Többletbevétel a működési bevételeknél és a felhalmozási bevételeknél, a működési célú támogatások államháztartáson belülről, felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről, a működési célú átvett pénzeszközöknél, a felhalmozási célú átvett pénzeszközöknél továbbá a közhatalmi bevételek című sorokon keletkezett.

Működési célú támogatások államháztartáson belülről 760,8 millió forint.

Támogatásértékű bevétel

- a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2020. évi kompenzációjának finanszírozására jóváhagyott 0,4 millió forint,
- Csongrád megye nevének Csongrád-Csanád megyére változásával összefüggő feladatokhoz szükséges forrás biztosításáról szóló 1590/2020. (IX. 21.) Korm. határozat alapján kapott 1,2 millió forint,
- EFOP 1.9.6., EFOP 1.8.0., KÖFOP 00043 SZAKINT projektekre 756,3 millió forint támogatásából,
- TIOP projekt elszámolására beérkezett 2,9 millió forint támogatás.

Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről előirányzati soron 190,8 millió forint teljesítés történt az EFOP 1.9.6., KÖFOP 00043 SZAKINT projektekre.

A költségvetési bevételek eredeti előirányzata – amely tartalmazza a közhatalmi és működési bevételeket – 419,8 millió forint. A módosított előirányzat 625,2 millió forint, amely 205,4 millió forint összegű többletbevételek előirányzatosításából adódott.

A NEAK 632,7 millió forint összegű közhatalmi és működési bevételt realizált. A közhatalmi bevétel 67,5 százaléka – 427,4 millió forint – igazgatási szolgáltatási díj jogcímen keletkezett.

A 205,3 millió forint működési bevételek a beszámolási időszakban az alábbi jelentősebb tételekből tevődtek össze:

- készletértékesítés ellenértéke 1,6 millió forint bevétel,
- szolgáltatások ellenértéke 149,8 millió forint bevétel, melyből
 - gépi adatszolgáltatásból származó bevételek 130,9 millió forint,
 - oktatás, üdültetés, dolgozóknak nyújtott szolgáltatás bevételeiből 6,3 millió forint,
 - gépkocsi használat, mobil telefon túllépés, és egyéb bevételeiből 12,6 millió forint,
- közvetített szolgáltatások ellenértéke (továbbszámlázott közüzemi díjak) 1,4 millió forint bevétel,
- a kiszámlázott általános forgalmi adó 37,2 millió forint bevétel,
- realizált árfolyam nyereség és kamatjellegű bevétel 0,1 millió forint,
- egyéb működési bevétel 15,2 millió forint.

Tárgyi eszközök (jármű, egyéb gép) értékesítéséből származó bevétel 2,8 millió forint.

A 2020. évi teljesítés (1839,6 millió forint) és a módosított előirányzat (1832,2 millió forint) 7,4 millió forint összegű eltérését a bevételi többlet engedélyeztetésének elmaradása okozta.

A működési célú pénzeszközátvétel államháztartáson kívülről 201,6 millió forint, ebből

- krízistámogatás visszatérülése 0,1 millió forint,
- az Európai Uniótól érkezett költségvetési támogatás az EURIPID projektre 0,8 millió forint,
- EESSI projekt megtérítése 130,4 millió forint
- az EURIPID projekt támogatására jóváhagyott 70,3 millió forint (tagsági és konzorciumi díj bevétel),

Felhalmozási célú átvett pénzeszközök összege 50,9 millió forint, amely

- a dolgozóknak korábbi években nyújtott kölcsön visszatérüléséből 11,1 millió forintból,
- EESSI projekt megtérülése 33,3 millió forintból, és
- az EURIPID projektre különféle országok tagdíjbefizetéséből, 6,5 millió forintból keletkezett.

Az Egészségbiztosítási Alap kiadásainak alakulása

Az E. Alap 2020. évi kiadási főösszege 2 890 641,9 millió forint, amely az eredeti előirányzatnál 209 011,1 millió forinttal, 7,8 százalékkal, az előző évi kiadásnál 349 876,2 millió forinttal, 13,8 százalékkal magasabb.

Pénzbeli ellátások

A Kt. az E. Alap pénzbeli ellátásaira vonatkozóan 728 425,1 millió forintot irányzott elő. A tárgyévi teljesítés 748 538,5 millió forint volt, amely az előirányzatot 20 113,4 millió forinttal, 2,8 százalékkal, az előző évi teljesítést pedig 59 704,7 millió forinttal, 8,7 százalékkal haladta meg.

A csecsemőgondozási díj 2020. évi előirányzata 72 267,4 millió forint volt, a kifizetés 78 205,8 millió forintban teljesült. Az előirányzathoz viszonyított 5938,4 millió forintos kiadás túlteljesülést (8,2 százalék) az igénybevevők havi átlagos számának, a csecsemőgondozási díj alapjául szolgáló átlagkereset növekedés, valamint a segélyezési napok számának emelkedése okozta.

A 2020. évi költségvetésben a táppénz együttes előirányzata 149 252,2 millió forint, a táppénzre fordított kiadás ezt (5,0 százalékkal) meghaladva 156 770,3 millió forint összegben teljesült.

Az előző évi kiadáshoz (132 904,7 millió forint) viszonyított 23 865,6 millió forintos (18,0 százalék) kiadás növekedés összetevői a következők:

- a táppénzes napok száma 2020. évben az előző évhez képest több;
- az egy napra jutó táppénzkiadás az előző évhez képest 9,8 százalékkal növekedett;
- a táppénzesek napi átlagos száma a táppénzes napok növekedésének megfelelően nőtt.

2020-ban a táppénz maximuma 10 733 forint/nap (a minimálbér – 161 000 forint – kétszeresének harmincad része) volt, ez 2019. évben 9 933 forint/nap összeget jelentett.

A 156 770,3 millió forint kiadási összegből a baleseti táppénzre fordított kiadás 14 629,5 millió forint. A baleseti táppénz kiadás az előirányzattól 1111,4 millió forinttal, 7,1 százalékkal maradt el. A baleseti táppénz aránya az összes táppénzkiadáson belül 9,3 százalék, ami kis mértékben kevesebb az előző évi aránynál. Az előirányzathoz viszonyított kiadás csökkenés az egy baleseti táppénzes napra jutó kiadás növekedése és a baleseti táppénzes napok számának csökkenése mellett következett be.

Az összes táppénzes kiadásból a gyermekápolási táppénz 6541,4 millió forint, amely az előirányzatnál 1940,2 millió forinttal, 22,9 százalékkal kevesebb. A gyermekápolási táppénz aránya az összes táppénzkiadáson belül 4,2 százalék.

A betegséggel kapcsolatos segélyekkel összefüggő egyszeri segély éves teljesítése 449,8 millió forint, ami szinte megegyezik – a korábbi évek gyakorlata alapján a megyei kormányhivatalok között felosztásra kerülő – előirányzattal (450,0 millió forint).

2020. évben országosan 23 455 db segélykérelem érkezett. Az előző évről áthozott, el nem bíralt kérelmekkel együtt a kérelmek száma 25 207 db volt, 20 264 esetben teljesítésre került. Az egy főre jutó segély összegének átlaga országosan 24 184 forint volt.

A kártérítési járadék 2020. évi tényadata 689,1 millió forint, amely az előirányzattól 37,9 millió forinttal, 5,2 százalékkal maradt el. Kártérítési járadékban havonta átlagosan 1 910 fő részesült, 129 fővel kevesebb, mint 2019. évben. Több éve tartó trend az ellátásban részesülők számának csökkenése. Az egy főre jutó ellátás havi átlagos összege 30 074 forint, a növekedés mértéke az előző évhez képest 437,0 forint, 1,5 százalék.

Baleseti járadék címen 8070,6 millió forint került kifizetésre, amely az előirányzatnál 30,5 millió forinttal több, az előző évi kiadásnál 27,6 millió forinttal kevesebb. Az ellátás összege 2020 januárjától a nyugdíj emelés mértékének megfelelően, 2,8 százalékkal emelkedett, majd 2020 novemberében 1,2 százalékos kiegészítő emelés valósult meg, a kiegészítő nyugdíjemelésre irányadó szabályok szerint. A kiadás tartalmazza továbbá a 2019. évi nyugdíjprémiumról és egyes más ellátások után járó egyszeri juttatásról szóló 237/2019. (X. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) alapján az ellátottak részére kifizetett és áthúzódó 0,3 millió forint egyszeri juttatás összegét is. Baleseti járadékban átlagosan, havonta 22 170 fő részesült, amely 802 fővel kevesebb, mint az előző évben. Az egy főre jutó ellátás havi átlagos összege 30 336,0 forint, a növekedés mértéke az előző évhez képest 1 157,0 forint, 3,96 százalék.

A gyermekgondozási díj és örökbefogadói díj kiadásának előirányzata 215 829,0 millió forint, a teljesítés 228 060,4 millió forint volt, amely az előirányzatnál 12 231,4 millió forinttal, 5,7 százalékkal több.

A minimálbér emelkedésén túl továbbra is hatást gyakorol a gyermekgondozási díj (GYED) kiadására, hogy a csecsemőgondozási díj lejártát követően, a gyermekgondozási díj folyósítása mellett korlátlan időtartamban lehet dolgozni, így egyre több apa veszi igénybe a GYED-et. Míg 2019-ben 21 936 apa vette igénybe a GYED-et, addig 2020-ban már 22 280 fő (2019-ben a GYED mellett munkát végző apák száma 14 805 fő volt, addig ez a szám 2020-ra 15 972 főre emelkedett).

Az előző évhez viszonyított kiadásnövekedést a következő tényezők együttesen okozták:

- az igénybevevők átlagos száma nőtt;
- az egy napra jutó kiadás emelkedett; a kiadások növekedésében közrejátszott a gyermekgondozási díj alapjául szolgáló átlagkeresetek növekedése, és a minimálbér emelkedése következtében megnőtt GYED maximális összege (2019. évben 208 600 forint, 2020-ban 225 400 forint).

Méltányossági jogkörben engedélyezhető valamennyi pénzbeli ellátásra 200,0 millió forint keret állt rendelkezésre a 2020. évben, mely összeg a megyei kormányhivatalok között került felosztásra.

A méltányosságból engedélyezhető pénzbeli ellátások 200,0 millió forintos előirányzatából összesen 171,5 millió forint került kifizetésre. Ebből

- méltányosságból engedélyezhető táppénzre 46,2 millió forint (mely az összes kiadás 27,0 százaléka).
- gyermekápolási táppénz címén 25,7 millió forint, az összes költség 15,0 százaléka került kifizetésre,
- a csecsemőgondozási díj a kiadás 32,1 százaléka, 55,1 millió forint volt,
- 44,5 millió forint gyermekgondozási díjra került kifizetésre, mely az összes kiadás 25,9 százaléka.

A 2019. évi kiadásokhoz viszonyítva, 2020. évben a méltányosságból engedélyezhető pénzbeli ellátásokra fordított összeg 21,8 millió forinttal volt több.

Csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj iránti kérelem esetén elutasításra kerültek azon kérelmek, melyekben a kérelmező nem volt biztosított, illetve nagyon rövid biztosítási idővel rendelkezett. Ugyanakkor az 59/2020. (III. 23.) Korm. rendelet értelmében a gyermek gondozására, nevelésére tekintettel nyújtott gyermekgondozási díjra való jogosultság veszélyhelyzet megszűnéséig történő meghosszabbítása a méltányosságból megállapított gyermekgondozási díjra is kiterjedt, mely hozzájárult a kiadás növekedéshez.

Táppénz iránti kérelmek esetében többnyire a várandós kismamák, továbbá a daganatos megbetegedésben szenvedők részére került megállapításra az ellátás. A gyermekápolási táppénzt a szülők túlnyomó többségben a daganatos betegségben szenvedő gyermekek kórházi és otthoni ápolására hivatkozva kérték, de egyre gyakrabban fordul elő, hogy a gyermek egyéb, rövidebb lefolyású megbetegedése idejére is kérelmezi a szülő a gyermekápolási táppénz méltányosságból történő engedélyezését, mert a jogszabályban meghatározott, gyermek életkorához kötött időtartamot kimerítette, vagy a gyermek a 12. életévét már betöltötte.

A rokkantsági, rehabilitációs ellátások előirányzata 281 859,4 millió forint, a teljesítés 276 292,5 millió forint volt, ami az előirányzattól 2,0 százalékkal maradt el. Az ellátások összege 2020 januárjától a nyugdíj emelés mértékének megfelelően, 2,8 százalékkal emelkedett, majd 2020 novemberében 1,2 százalékos kiegészítő emelés valósult meg, a kiegészítő nyugdíjemelésre irányadó szabályok szerint. A kiadási teljesítés magában foglalja az ellátottak részére a Korm. rendelet szerint kifizetett az előző évről áthúzódó elszámolást tartalmazó 8,2 millió forint egyszeri juttatás összegét is. Különös méltányolást érdemlő körülmény esetén rokkantsági ellátás megállapítására 150,0 millió forint keret állt rendelkezésre a 2020. évben, melyből 128,5 millió forint került kifizetésre. Az ellátás átlagos létszáma 247 fő/hónap volt.

Természetbeni ellátások kiadásai

A természetbeni ellátások eredeti előirányzata 1 930 419,4 millió forint, a teljesítés 2 118 298,1 millió forint volt, amely a törvényi előirányzatot 9,7 százalékkal (187 878,7 millió forinttal) haladta meg. Az előző évhez képest az emelkedés 291 965,6 millió forint, 16,0 százalék.

Gyógyító-megelőző ellátás kiadásai

A gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport eredeti előirányzata 1 429 347,7 millió forint. A Kvtv. a jogcímcsoport előirányzatait nem módosította, ugyanakkor miniszteri, illetve kormányzati hatáskörben év közben több előirányzat-átcsoportosítás is történt, valamint együttesen 201 546,5 millió forint külső forrás bevonásra is sor került. Ennek eredményeképpen a jogcímcsoport előirányzata 1 630 894,2 millió forintra emelkedett. A teljesítés 1 612 232,0 millió forint volt, amely a törvényi előirányzatot 12,8 százalékkal (182 884,3 millió forinttal) haladta meg. Az előző évhez képest az emelkedés 271 542,5 millió forint, 20,3 százalék.

Az előirányzat-maradvány 18 662,2 millió forint, melyből a Finanszírozási rendszer átalakítása jogcím fel nem használható maradványa 17 764,0 millió forint, az egyéb kasszák maradványa 898,2 millió forint.

A COVID-19 koronavírus járvány miatt kialakult rendkívüli helyzetben az egészségügyben dolgozók rendelkezésre állásának biztosítása, munkahelyük megőrzése és az egészségügyi szolgáltatók stabil, folyamatos működőképessége érdekében a 2020. március havi teljesítmények elszámolásától bevezetésre került az átlagfinanszírozás intézménye. Az átlagfinanszírozás bevezetése azt a célt is szolgálta, hogy az egészségügyi szolgáltatók, a veszélyhelyzet ideje alatt is biztonsággal működhessenek és a hozzájuk forduló betegek rendelkezésére álljanak a készenléti ellátás szabályainak megfelelően.

A NEAK az egészségügyi szolgáltatások E. Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kr.) 5/B. §-a szerint a 2020. március - augusztus, valamint az október havi teljesítmények elszámolása során a finanszírozás mértékét egyes ellátások esetében átlagfinanszírozással határozta meg, azaz meghatározott időszak háromhavi finanszírozási díj átlagának megfelelő finanszírozási díj utalására került sor. A 2020. május havi kifizetésektől alkalmazott átlagok a 2019. december és 2020. február időszak közötti finanszírozási díjak átlaga alapján került megállapításra, a 2020. december havi kifizetésektől alkalmazott átlagok pedig a 2020. július – 2020. szeptember időszak közötti finanszírozási díjak átlaga alapján, melyből a 2020. szeptember hónap egy ténylegesen teljesítményfinanszírozott hónap volt. A december havi kifizetésektől kezdődően részben változott az átlagfinanszírozással érintett ellátások köre is.

Az egészségügyi szolgáltatók átlagfinanszírozásának meghatározása során a Célelőirányzatok jogcímből, továbbá a Működési költségelőleg, a Várólista csökkentés, az Extrafinanszírozás, a Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás és a Speciális finanszírozású szakellátás előirányzatok terhére történő kifizetések nem kerültek figyelembe vételre. Ez utóbbi esetekben a finanszírozás továbbra is az általános szabályok szerint történt, a normál szabályok szerinti módon. Az átlagfinanszírozás alkalmazása nem érintette az egészségügyi szolgáltatók Kr.-ben és a finanszírozási szerződésben meghatározott kötelezettségeit. A szolgáltatóknak valamennyi (teljesítmény és egyéb) jelentési kötelezettségét teljesíteniük kellett.

Főbb évközi előirányzat átcsoportosítások és emelések

Fogászati ellátás

A Kvtv.-ben az ellátás finanszírozására 32 894,8 millió forint állt rendelkezésre. A rezsitámogatási díj megemlése és a szakellátás részére történő bevezetése 9 599,3 millió forint plusz forrás bevonásával valósult meg.

A Kr. módosításáról szóló 7/2020. (I. 31.) Korm. rendelet alapján a fogászati alapellátási szolgálatokat megillető rezsitámogatási díj havi összege 2020. január 1. napjától 130 000,0 forintról 380 000,0 forintra emelkedett. A fogászati szakellátók esetében is szükséges volt bevezetni a rezsitámogatás intézményét. Az új finanszírozási elem bevezetésére is 2020. január 1. napjától került sor, az alapellátási szolgáltatókéval azonos mértékben, havi 380 000,0 forint fix összeggel. A többletforrás fedezete a Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoporton belül az Alapellátás fejlesztése jogcímről a Fogászati ellátás jogcím előirányzata javára 9 599,3 millió forint átcsoportosításával valósult meg.

A havi 380,0 ezer forint összegű díjazás a heti 30 órás rendelési időben működő szolgálatok esetében kerül kifizetésre, az ennél alacsonyabb rendelési időben működő szolgálatok időarányosan csökkentett mértékű rezsitámogatásra jogosultak. Ennek alapján a fogászati alapellátási szolgálatok és szakellátást nyújtó szakrendelések havi átlagbevétele 29,2 százalékkal nőtt.

Egészségügyi szakdolgozók és védőnők béremelése

A megállapított támogatási összegek fedezetéül a Célelőirányzatok jogcímen belül az egészségügyi dolgozók 2018-2020. évi béremelésének fedezete előirányzaton 102 635,6 millió forint állt rendelkezésre, mely tartalmazta a 2020. évben tervezett béremelés fedezetét. Az évközi előirányzat átcsoportosítások eredményeként az előirányzat 94 092,9 millió forintra módosult, ami megegyezik a kifizetéssel.

A beszámolóval érintett időszakban 2 alkalommal került sor béremelésre. Az egészségügyi szakdolgozók és védőnők 2019-2022. évekre vonatkozó bérfelajánlásáról szóló 1684/2018. (XII. 17.) Korm. határozat az egészségügyi ágazati előmeneteli szabályok hatálya alá tartozó egészségügyi szakdolgozók és védőnők részére 2020. január 1-jétől 14%-os, 2020. november 1-jétől 20%-os bér-, illetve illetménynövelést írt elő.

Egyszeri rendkívüli juttatás

A COVID-19 járványügyi helyzetben az egészségügyi intézményekben/szolgáltatóknál dolgozó személyzet munkájának és terhelésének elismeréseként a dolgozók egyszeri rendkívüli juttatásban részesültek.

A rendkívüli juttatás összege dolgozónként bruttó 500,0 ezer forint volt. A rendkívüli juttatásra való jogosultságot az egészségügyi és egészségügyben dolgozó munkáltatója, illetve megbízója képviselőjére jogosult személy állapította meg. A szolgáltatók, illetve munkáltatók a támogatási összeget 2020. június 19-éig igényelhetik. A NEAK az igényelt támogatás 2020. június 26. napjáig történő kiutalásáról gondoskodott. A rendkívüli juttatást a jogosult részére 2020. július 1. napján kellett kifizetni. Az egészségügyi és egészségügyben dolgozóknak járó rendkívüli juttatás részletes szabályait a veszélyhelyzet során nyújtott többletmunkájuk elismeréseként az egészségügyi és egészségügyben dolgozókat érintő egyszeri rendkívüli juttatásról szóló 275/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet tartalmazza.

A rendkívüli juttatás kifizetéséhez a veszélyhelyzet során nyújtott többletmunkájuk elismeréseként az egészségügyi és egészségügyben dolgozókat érintő egyszeri rendkívüli juttatás biztosításáról szóló 1313/2020. (VI. 12.) Korm. határozatban és az egészségügyi és egészségügyben dolgozókat érintő egyszeri rendkívüli juttatás kifizetéséhez szükséges további többletforrás biztosításáról szóló 1346/2020. (VI. 30.) Korm. határozatban foglaltak alapján átcsoportosítással mindösszesen 101 342,0 millió forint állt rendelkezésre, a Célelőirányzatok jogcímen belül újonnan létrehozott 2020. évi egyszeri rendkívüli juttatás fedezete előirányzatán. A NEAK felé jelentett igénylések során a jogosultak száma 171 919 fő volt.

Központosított adósságrendezés (Működési támogatás I.)

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 31. § (9a) bekezdése alapján adatot szolgáltató állami, önkormányzati és egyházi tulajdonban álló egészségügyi szolgáltatók 2019. december 31. napján fennállt lejárt tartozásállománya rendezése központosított adósságrendezési eljárás keretében történt.

Az eljárás során a Pénzügyminisztérium pénzügyekért felelős államtitkára járt el főtárgyalóként, munkáját az Állami Egészségügyi Ellátó Központ (a továbbiakban: ÁEEK), a Belügyminisztérium, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által delegált 1-1 tagból álló bizottság segítette. Az Állami Egészségügyi Ellátó Központ – a fenntartók adatszolgáltatása alapján – 2020. január 10-éig meghatározta az eljárás alá tartozó tartozásállományt

intézményi és szállítói bontásban, majd a főtárgyaló a tartozások kiegyenlítésének elveit határozta meg. Az érintett szállítókkal a tárgyalásokat 2020. február 29-éig kellett lefolytatni. A főtárgyaló a tárgyalások eredményének függvényében felosztási javaslatot készített, melyet a pénzügyminiszter és az emberi erőforrások minisztere hagyott jóvá.

A NEAK a jóváhagyott javaslatban meghatározott összegeket a honlapján közzétette és működési támogatásként utalványozta a Célelőirányzatok jogcím Működési támogatás előirányzata terhére.

A központosított adósságrendezés további részletes szabályait az egészségügyi szakellátást nyújtó közfinanszírozott szolgáltatók lejárt tartozásai kiegyenlítése központosított adósságrendezési eljárásának szabályairól szóló 358/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet tartalmazza. Az intézmények lejárt tartozásainak rendezésére az egyes egészségügyi kérdésekről szóló 1798/2019. (XII. 23.) Korm. határozat 11. pontja alapján 42 843,2 millió forint állt rendelkezésre. A Pénzügyminisztérium azonban jelezte, hogy az előirányzat összege nem nyújt fedezetet a tervezett kifizetésekre, ezért azt a Kvtv. 12.§ (2) bekezdése alapján, miniszteri hatáskörű átcsoportosítással a Természetbeni ellátások céltartaléka jogcímcsoport teljes éves előirányzatának összegével, azaz 3 439,8 millió forinttal szükséges volt március hónapban megemelni. Az emelést követően rendelkezésre álló 46 283,0 millió forint terhére – az évközi korrekciókkal együtt – összesen 46 192,5 millió forint kifizetés történt.

Vastag- és végbélszűrés

Az elmúlt évben elkészített szakmai koncepció, illetve az egyes miniszteri rendeleteknek a népegészségügyi célú, célzott vastag- és végbélszűréshez kapcsolódó módosításáról szóló 10/2019. (VI. 19.) EMMI rendelet alapján a népegészségügyi célú vastag- és végbélszűrési tevékenység teljesítményei 2019. július 4. napjától jelenthetőek a NEAK felé. A szűrések 2020. évi 12 havi fedezetét a Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoporton belül a Népegészségügy fejlesztése jogcímről az Összevont szakellátás jogcím Járóbeteg-szakellátás előirányzatára átcsoportosított 985,8 millió forint biztosította.

Molekuláris diagnosztikai vizsgálatok (PCR)

A molekuláris diagnosztikai (PCR) ellátások finanszírozása 2020. januártól 3 501,4 millió forint átcsoportosításával kikerült a Laboratóriumi ellátás előirányzataból, önálló sorként Molekuláris diagnosztikai (PCR) ellátás elnevezéssel elkülönítve az Összevont szakellátás jogcímen belül. Az éves kifizetések maradéktalan teljesítése érdekében a Kr. 49.§-a alapján az Összevont szakellátás jogcímen belül a Krónikus fekvőbeteg-szakellátás előirányzati sorról 400,0 millió forint átcsoportosításra került a Molekuláris diagnosztikai (PCR) ellátás előirányzata javára.

Koronavírus járvánnyal kapcsolatos diagnosztika és ellátás

Az Egészséges Budapest Programban érintett állami fenntartású, közfinanszírozott kórházak fertőtlenítési célú felújításával kapcsolatos beruházásokhoz szükséges forrás biztosításáról szóló 1520/2020. (VIII. 14.) Korm. határozat 9. pontja 1440,0 millió forintban határozta meg az Összevont szakellátáson belül újonnan létrehozott Koronavírus járvánnyal kapcsolatos diagnosztika és ellátás előirányzatát. A kassa további 160,0 millió forinttal került kiegészítésre az Országos Korányi Pulmonológiai Intézet havi fix összegű díja megemelésének fedezetére.

Meddőségkezelés

A Nemzeti Humán Reprodukciós Programról szóló 1729/2019. (XII. 19.) Korm. határozatban a Kormány kiemelt célként határozta meg Magyarország demográfiai stabilitásának elérését, a

humán reprodukciós eljárásokhoz történő egyenlő hozzáférés megteremtését. A feladatellátással kapcsolatos részletszabályokat a meddőség kezelésével kapcsolatos egyes finanszírozási kérdésekről szóló 4/2020. (I.31.) Korm. rendelet tartalmazza, míg a szükséges többletforrást a Nemzeti Humán Reprodukciós Program végrehajtásáról szóló 1011/2020. (I. 31.) Korm. határozatban foglaltak biztosították az Összevont szakellátás (ezen belül a Járóbeteg-szakellátás és Fekvőbeteg szakellátás előirányzatainak) összesen 3 299,6 millió forinttal történő megemelésével.

Traumatológiai fix díj emelése

A 24 órás, folyamatos betegfelvételt biztosító szolgáltatók rendelkezésre állási fix összegű díjainak 2019. szeptembertől való emelése a traumatológiai szakmát érintő finanszírozási változások első lépése volt. A 2020-as évben is folytatódott a traumatológiai és az érsebészeti szakmák finanszírozási helyzetének javítása, melynek fedezetére a Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoporton belül a Finanszírozási rendszer átalakítása jogcímről együttesen 22 236,0 millió forint átcsoportosítására került sor az Összevont szakellátás jogcím (ezen belül az Aktív fekvőbeteg-szakellátás) előirányzata javára.

A traumatológiai szakma képviselőivel folytatott egyeztetések során megállapodás született arról, hogy a fix díjak emelésének az osztályok személyi és tárgyi feltételeit kell szolgálnia. A finanszírozás emelésének másik eleme, hogy az aktív fekvőbeteg-szakellátás 1002 traumatológiai szakma osztályán az „S” vagy „T” betűvel kezdődő fődiagnózissal jelentett traumatológiai indikációjú meghatározott beavatkozások elszámolása 1,45-ös szorzó alkalmazásával történik.

Az emelt szorzóval történő elszámolás során az egynapos ellátásként is elszámolható HBCs-k nem kerülnek figyelembevételre tekintettel arra, hogy azok jelenleg is kedvezőbb díjtétellel kerülnek elszámolásra. E szabály először a 2020. január havi teljesítmények elszámolása során került érvényesítésre.

Az érsebészeti szakma fix díjainak 2020. január 1-jétől történő emelésére is sor került az érsebészeti ellátás finanszírozási helyzetének javítása érdekében. A fejlesztés egyik további lépése volt, hogy 2020. szeptember 1-jétől átalakult Budapesten és Pest megyében az akut érsebészeti ellátás korábbi ügyeleti rendszere. Hét budapesti és Pest megyei centrum az eddigi forgó rendszer helyett a folyamatos ügyeleti ellátásra tért át a saját területén a hét minden napján 24 órában. Az új ügyeleti rend komoly előrelépés az érbeteg-ellátás területén és része annak a programnak, amely biztosítja, hogy a speciális felszereltségű, nagy tapasztalatú szakemberekkel bíró centrumokba koncentrálódjanak a komplikáltabb ellátást követelő esetek.

Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás

A Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás eredeti előirányzata 105 309,8 millió forint volt, mely a tételes gyógyszerek és az Orphan drug kasszájában mutatkozó forráshiány rendezése érdekében végrehajtott évközi előirányzat-átcsoportosítások eredményeképpen 132 409,8 millió forintra emelkedett. A módosítás 27 100,0 millió forint összegű volt, mely a Működési költségelőleg, a Célelőirányzatok, az Összevont szakellátás, valamint a Gyógyító-megelőző ellátások céltartaléka előirányzatokról történő átcsoportosítással, illetve az 1968/2020. (XII. 22.) Korm. határozat alapján 4 549,0 millió forint összegű előirányzat-emelés biztosításával került finanszírozásra.

Kasszasöprés

A Kr. 6. § (4) bekezdése szerint: „A tárgyév utolsó hónapjában a havi kifizetést követően és az átcsoportosítás után az egyes szakfeladatokon még rendelkezésre álló előirányzat osztható fel és fizethető ki, az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével.” Az év utolsó előirányzat-átcsoportosítására a december havi finanszírozás, valamint a tervezett hóközi kiutalások figyelembevételével került sor. A Gyógyító-megelőző ellátás egyes jogcímein jelentkező előirányzat-maradvány felosztás elveit a NEAK és az EMMI együttesen határozta meg. Az összesen 7093,7 millió forint maradvány felosztásának elvei az alábbiak voltak:

Otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás: 1000,0 millió forint

A magas szintű betegellátáshoz szükséges dolgozói létszám hosszú távú biztosítása, illetve a feladatellátásban résztvevő szolgálatok pénzügyi helyzetének javítása érdekében 1000,0 millió forint került kifizetésre, hogy azok a betegek is magas színvonalú ellátásban részesüljenek, akik ellátása nem igényli a kórházi bennfekvést.

Betegszállítás, orvosi rendelvényű halotyszállítás: 1000,0 millió forint

Az elmúlt 3 év gyakorlatához hasonlóan az ágazatvezetés a betegszállítást és orvosi rendelvényű halotyszállítást 2020. évben is kompenzálta, különösen a veszélyhelyzetben nyújtott többletteljesítményük alapján, ezért részükre 1000,0 millió forint került kifizetésre az éves teljesítményük arányában.

Mentés, légimentés: 392,3 millió forint

Az Országos Mentőszolgálat részére a veszélyhelyzetben nyújtott többletteljesítmény miatt 300,0 millió forint, a légimentés részére 92,3 millió forint került megállapításra a maradvány összegéből.

A gyermekek ellátása érdekében történő többletek: 746,3 millió forint

A traumatológiai ellátások finanszírozására a Kormány kiemelt finanszírozást biztosított a 2020. évben, melyet a gyermekkórházak gyermeksebészeti osztályain végzett traumatológiai ellátásokra is kiterjesztett a maradvány terhére, így a fix díjat januárjáig visszamenőlegesen biztosította.

Átlagfinanszírozás bevezetésének kompenzációja: 740,6 millió forint

Az átlagfinanszírozás bevezetésével egyes szolgáltatók október havi teljesítménye részben finanszírozatlan maradt, így ennek kompenzálására, a szakellátás javára 740,6 millió forint került kifizetésre.

Járóbeteg-szakellátás: 965,5 millió forint

A járóbeteg-szakellátást nyújtó szolgáltatók a második degressziós sáv felső határáig (120,0 százalék) nyújtott teljesítményei arányában a felosztható keret terhére részesültek a maradvány összegéből.

Rehabilitációs és krónikus fekvőbeteg-szakellátás: 1999,0 millió forint

A rehabilitációs és krónikus fekvőbeteg-szakellátásban a teljes ellátó körben 1999,0 millió forint teljesítményarányú kifizetésére került sor.

Fogvatartottak egészségügyi ellátása: 250,0 millió forint

A fogvatartottak egészségügyi ellátására új rabkórház felépítésére került sor, kiváltva az eddigi rabkórház működését. A Büntetés-végrehajtás Egészségügyi Központ (a továbbiakban: BVEK) költözéséhez az egészségügyi ágazat egyszeri 250,0 millió forint összegű támogatást nyújtott a maradványból.

Egészségügyi szakellátást nyújtó közfinanszírozott szolgáltatók gazdálkodását segítő intézkedések (Működési támogatás II.)

Év végén a Kormány döntése alapján az Ebtv. 31. § (9a) bekezdése alapján adatot szolgáltató állami, önkormányzati vagy egyházi tulajdonban álló egészségügyi szolgáltató a 2020. november 30. napján fennállt lejárt tartozásállománya alapján – ha az meghaladta a 100 000,0 forintot – működési támogatásban részesült, mely 2020. december 31-éig volt felhasználható. A működési támogatás összegét a NEAK állapította meg és a honlapján közzétette. A működési támogatás felhasználásának és elszámolásának részletes szabályait a 660/2020. (XII. 24.) Korm. rendelet tartalmazta. A kiutalás pénzügyi fedezeteként a 2005/2020. (XII. 24.) Korm. határozat 1. pont y) alpontja alapján a Célelőirányzatok jogcím (működési támogatás előirányzata) 44 472,9 millió forinttal került megemelésre. A hivatkozott Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a működési támogatás összegének meghatározásakor nem volt figyelembe vehető a nagyértékű gyógyszerfinanszírozás előirányzat terhére már finanszírozott pénzügyi keretes készítmények finanszírozóra engedményezett összege, ami a szolgáltatók adatközlése alapján együttesen 882,5 millió forintot jelentett, így a kiutalható támogatási összeg 43 590,2 millió forintra csökkent.

Működési költségelőleg

Az előleg igények teljesítésére a 2020. évben eredeti előirányzatként 2000,0 millió forint állt rendelkezésre. A kassza éves keretének felhasználására vonatkozó általános szabályok szerint az év közben, a szolgáltatók egyedi kérelme alapján, a NEAK főigazgatójának engedélyével kifizetett előleget a tárgyévben vissza kell fizetni. A működési költségelőleg maximálisan adható összege a szolgáltatóknak az igénylést megelőző 12 havi finanszírozási összegből számított havi átlagösszeg 30,0 százaléka.

A COVID-19 járványügyi helyzet miatt március hónaptól az igénybejelentések száma jelentősen megnövekedett, ezért év közben módosult az előleg folyósításának módszertana és a felek között kötött Működési költségelőleg szerződés tartalma. Az utalványozható előleget 250,0 millió forintban kellett maximalizálni, az aktív fekvőbeteg-szakellátást végző szolgáltatók igényeit előnyben részesítve. Az előleg Finanszírozó felé történő elszámolásának határideje, az eredeti 30 nap helyett a jóváírást követő 90 nap volt. Június hónapban a fennmaradó keret mindösszesen 178,1 millió forint volt, így több szolgáltatói kérelem is a szükséges fedezet hiányában nem volt teljesíthető. Az év hátralévő részében várható további szolgáltatói igények fedezetének biztosítása érdekében is szükséges volt a Népegészségügy fejlesztése jogcím előirányzatáról 1599,3 millió forint, valamint az Alapellátás fejlesztése jogcím előirányzatáról 400,7 millió forint, együttesen 2000,0 millió forint átcsoportosítása – miniszteri hatáskörben – a Működési költségelőleg jogcím előirányzata javára. Előlegben összesen 11 szolgáltató részesült, együttesen 2250,1 millió forint összegben, melynek visszavonása év végéig maradéktalanul megtörtént.

Jogviszony-ellenőrzés

A kötelező egészségbiztosítási ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról rendelkező 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet 12/B. § rendelkezései alapján – a mentést, betegszállítást, védőnői szolgáltatást, otthoni szakápolást, iskola- és ifjúság-egészségügyi ellátást, mozgó szakorvosi szolgálatot teljesítő szolgáltató, valamint a beteg közvetlen jelenlétét nem igénylő diagnosztikai és kórszövettani vizsgálat és boncolás kivételével – valamennyi szolgáltató köteles az egészségügyi szolgáltatás igénybevételét megelőzően ellenőrizni az egészségbiztosítás egészségügyi szolgáltatásaira való jogosultságot

(jogviszonyt). Az ellenőrzést adott ellátási formában egy napon nyújtott szolgáltatások számától függetlenül egyszer kell elvégezni.

Amennyiben a szolgáltató az ellenőrzési kötelezettségét nem teljesítette, akkor a Kr. 4/A. §-a alapján az adott ellátás után járó finanszírozási összegnek csak a 90,0 százalékára jogosult; a háziiorvosi, háziiorvosi ügyeleti szolgáltatók esetében a meghatározott országos átlagos eseti díj 10,0 százaléka, illetve a fogászati alapellátást nyújtó szolgáltató díjazásából az adott ellátás után járó teljesítménydíj 10,0 százaléka – legfeljebb 1 000,0 forint – kerül levonásra a díjazásból. Azonban, ha az ellenőrzési kötelezettségét teljesítette a szolgáltató, akkor ellátási esetenként 50,0 forint ellenőrzési díjra jogosult.

A jogviszony ellenőrzési díjat a havi finanszírozás keretében kell kifizetni. A jogviszony ellenőrzés „50 forintos” díjazása tekintetében és a szankcionálás miatti levonás összegének nagyságában is a COVID-19 járványhelyzet miatt változás figyelhető meg az előző év azonos időszakához képest.

A hatályos jogszabályi rendelkezések alapján 2020-ban a visszavonás összesen 82,1 millió forint, míg a kifizetés 3837,0 millió forint volt. Összességében a jogviszony ellenőrzéshez kapcsolódó szankcionálások és kifizetések egyenlege 3754,8 millió forint, mely 25,5 százalékos csökkenést jelent az előző évhez képest.

Többletkapacitás befogadások

A Kvtv. 14. § (2) bekezdése alapján: „Az Egészségbiztosítási Alap fejezet, 2. cím, 3. alcím, 1. Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport jogcímeinek előirányzatai együttesen 3000,0 millió forintot tartalmaznak az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény és végrehajtási rendelete szerinti többletkapacitás-befogadások várható éves teljesítményének finanszírozására.” E forrás szolgált többek között az előzetesen – pl. a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program (TIOP), a Regionális Operatív Programok (ROP), illetve a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) keretében – befogadott, valamint az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 337/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet (Korm. rendelet) 13-15/A. § szerinti többletkapacitás-befogadási eljárás keretében befogadott többlet-kapacitásokra.

Az uniós forrásokból megvalósuló, előzetesen befogadott többletkapacitásokra a beszámolási év során 2 szolgáltatóval járóbeteg-, 1 szolgáltatóval pedig laboratóriumi ellátás vonatkozásában került sor szerződéskötésre. Az előzetesen befogadott többletkapacitásokra vonatkozó Teljesítményvolumen-keret (a továbbiakban: TVK) megállapítása a Kr. 27/A. § (4) bekezdése alapján történt. Ezen szabályok alapján a TVK módosítást igénylő kapacitásváltozás esetén annak módosítása az egy kapacitásegységre jutó szakma szerinti országos átlag alapján történik, és amennyiben a szolgáltató az adott szakmában már rendelkezik kapacitással, úgy az egy kapacitásegységre jutó, adott szakmára jellemző országos átlag és az intézményi átlag közül a magasabbat kell figyelembe venni.

Többletkapacitás-befogadási eljárás (TBB) keretében az említett Korm. rendelet alapján két alkalommal történt többletkapacitás befogadás, melyről a NEAK főigazgatója közleményt jelentetett meg 2020. április 6-án és 2020. április 27-én. A közlemények egészségügyi szolgáltatóként tartalmazták a befogadott többletkapacitás megjelölését, mértékét, valamint a finanszírozási szerződés megkötésének tervezett időpontját. A határozatlan időtartamú finanszírozási szerződések megkötésére legkorábban 2020. április 1-jétől, illetve május 1-jétől kerülhetett sor.

A beszámolási időszakot érintette a megelőző beszámolási évben, TBB eljárás keretében történő, 2019. október 8-ai NEAK főigazgatói közleményben kihirdetett többletkapacitás

befogadás is, tekintettel arra, hogy az abban foglalt többletekre a finanszírozási szerződés megkötésének legkorábbi időpontja 2019. november 1-je volt. Ezen befogadás minden szolgáltató esetében többletforrás nélküli befogadás volt.

A 2020. évben, valamint az azt megelőző évben kihirdetett TBB befogadásoknak megfelelően az aktív fekvőbeteg-szakellátás vonatkozásában 6 szolgáltatóval, krónikus ellátás vonatkozásában 5 szolgáltatóval került sor finanszírozási szerződéskötésre. Járóbeteg-szakellátást érintően 12 szolgáltatóval, művese ellátásra 2 szolgáltatóval történt finanszírozási szerződéskötés. Egynapos sebészeti ellátás, valamint laboratóriumi és PCR ellátás esetében nem került sor szerződéskötésre.

Célelőirányzatok és az Összevont szakellátás keretrendezése

Az említett előirányzatok rendezését - a Magyar Államkincstár által kiadott a központi alrendszerre vonatkozó 2020. év végi kincstári zárással és a 2021. évi nyitó műveletekkel és pénzügyi tranzakciókkal kapcsolatos költségvetési gazdálkodási teendőkről szóló tájékoztatóban meghatározottak alapján - az tette szükségessé, hogy a 2020. november 30. napján kezdeményezett év végi előirányzat-átcsoportosítást (kasszasöprést) követően az érintett ellátások esetében a december végi kifizetések a tervezetthez képest eltérően alakultak. A Célelőirányzatokon belül 71,5 millió forint, az Összevont szakellátáson belül 338,9 millió forint jogcímen belüli keretrendezésre került sor.

Háziorvosi, háziiorvosi ügyeleti ellátás

A Kvtv. 139 547,5 millió forintban határozta meg a háziiorvosi, háziiorvosi ügyeleti ellátás 2020. évi eredeti előirányzatát, mely az év végi előirányzat-átcsoportosítást (kasszasöprést) követően 139 537,7 millió forintra módosult, az éves kifizetés 139 531,9 millió forint volt. A 2020. évi kifizetés szinte teljesen megegyezett 2019. évi kifizetéssel.

Az előirányzat felhasználása jogcímenként és az előző évhez képest a következőképpen alakult:

Jogcím	2019. évi kifizetés (MFt)	2019. évi részarány (%)	2020. évi kifizetés (MFt)	2020. évi részarány (%)
Fix összegű díjazás	21 291,6	15,2	21 262,4	15,2
Rezsitámogatási díj	39 592,1	28,4	39 596,5	28,4
Területi kiegészítő díjazás	2 590,9	1,9	2 584,9	1,9
Eseti ellátás díjazása	512,6	0,4	524,6	0,4
Teljesítmény díjazása	65 381,0	46,8	65 396,3	46,8
Ügyeleti szolgálat	10 168,8	7,3	10 167,2	7,3
Összesen	139 537,0	100,0	139 531,9	100,0

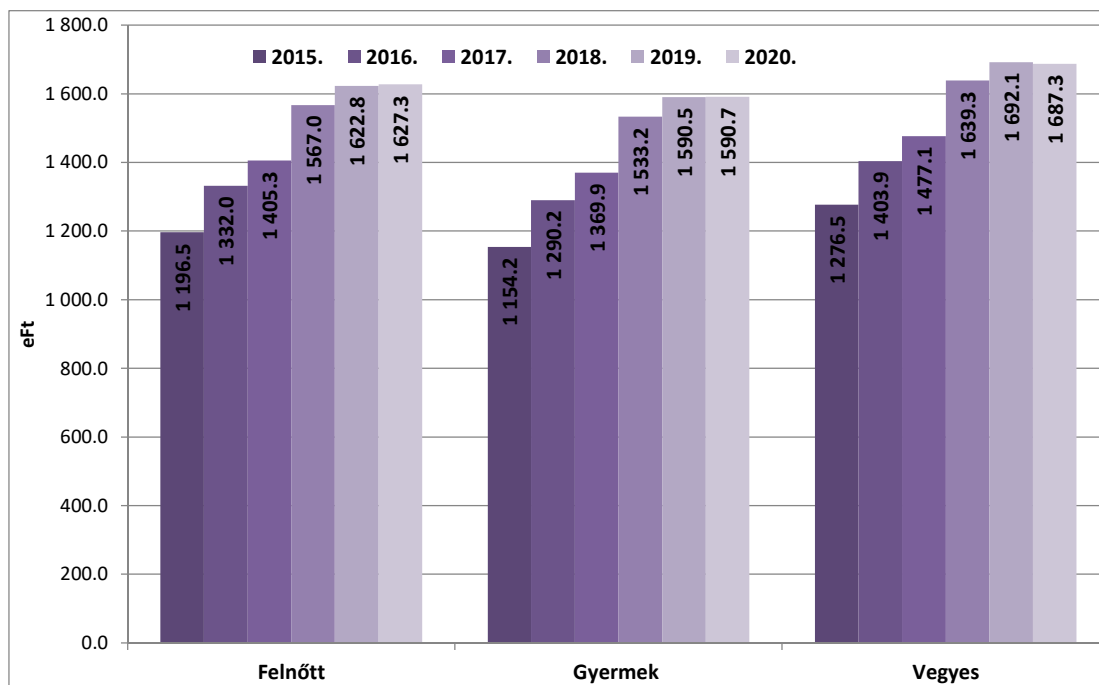
A nem bejelentkezett biztosítottak eseti ellátásának díjazására 524,6 millió forint kifizetés történt. Ez szinte megegyezik, az előző évben kifizetett összeggel, mivel az eseti ellátások száma 2020-ban alig változott az előző évhez képest.

Az online jogviszony ellenőrzésekre 2 748,5 millió forint kifizetés történt, amely alig haladta meg az előző évben ugyanezen a jogcímen kifizetett összeget.

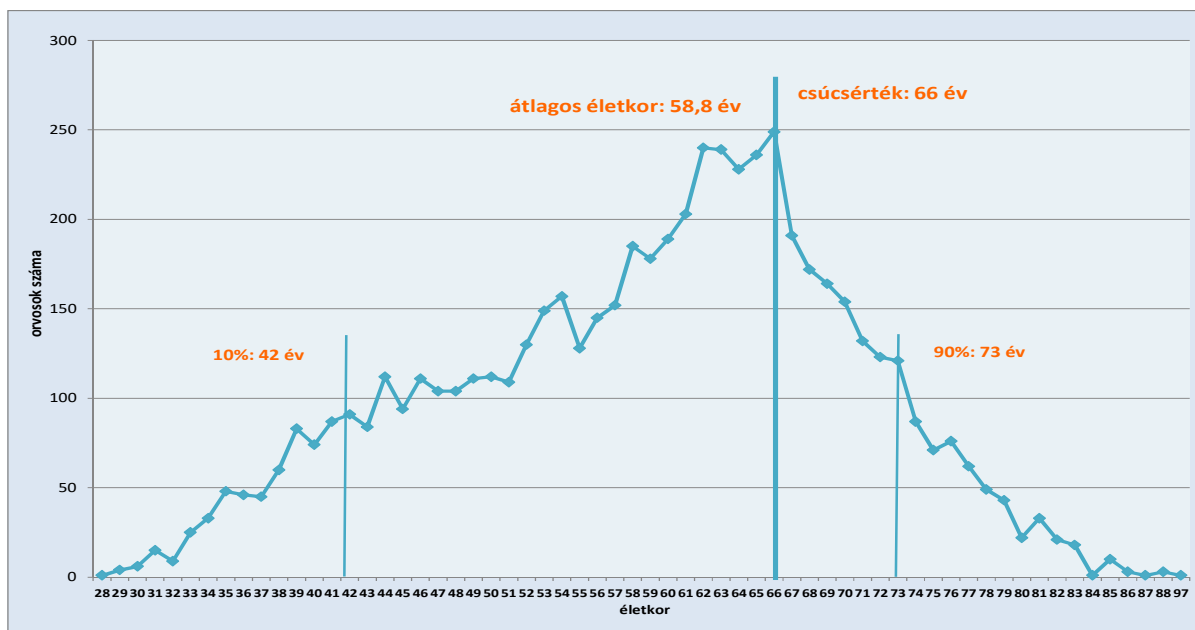
A települési önkormányzatok 2020. évben 8 új körzetet létesítettek, ugyanakkor 4 körzet megszűnt. Területi ellátási kötelezettség nélkül 3 új szolgálat létesült, ezzel szemben 15 ilyen típusú szolgálat megszűnt. Az előző évekhez hasonlóan viszonylag kevés új körzet került kialakításra, ugyanakkor kevesebb esetben fordult elő a kisebb ellátandó lakosságszámmal bíró, egymás mellett található körzetek összevonása is. Az új, területi ellátási kötelezettség nélkül induló szolgálat létesítésére 2012. január 1-jétől kezdődően az ÁNTSZ nem adhat ki működési engedélyt. Kivételt képeznek ez alól a vasutas igényjogosultakat ellátó egészségügyi szolgáltatók, rendvédelmi szervek, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által benyújtott praxisfejlesztési igények.

Az elmúlt év folyamán átlagosan 6 508 háziorvosi szolgálat finanszírozására volt érvényes szerződése a NEAK-nak. A finanszírozott praxisok 97,5 százaléka területi ellátási kötelezettséggel, 2,5 százaléka területi ellátási kötelezettség nélkül működött. A praxisok 53,9 százaléka a felnőtt korúak, 23,0 százaléka a gyermekek ellátását biztosította, 23,1 százaléka pedig vegyes típusú szolgálatként működött. A vállalkozási formában működtetett háziorvosi szolgálatok száma 2020. decemberben 5 823 volt, amely az összes finanszírozott praxis 89,5 százalékát teszi ki, ami közel 1,5 százalékponttal kevesebb az előző éves értéknél.

A területi ellátási kötelezettségű háziorvosi szolgálatok esetében az egy szolgálatra jutó 2020. évi összes finanszírozás átlagos összege (eszköz – és ingatlantámogatással) 19,7 millió forint volt, mely 1,6 millió forint havi átlagbevételt eredményezett. Ez azt jelenti, hogy a területi ellátási kötelezettségű háziorvosi szolgálatok esetében a finanszírozás szinte változatlan az előző évhez képest. A területi ellátási kötelezettséget nem vállaló praxisok átlagos díjazása éves szinten 5,5 millió forint volt, mely havi 474,8 ezer forintot jelentett, azaz esetükben enyhe csökkenést mutat a tavalyi évhez képest a finanszírozás nagysága. Az egy háziorvosi szolgálatra jutó bevételek alakulását az elmúlt 6 évben az alábbi ábra mutatja be.

A betöltetlen körzetek száma 2020. decemberben 571 volt, ebből az egy éven túl betöltetlen praxisok száma 402. A praktizáló háziorvosok életkorának alakulását – 2020. decemberben – az alábbi ábra szemlélteti.

Azon tartósan betöltetlen háziiorvosi körzetekben, amelyekben a területi ellátási kötelezettségnek egy évet meghaladóan csak helyettesítéssel tudtak eleget tenni 2006. január 1-jétől, az ÁEEK közalkalmazotti jogviszonyban álló orvos igénybevételével is történhet a feladatellátás. Az ÁEEK közreműködésével 2020-ban 8 háziiorvosi szolgálat került betöltésre, 5 szolgálat működtetését pedig visszaadta az ellátásért felelős önkormányzatoknak. Így decemberben 24 szolgálatot működtetett az Országos Tisztifőorvosi Hivatal (továbbiakban: OTH.) Az egy éven túl helyettesítéssel ellátott körzetek finanszírozása 60,0 százalékra csökkentett fix összegű és területi kiegészítő díjazással történt.

Az előző évhez képest nem változott a hajléktalanok háziiorvosi ellátását biztosító szolgálatok száma. Decemberben összesen 12 hajléktalanokat ellátó háziiorvosi szolgálat, 10 hajléktalan centrum és hozzájuk tartozó mozgó szakorvosi szolgálat működött országosan. Fix összegű díjazásukra – éves szinten – összesen 1214,7 millió forint került kifizetésre, ami szinte megegyezik a 2019. évi kifizetéssel.

Az átlagos ellátandó lakosságszám (település kategóriánként és szolgálat típusonként), valamint a bejelentkezett biztosítottak átlag létszáma, (megyéenként és praxis típusonként) szinte azonosak a 2019-es értékekkel.

A háziiorvosi ügyeleti ellátás díjazására 2020. évben 10 167,2 millió forint kifizetés történt, mely gyakorlatilag megegyezik az előző évi finanszírozási összeggel. A központi ügyeleti szolgáltatók száma 2020. december hónapban 224 volt, az általuk ellátott lakosságszám meghaladta 9 946-t. Ez azt jelenti, hogy – a 2019-es évhez hasonlóan – az ország lakosságának több mint 99,0 százaléka központi ügyeleti ellátás keretein belül veheti igénybe a sürgősségi ellátás e szintjét.

Védőnői szolgálat, anya-, gyermek- és ifjúságvédelem

A 2020-as évben a védőnői szolgálatok, valamint az anya-, gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok finanszírozására együttesen 26 548,3 millió forint került kifizetésre.

Iskola-egészségügyi ellátás 2020. évi eredeti előirányzata 2317,1 millió forint, a módosított előirányzat és a kifizetés év végén 2317,0 millió forint volt. Az iskola-egészségügyi ellátás normatív rendszerben történő finanszírozása keretében 568,4 millió forint kifizetés történt,

amely 13,0 százalékos csökkenést mutat az előző évi adatokhoz viszonyítva. Ennek oka, hogy 2019. évhez viszonyítva az iskolaorvosi ellátást biztosító szolgálatok nem részesültek év végi egyszeri díjazásban. A Kr. 20. § (3) bekezdése alapján a díjazás alapjául szolgáló havi fejkvóta összege 47,8 forint. A normatív rendszerben finanszírozott szolgálatok száma 2020. december hónapban 2 890, amiből betöltetlen 289, az ellátandó létszám pedig 988 073 fő volt.

Az iskola-egészségügyi ellátás keretén belül a főállású iskolaorvossal működtetett iskola- és ifjúság-egészségügyi szolgálatok finanszírozására 1748,6 millió forint kifizetés történt, ami 11,0 százalékkal alacsonyabb az előző évi adatokhoz képest, tekintettel arra, hogy iskolaorvosi ellátást biztosító szolgálatok nem részesültek az év végi egyszeri díjazásból. Tartós helyettesítés miatt 22 szolgálat kapott csökkentett finanszírozást, ami minimálisan több szolgálatot jelent az előző évi adatokhoz képest. Főállású iskolaorvossal működő szolgálatok száma év végén 242 db, a betöltetlen szolgálatok száma 88 db volt. A főállású iskolaorvosi szolgálatok által ellátandó létszám: 451 334 fő volt.

December hónapban 4 034 területi védőnői szolgálatot (2 030 területi és 2 004 vegyes körzet), valamint 1 000 iskolavédőnői szolgálatot finanszírozott a NEAK. A területi szolgálatok száma az előző év december havi adataihoz viszonyítva minimálisan emelkedett, az iskolavédőnői szolgálatok száma pedig minimálisan csökkent. A területi védőnői szolgálatok által ellátott gondozottak és iskolások száma 1 004 687 fő, az iskola védőnői szolgálatok által ellátottak száma 819 035 fő volt. Egy körzeti védőnői szolgálatra átlagosan 249 fő gondozott, egy iskolavédőnői szolgálatra pedig 819 fő gondozott jutott. December hónapban 317 betöltetlen szolgálatra (274 területi + 43 iskolavédőnői) volt finanszírozási szerződés, tartós helyettesítés miatt 238 területi védőnői szolgálat és 12 iskolavédőnői szolgálat részesült csökkentett finanszírozásban.

A védőnői ellátás fix összegű és az ellátandók létszáma alapján járó díjazására, továbbá a népegészségügyi célú méhnyakszűrés jelentett eseteire összesen 23 543,3 millió forint kifizetés történt. A területi védőnői szolgálatok több település ellátásáért kiegészítő díjazásban részesülnek, melynek 2020. évi összege 203,3 millió forint volt.

A területi védőnői szolgálatoknak 2015. október 1-jétől lehetőségük van népegészségügyi célú méhnyakszűrésre finanszírozási szerződést kötniük, melynek finanszírozása teljesítményalapú, a jelentett és finanszírozható esetek határozzák meg. Az egy esetre jutó finanszírozási díj mértéke 2000,0 forint; a feladatellátásra elkülönített 2020. évi keret: 480,0 millió forint volt. Decemberben 402 szolgálat rendelkezett szerződés-kiegészítéssel erre a tevékenységre, az éves jelentett esetszám 114, ami alapján az éves kifizetés összege 228,0 ezer forint.

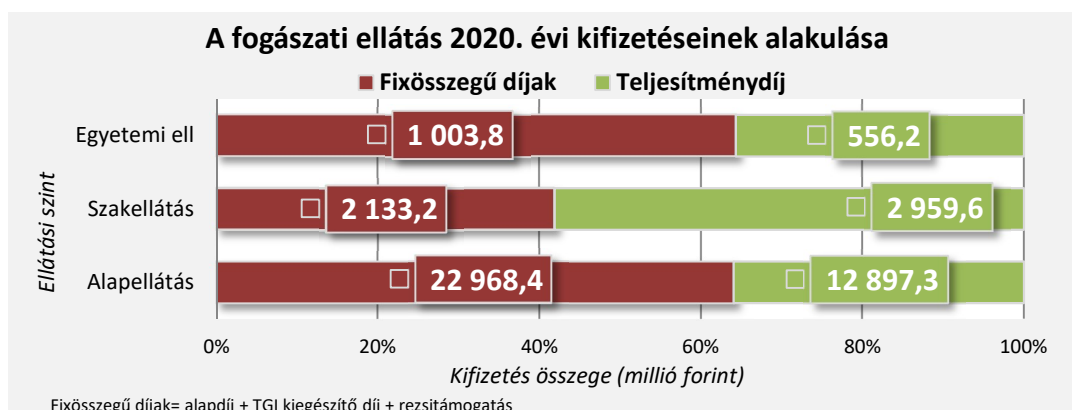
Az anya-, gyermek- és csecsemővédelmi előirányzat terhére az anyatejgyűjtő állomások és a speciális gyermek-egészségügyi ellátás finanszírozása valósult meg. E feladatok finanszírozására éves szinten 470,2 millió forint kifizetés történt, melyből az anyatejgyűjtő állomások finanszírozása 307,9 millió forint volt, míg a speciális gyermek-egészségügyi feladatokra 162,3 millió forint jutott. A kassa kiadása minimálisan változott az előző évhez képest; a speciális gyermek-egészségügyi ellátásban részesülő gondozottak létszáma csökkent.

A 2020-as évben 57 gyermekgyógyászati és 47 nőgyógyászati Mozgó Szakorvosi Szolgálat (továbbiakban: MSZSZ) működött. A szolgáltatók finanszírozásának alapja a jelentett esetszám; a gyermekgyógyászati MSZSZ-ek éves jelentett esetszáma 28 491, az éves korrekciós esetszám pedig 150 volt, míg a nőgyógyászati MSZSZ szolgáltatók korrekcióval módosított éves esetszáma: 10 222. A Mozgó Szakorvosi Szolgálatok működtetésére

együttesen 217,9 millió forint kifizetés történt, amelyből a gyermekgyógyászati szolgálatok 121,6 millió forintban (teljesítmény után 60,4 millió forint, továbbá a veszélyhelyzetre tekintettel átlagfinanszírozásként 61,2 millió forint), míg a nőgyógyászati szolgálatok 96,3 millió forintban (43,7 millió forint teljesítmény alapon és 52,6 millió forint átlagfinanszírozásként) részesültek. A gyermekgyógyászati szolgálatok szolgálatonkénti havi átlagfinanszírozása 177,8 ezer forint volt, míg nőgyógyászati szolgálatok átlagosan havi 170,7 ezer forintban részesültek szolgálatonként. Gyermekgyógyászati mozgó szakorvosi szolgálatoknál az egy esetre jutó kifizetés átlag 4,2 ezer forint, míg nőgyógyászati ellátás esetén 9,4 ezer forint volt.

Fogászati ellátás

Az ellátás finanszírozására eredetileg 32 894,8 millió forint állt rendelkezésre, mely a rezsitámogatási díj megemelésére és a szakellátás részére történő bevezetésére szánt 9 599,3 millió forint plusz forrás bevonásával 42 520,4 millió forintra módosult. A módosított előirányzatból 42 518,4 millió forint került kifizetésre. Az éves teljesítés az előző évi kiadáshoz viszonyítva 13,8 százalékkal magasabb. A teljesített kifizetés megoszlása: alapellátás 84,3 százalék, szakellátás 12,0 százalék, egyetemi szakellátás pedig 3,7 százalék. Az elmúlt évi kiadások részaránya az alapellátásnál 1,5 százalékkal csökkent, a szakellátásnál 1,5 százalékkal, emelkedett, az egyetemi ellátásnál nem változott. A kifizetés 61,4 százaléka fix összegű, 38,6 százaléka teljesítményarányos díjazásra szolgált. A fixösszegű kifizetések részarányának emelkedését a rezsitámogatási díj bevezetése, mértékének megemlése eredményezte.

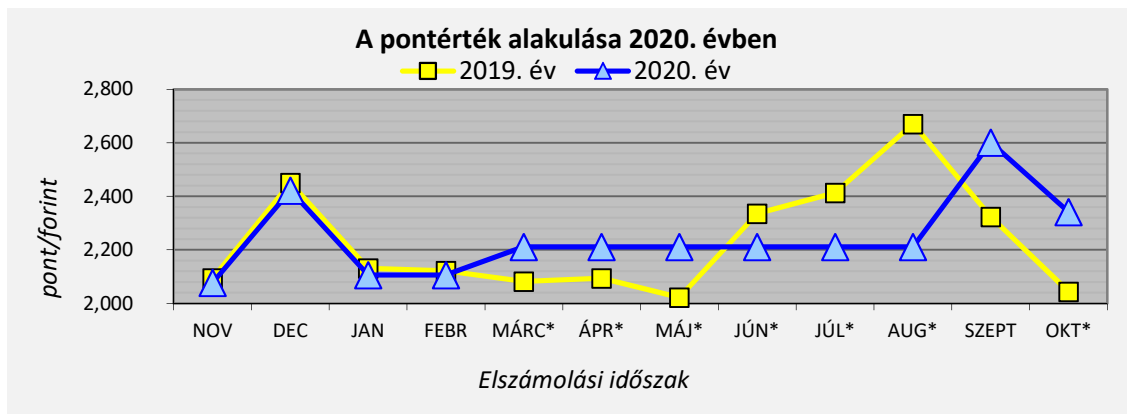

Az előző évhez viszonyítva a kapacitásadatokban kismértékű változás történt, a fogászati szolgálatok/szakrendelések száma és a heti rendelési idő 0,1 százalékkal csökkent. Decemberben az alapellátást nyújtó szolgálatok száma 2 818 (összesen heti 76 162 óra rendelési idővel), ebből az egyetemi alapellátó szolgálatok száma 19, amelynek heti óraszámja 320 óra volt. A szakellátást nyújtó 441 szakrendelés heti 10 507 óra kapacitással működött. Az egyetemi szakellátó helyek száma 126, melyek heti rendelési ideje 2 600 óra volt.

Az alapellátásban a kapacitás az előző időszakhoz képest csökkent, a szervezeti egység típusai tekintetében kismértékű változás mutatható ki. Az ügyeleti szolgálatoknál történt nagyobb mértékű csökkenés, a heti rendelési idő 1,8 százalékkal lett alacsonyabb a szolgálatok száma változatlan. Csökkent a kapacitás a felnőtt szolgálatok esetében, a szolgálatok száma 0,4 százalékkal, a rendelési idő 0,7 százalékkal alacsonyabb. A gyermek szolgálatok száma nem változott, a heti rendelési idő 0,1 százalékkal alacsonyabb. A vegyes szolgálatok száma és heti rendelési ideje közel azonos mértékben csökkent. Kis mértékben változott az iskolai, ifjúsági szolgálatok kapacitása, a heti rendelési idő 0,3 százalékkal csökkent, a szolgálatok száma nem változott. Az egyetemi alapellátás kapacitásadataiban nem volt változás.

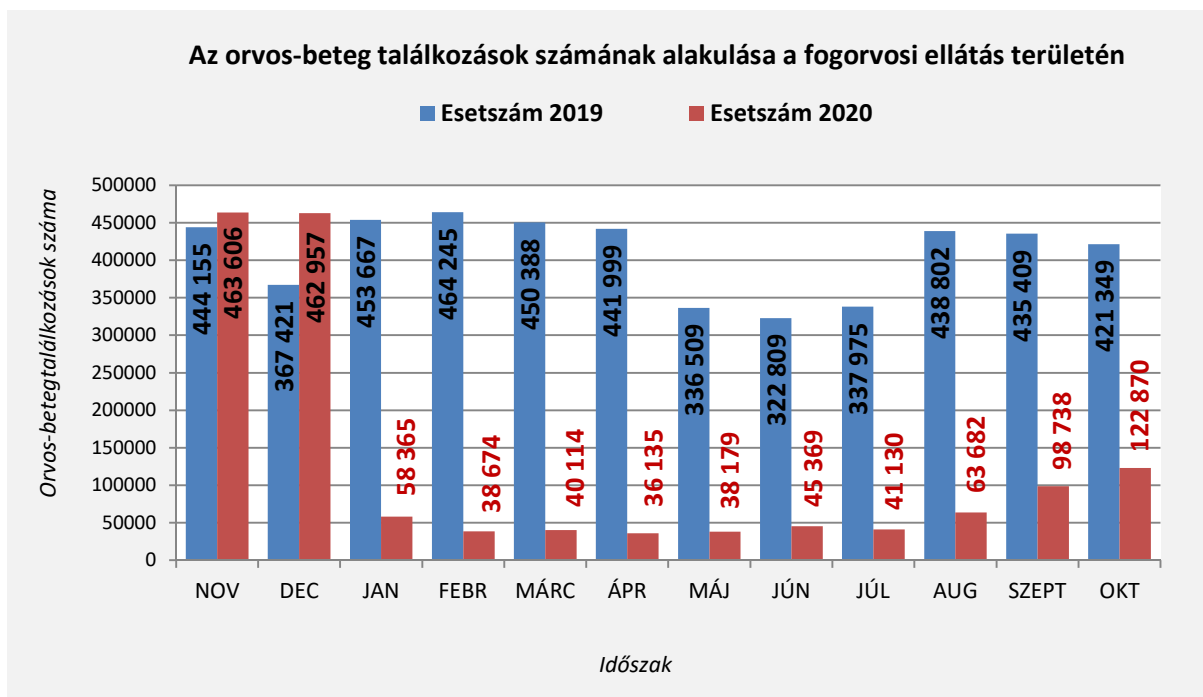
A szakellátásban a rendelkezésre álló kapacitás az előző évhez képest kis mértékben emelkedett, a szakrendelések száma nem változott, a heti rendelési idő 0,6 százalékkal magasabb. A kapacitásadatok a szakrendelések típusait tekintve eltérő mértékű változást mutatnak. Jelentős kapacitás-változás a parodontológiai szakrendelések esetében volt, a szakrendelések száma 12,5 százalékkal, a heti rendelési idő 17,0 százalékkal magasabb. Kiseb mértékű a kapacitás emelkedése a szájsebészeti szakrendelések esetében, a szakrendelések száma 0,9 százalékkal, a heti rendelési idő 0,7 százalékkal emelkedett. Eltérő mértékben változott a kapacitás a fogszabályozási szakrendelések esetében, a szakrendelések száma 0,6 százalékkal csökkent, a heti rendelési idő 0,1 százalékkal magasabb. A fogászati röntgen szakrendelések száma nem változott, a rendelési idő 0,4 százalékos emelkedést mutat. Nagyobb mértékű csökkenés a gyermek szakellátást nyújtó szakrendelések esetében volt. A szakrendelések száma 16,7 százalékkal, a rendelési idő 7,8 százalékkal csökkent. A fogyatékkal élő gyermekek és felnőttek szakellátását biztosító szakrendelések és az egyetemi szakellátás esetében változás nem történt.

Az előző évhez viszonyítva a havi pontérték éves átlaga 0,5 százalékkal emelkedett. Az összes jelentett pontszám 1,5 százaléka került levonásra.

A koronavírus járvány miatt kialakult rendkívüli helyzetben, a 2020. március havi teljesítmények elszámolásától kezdődően a finanszírozás mértéke a gyógyító-megelőző ellátások tárgyalásának elején leírt módon, részben átlagfinanszírozással történt. A fogászati forgalmi adatok alakulását befolyásolta, hogy miniszteri döntés alapján a fogászati alap- és szakellátás keretében kizárólag sürgősségi ellátás nyújtására kerülhetett sor a veszélyhelyzet kihirdetésétől 2020. május 3-áig.

A pontérték alakulására hatással volt az átlagfinanszírozás bevezetése. A teljesítményadatok jelentős mértékben csökkentek, az átlagfinanszírozás időszakában a pontérték állandó volt. Ennek figyelembevételével az elszámolt teljesítménypontok száma összességében 32,6 százalékkal csökkent. Az orvos-beteg találkozások száma a veszélyhelyzetben jelentősen csökkentek az előző évhez viszonyítva.

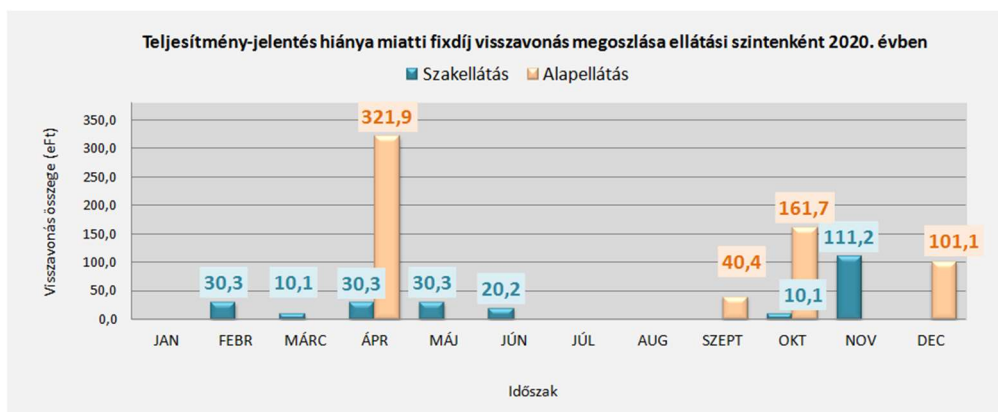

Egy szolgálatra/szakrendelésre jutó 1220,6 ezer forint átlagbevétel az előző évhez viszonyítva 29,2 százalékkal magasabb. Az átlag-bevétel emelkedését az alapellátás területén a rezsitámogatási díj összegének emelése, valamint a szakellátás területén a rezsitámogatási díj bevezetése eredményezte. Az alapellátásban az átlagbevétel 27,0 százalékkal nőtt az előző időszakhoz viszonyítva. A szakellátásban nagyobb mértékű, 46,1 százalékos átlagbevétel-emelkedés történt. Az egyetemi szakellátás 30,4 százalékos emelkedést mutat.

Az alapellátás keretében nagyobb mértékű emelkedés a gyermek szolgálatokat érintette, az átlagbevétel 29,0 százalékkal magasabb. Az iskolai, ifjúsági szolgálatok átlagbevétele 28,8 százalékkal nőtt. Közel azonos mértékben emelkedett a felnőtt, vegyes szolgálatok, valamint az egyetemi alapellátási szolgálatok átlagbevétele az előző időszakhoz viszonyítva. Kis mértékben, 6,0 százalékkal emelkedett az átlagbevétel az ügyeleti szolgálatok esetében.

A szakellátás keretében a legnagyobb mértékű, 81,1 százalékos bevétel-emelkedés a gyermek-szakellátás esetében történt. Jelentősen, 62,0 százalékkal nőtt a szájsebészet és a fogászati röntgen szakellátás átlagbevétele. Közel azonos mértékben, 45,0 százalékkal emelkedett az átlagbevétel a parodontológiai szakrendelés, valamint a fogyatékkal élő gyermekek és felnőttek szakellátását biztosító szakrendelések esetén. Közel azonos mértékben emelkedett a fogszabályozás és az egyetemi szakellátás átlagvétele, az előző időszakhoz viszonyítva 30,0 százalékkal magasabb.

A Kr. 22. § (8) bekezdésében foglaltak szerint a területi ellátási kötelezettség nélkül működő fogászati alapellátást és szakellátást nyújtó szolgáltató (ideértve az egyetemi alap- és szakellátást nyújtó szolgáltatót is) abban az esetben jogosult alapidíjra, ha a tárgy hónapban a díjazással érintett szolgálat/szakrendelés ellátást nyújtott. Éves szinten 15 szolgáltató 15 szervezeti egységét érintette visszavonás az ellátás hiánya miatt, összesen 867,6 ezer forint alapidíj visszavonására került sor. A visszavonás megoszlása: alapellátás 72,0 százalék, szakellátás 28,0 százalék.

Otthoni szakápolás

Az ellátás finanszírozására eredeti előirányzatként a 2020-ban 5596,8 millió forint állt rendelkezésre az év végi kasszasöprést követően az előirányzat 6493,6 millió forintra emelkedett; a kifizetés 6493,5 millió forint volt.

Az Otthoni szakápolás éves kifizetése 5382,1 millió forint volt. Az ellátás finanszírozása részben átlagfinanszírozással történt, ebből:

- teljesítmény alapján 1907,7 millió forint (5 havi),
- átlagfinanszírozással 2656,5 millió forint (7 havi),
- az ellenőrzések miatti visszavonás kamattal növelt éves összege - 1,4 millió forint,
- a szolgáltatottól zárolt, illetve visszaérkezett összeg - 1,0 millió forint
- az év végi kasszamaradványként történt kifizetés 820,3 millió forint.

A területi pótlék összege 86,0 millió forint volt.

Az otthoni szakápolásban 69 969 eset keretében 53 448 beteg ellátására került sor. A betegek átlag 24,2 vizitet kaptak az ellátásban, átlag 85 369,0 forint ápolási költséggel. Az ellátási forma finanszírozási egysége a vizit, alapdíja 2020-ban 3700,0 forint maradt.

Az Otthoni hospice éves kifizetése 1111,4 millió forint volt. Az ellátás finanszírozása részben átlagfinanszírozással történt, ebből:

- teljesítmény alapján 390,5 millió forint (5 havi),
- átlagfinanszírozással 541,3 millió forint (7 havi),
- az ellenőrzések miatti visszavonás kamattal növelt éves összege - 0,1 millió forint volt,
- az év végi kasszamaradványként történt kifizetés 179,7 millió forint.

A területi pótlék összege 20,3 millió forint volt.

Otthoni hospice ellátásban 7 124 eset keretében 6 508 beteg ellátása történt meg. A betegek átlag 29,2 napot töltöttek az ellátásban, átlag 143 185,0 forint költséggel. Az ellátási forma finanszírozási egysége az ellátási nap, alapdíja 2020-ban 4440,0 forint.

Betegszállítás és orvosi rendelvényű halottszállítás

A betegszállítás és az orvosi rendelvényű halottszállítás finanszírozására, illetve költségterítésére együttesen fordítható előirányzat 9796,9 millió forint, amely 500,0 millió forinttal (5,4 százalékkal) haladta meg a 2019. évi előirányzatot. Ezen összegből az év folyamán, a májustól október hónapig és a december hónapban alkalmazott átlagfinanszírozás

miatt 6,3 millióval kevesebb összeg került szétosztásra, ami az év végi kasszamaradvány szétosztásakor figyelembevételre került. Így 10 790,6 millió forint került kifizetésre, mely a teljes előző évi teljesítést 1117,5 millió forinttal (11,6 százalékkal) haladta meg.

A betegszállítás finanszírozására kifizetett összeg 10 725,7 millió forint volt, mely 629,9 millió forinttal (6,2 százalékkal) több, mint az előző évi. A betegszállítás finanszírozása – más szakterületekhez hasonlóan – a COVID-19 járvány okozta veszélyhelyzetre tekintettel a 2020. év folyamán, a májustól október hónapig és a december havi kifizetések során átlagfinanszírozással történt. A ténylegesen nyújtott teljesítmény alapján finanszírozott hónapokban az egy km-re jutó átlagos havidíj 283,6 forint volt, mely összeg 8,6 forinttal (5,1 százalékkal) volt magasabb a 2019. évi átlag értékhez képest. A NEAK 2020. évben 57 betegszállító szolgáltató tevékenységét finanszírozta szerződések alapján. Decemberben az 53 szerződött szolgáltató összesen 476 db aktív és 250 db tartalék gépjárművel rendelkezett. Az előző év decemberéhez képest a magán szolgáltatók száma nem változott, az aktív gépjárművek száma 7darabbal (1,5 százalékkal), a tartalék gépjárművek száma 10darabban (4,2 százalékkal) nőtt.

Az orvosi rendelvényű halottszállítás költségtérítésére – teljesítmény elszámolás alapján – 64,9 millió forint került kiutalásra, ami 12,4 millió forinttal (16,1 százalékkal) kevesebb, mint a 2019. évi kifizetés. A szolgáltatók által végzett halottszállítási esetek száma az előző évhez képest 1 260 esettel (17,4 százalékkal) volt kevesebb, így összesen 5 990 esetet – ebből közigazgatási határon belüli szállításként 2 515 esetet, közigazgatási határon kívüli szállításként 3 473 esetet – finanszírozott a NEAK.

Az egy halottszállítási esetért járó költségtérítés összege a 2019-es évhez képest nem változott. A közigazgatási határon belüli szállítás esetén 8400,0 forint, a közigazgatási határon kívüli szállítás esetén 12 600,0 forint illeti meg szolgáltatókat. A 2020-as évben a 64 kórboncolási célból végzett halottszállításra finanszírozási szerződéssel rendelkező szolgáltató közül 51 szolgáltató jelentett halottszállítási teljesítményt. Decemberben 62 szolgáltató rendelkezett halottszállításra finanszírozási szerződéssel, ez kettővel (3,1 százalékkal) kevesebb, mint 2019-ben. A rendelkezésre álló, havonta meghatározott keretösszegeből a halottszállítás költségtérítése után a fennmaradó összeg került felosztásra a betegszállító szolgáltatók között, a teljesítményük arányában, illetve az átlagfinanszírozással érintett hónapokban a megállapított átlag díj szerint.

Művesekezézés

A dialízis kezelések finanszírozására 27 771,1 millió forint előirányzat állt rendelkezésre, mely 2300,0 millió forinttal több az előző évhez képest. A kifizetés előirányzati szinten teljesült. Az ellátás finanszírozásában jelentős változások az előző évhez képest nem történtek.

Tekintettel a művese elszámolás speciális elszámolási szabályaira és az ellátás jellegére a művese ellátás finanszírozása kivételt képez az átlagfinanszírozás alól, azaz a teljes beszámolási év alatt teljesítmény elszámolás alapján történt a kifizetés.

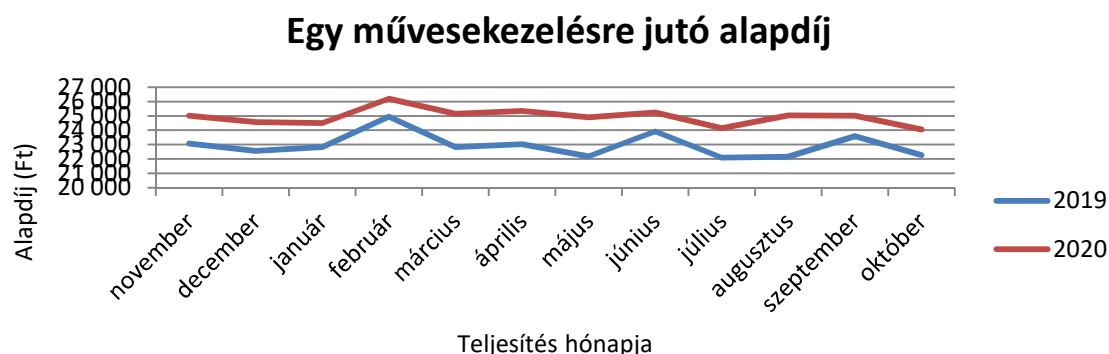
Elszámolt kezelésszámok, kezelési típusonként

Kezelés típusok	2017	2018	2019	2020	2020/2019
	Kezelés szám	Kezelés szám	Kezelés szám	Kezelés szám	Kezelés szám változás
Akut haemodialízis	5 012	5 380	4 551	5 543	121.80%
Krónikus haemodialízis	158 167	149 954	147 516	142 918	96.88%
Haemofiltráció	4 131	4 066	3 853	2 322	60.26%
High flux kezelés	315 275	329 255	335 686	328 818	97.95%
Haemodiafiltráció (on-line)	392 174	384 041	386 619	399 101	103.23%
Haemoperfuzio	20	34	25	13	52.00%
Összesen:	874 779	872 730	878 250	878 715	100.05%
CAPD kezelés*	311 357	324 370	323 973	324 666	100.21%

*A CAPD kezelések esetében az értékek a kezelési napok számát jelölik

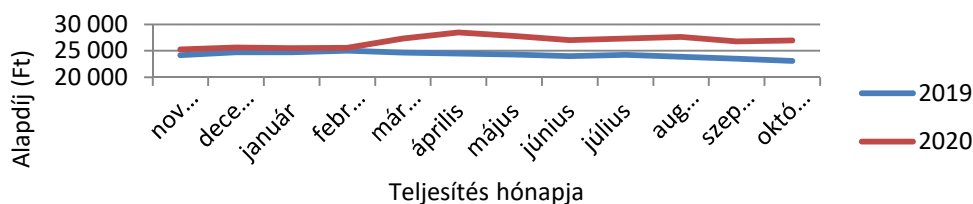
A 2020. év végi állapot szerint 17 szolgáltatónak 1 494 kezelőhellyel 69 állomásra volt érvényes finanszírozási szerződése. A dialízis szolgáltatók részére összesen 878 715 dialízis kezelés került elszámolásra. Októberben (december havi kifizetés) 5 983 fő krónikusan dializált beteg volt, a CAPD-vel (folyamatos ambuláns peritoneális dialízis) kezelt betegek száma 953 fő, az EPO (eritropoietin) kezelésben részesülő predializált betegek száma pedig 4 459 fő volt. Az előző év azonos időszakához képest minimális betegszám-csökkenés tapasztalható a krónikusan dializált betegek számában (1,2 százalék), valamint az EPO kezelésben részesülő betegek számában (6,5 százalék), ezzel szemben a CAPD-vel kezelt esetek számában (2,7 százalék) növekedés figyelhető meg.

Az egy művesekezelésre jutó alapdíj összege átlagosan 24 930,1 forint volt, mely 1971,8 forinttal, azaz 8,6 százalékkal nőtt az előző finanszírozási év átlagához viszonyítva, köszönhetően az előirányzat növekedésének, ugyanezen időszakban a kezelésszám átlagosan 0,1 százalékkal növekedett. Az alapdíjak alakulását a 2019-2020. finanszírozási év vonatkozásában, havi bontásban az alábbi grafikon szemlélteti.

A predializált betegek EPO kezelése vonatkozásában az alapdíj összege átlagosan 26 766,7 forint volt, mely 2534,8 forinttal, azaz 10,5 százalékkal nőtt az előző finanszírozási évi átlaghoz viszonyítva. Az EPO alapdíjak alakulását a 2019-2020. év vonatkozásában, havi bontásban az alábbi grafikon szemlélteti.

Egy EPO-kezelésre jutó alapdíj

Célelőirányzatok

Méltányossági alapon történő kifizetések

Az Ebtv.26. § (1) bekezdés a) pontja alapján az egészségbiztosító – az E. Alap költségvetésében meghatározott keretek között – méltányosságból a Magyarországon szakmailag elfogadott, de a finanszírozásba még be nem fogadott eljárások, a befogadott egészségügyi szolgáltatás befogadástól eltérő alkalmazása, illetve a biztosított által részleges, illetve kiegészítő térítési díj megfizetése mellett az egészségbiztosítás terhére igénybe vehető egészségügyi szolgáltatások térítési díját vagy annak egy részét átvállalhatja.

A Kvtv. 15. §-a alapján a Természetbeni ellátások alcímen belül az adott előirányzat terhére különös méltánylást érdemlő körülmények esetén gyógyító-megelőző ellátásra felhasználható eredeti előirányzat 2611,3 millió forint volt, melyből az eszközök és eljárások finanszírozására 1283,4 millió forint került elkülönítésre. A rendelkezésre álló fedezet azonban – a NEAK-hoz a 2020. év első felében benyújtott kérelmek tavalyi évhez hasonlóan magas száma miatt – már szeptember hónapra nem biztosított fedezetet a kifizetésekre, ezért augusztus hónapban a Népegészségügy fejlesztése jogcím előirányzata terhére 461,4 millió forinttal megemelésre került a kassa előirányzata. Az I-X. havi kifizetések alapján kalkulált éves hiány fedezetére további 300,0 millió forint került átcsoportosításra a Kr. 49.§-a alapján a Célelőirányzatok jogcímen belül az Egészségügyi dolgozók 2018-2020. évi béremelésének fedezete előirányzat terhére. A kasszasöprest követő utolsó 71,5 millió forint összegű forrásnövelésre a vártnál magasabb összegű december havi hóközi kifizetés miatt került sor.

A Méltányossági alapon történő térítések előirányzatból az eszközök és eljárások fedezeteként 2020. évben összesen 2116,2 millió forint kifizetés történt. Az egészségügyi szolgáltatások terén folyamatosan jelennek meg az innovatív technológiák. Egy új eljárás egyedi méltányossági alapú finanszírozási kérelmének mérlegelése során az egészségbiztosító figyelembe veszi, hogy van-e olyan közfinanszírozottan hozzáférhető és tudományos bizonyítékok alapján választható eljárás, ami várhatóan azonos eredménnyel jár.

Orvosszakmai indokoltság esetén a rendelkezésre álló fedezet figyelembevételével kerül sor az elbírálásra. Amennyiben egy új és egyszer már egyedileg engedélyezett eljárásra vonatkozóan több kérelem benyújtására is sor kerül, akkor az egészségbiztosító – esetszámtól és eljárástól függően – egységes elbírálási feltételrendszert dolgoz ki. Ebben az esetben az egészségbiztosító független szakmai tanácsadó testület bevonását kezdeményezheti a mérlegelés feltételrendszerének kialakítása, illetve felülvizsgálata érdekében. Ezzel egyidejűleg az egészségbiztosító annak a lehetőségét is megvizsgálja, hogy az adott eljárás közfinanszírozásba való befogadásához milyen szakmai, jogszabályi, finanszírozási, költségvetési és egyéb feltételek szükségesek. Amennyiben az új eljárás alkalmazását illetően kialakul a szakmai konszenzus és a peremfeltételek adottak, akkor az egyedi méltányosság keretében addig szerzett tapasztalatokra építve az eljárás társadalombiztosításba való befogadása kezdeményezhető.

Egyedi méltányosság alapján finanszírozott új eljárások

Bizonyos kardiológiai megbetegedések esetén alkalmazandó antibakteriális eszköz, aspirációra képes katéter, továbbá plakkmodifikációs eszközök és új stent graftok iránti méltányossági kérelmekre adott ki engedélyeket a NEAK 2020. évben.

Egyedi méltányosság alapján finanszírozott eljárások

A PET/CT vizsgálat közfinanszírozottan igénybe vehető az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV. 2.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 8. számú mellékletében felsorolt indikációkban.

A jogszabályban foglalt indikációkon túl egyedi méltányossági kérelem alapján vehető igénybe az ellátás. A PET/MR vizsgálat társadalombiztosításba nem befogadott eljárás. Az alábbi táblázatban feltüntetésre került az engedélyezett PET/CT és PET/MR vizsgálatok száma, az engedélyezett, illetve a kifizetett összeg.

2020. évben egyedi méltányosságból engedélyezett PET/CT és PET/MR vizsgálat			
Eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
PET/MR	5 952,0	31	6 144,0
PET/CT*	196 992,0	1027	164 928,0

* Ebtv. 26.§ (1) bek. a) pontja alapján a méltányosságból engedélyezett PET/CT vizsgálatok finanszírozása a Speciális finanszírozású szakellátás előirányzatának terhére történt.

Egyes molekuláris genetikai diagnosztikus vizsgálatok, mint az Oncompass, az Oncotype DX molekuláris diagnosztikai profil vizsgálat, valamint FoundationOne CDx tumorprofil vizsgálat esetében a NEAK és a diagnosztikai vizsgálatot végző szolgáltató 2020. évben megállapodást kötött az adott évben egyedi méltányossági alapon történő engedélyek esetszámára, a vizsgálatok árára és a keretösszeg finanszírozásra vonatkozóan. A megállapodás alapján volt lehetőség arra, hogy a vizsgálatok költségvonzata 2020. évben tervezhető formában alakuljon. Az alábbi táblázat tartalmazza az engedélyezett onkológiai diagnosztikai vizsgálatok és kezelések számát, összegét és kifizetett összegeit.

2020. évben egyedi méltányosságból engedélyezett/kifizetett onkológiai eljárások			
Eszköz/eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
FoundationOne CDx tumorprofil vizsgálat	62 528,2	52	70 344,9
Oncotype DX molekuláris profil vizsgálat**	355 555,0	546	286 042,0
Oncompass molekuláris profil vizsgálat***	307 757,5	230	352 790,0
Caris Molecular Intelligence	19 500,0	13	31 450,0
Hasüregi hypertermiás kemoterápia (HIPEC)	99 000,0	66	85 500,0
Elektrokemoterápiás kezelés	37 959,0	52	30 247,7
Szelektív intra-arteriális kemoterápia	15 605,1	15	16 348,2
Mikrogömb	57 150,0	7	40 005,0

**Az Oncotype DX molekuláris profil vizsgálatra beérkező kérelmek száma 2020. I. félévében meghaladta a szerződésben szereplő keretet, ennek megfelelően 2020. évre vonatkozóan összesen 79 kereten túli engedély került kiadásra.

*** Az Oncompass molekuláris profil vizsgálatra beérkező kérelmek száma 2020. évben meghaladta a szerződésben szereplő keretet, ennek megfelelően 2020. évre vonatkozóan összesen 24 kereten túli engedély került kiadásra.

Az egyedi méltányossági alapon engedélyezett genetikai vizsgálatok száma 2020. évben jelentősen emelkedett. A magyarországi laborok által végzett genetikai vizsgálatok köre bővült. Az alábbi táblázat tartalmazza az egyedi méltányossági alapon engedélyezett genetikai vizsgálatok számát, összegét és a teljesített kifizetést.

2020. évben egyedi méltányosságból engedélyezett/kifizetett genetikai vizsgálatok			
Eszköz/eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
Genetikai vizsgálat	121 876,0	383	26 781,0

Az egyedi méltányossági alapon engedélyezett a férfi inkontinencia kezelésére szolgáló mûsphincter és inkontinencia szalag beültetés, valamint a kardiológiai és érsebészeti eljárások és eszközök, továbbá neurostimulátor eszköz és végtaghosszabbításra szolgáló implantátum esetében nagy költségvonzat mutatható ki az alábbi táblázatok szerint.

2020. évben egyedi méltányosságból engedélyezett/kifizetett inkontinencia kezelésére szolgáló eszközök			
Eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
Inkontinencia szalag	9 842,5	6	6 413,5
Mûsphincter	80 928,0	35	84 850,9

2020. évben egyedi méltányosságból engedélyezett/kifizetett kardiológiai, érsebészeti eljárások és eszközök			
Eszköz/eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
TYRX Antibiotikumos eszköz (kardiológia)	7 239,0	12	1 524,0
Bal pitvari fülcesezáras	40 840,1	21	29 198,6
CVRx Barostim Neo készülék	26 631,9	3	8 877,3
Elektróda eltávolító eszköz	83 013,9	28	42 556,9
Endocsavaros rögzítőrendszer	3810,0	2	3810,0
Penumbra Katéter (kardiológia)	2 572,9	2	0,0
MICRA incracardialis pacemaker	97 409,0	31	65 151,0
Percutan MitraClip beültetés	323 811,9	36	341 802,4
Rota Pro rendszer (Plakkmodifikáció)	52 550,1	46	17 793,6
Stent graft	128 461,5	40	90 993,4
Subcutan ICD	79 895,7	9	106 527,6
Symlicity Spyral katéter	4 953,0	2	4 953,0
TAVI	9 207,5	2	45 783,5
Transzkatéteres pulmonális billentyű	19 050,0	4	9 271,0
Ultrahangos ballon	39 873,8	35	26 084,3
ViaCare külső ellenpulzációs pumpa	18 354,0	23	10 374,0

2020. évben egyedi méltányosságból engedélyezett nagy költségvonzatú eszközök			
Eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
Neurostimulátor	2 057,4	1	2 057,4
Vákumos sebkezelési eljárás	197 144,9	503	102 299,7
Végtaghosszabbító eszköz	32 482,0	5	22 860,0

A fogászati ellátás során részleges térítés mellett igénybe vehető szolgáltatások fogorvosi munkadíjának átvállalása, valamint társadalombiztosítási támogatással rendelhető eszközök listáján nem szereplő fogtechnikai eszközökre (fogpótlások, fogszabályozó eszköz) vonatkozóan kiadott engedélyek és kifizetett összegek adatait az alábbi táblázat tartalmazza.

2020. évben egyedi méltányosságból engedélyezett/kifizetett fogászati ellátások			
Eszköz/eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
Fogorvosi ellátás fogorvosi díja	139 346,7	293	111 231,1
Fogorvosi ellátás fogtechnikai díja	116 282,8	332	93 007,9*

A táblázatokban szereplő engedélyezett és a kifizetett összegek közötti eltérések okai az alábbiak lehetnek:

- a 2019. évben megadott engedélyek számláinak egy része a 2020. évben kerültek kifizetésre, mert az engedélyező határozat kiadására a 2019. év végén került sor,
- a 2020. évben megadott engedélyek számláinak egy része pedig 2021. évben kerül kifizetésre,
- nem minden engedélyezett ellátás történt meg, mert a beteg állapota nem tette lehetővé az ellátás elvégzését, vagy a beteg időközben elhunyt,
- a kérelmezett ellátás az engedélyező határozatban megadott érvényességi idő előtt történt meg, érvényes engedélyező határozat hiányában.

A fent részletezett ellátásokon kívül több eljárással kapcsolatban kis számban érkeztek kérelmek, amelyek költségvonzata elenyésző a méltányossági kassza egészéhez képest.

Alapellátási vállalkozás-támogatási átalánydíj

A házi orvos, házi gyermekorvos és fogorvosi alapellátási vállalkozások támogatásáról szóló 229/2001. (XII. 5.) Korm. rendelet tette korábban lehetővé a szolgáltatók részére történő eszköz- és ingatlan-támogatás biztosítását. Ezen a jogcímen a 2020. évben 20,8 millió forint kifizetés történt, mely kb. 25,0 százalékkal kevesebb az előző évi kifizetésnél.

A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2006. évi CXXI. törvény 32. §-a értelmében a MEP-ek által a 229/2001. (XII. 5.) Korm. rendelet alapján az alapellátási vállalkozások támogatására kötött „Szerződés-kiegészítés”-eknek az alap- és kiegészítő támogatások folyósítására vonatkozó részei 2007. január 1-jei hatállyal megszűntek, így ettől az időponttól alap-és kiegészítő támogatás folyósítására nem került sor. A továbbiakban csak hitelintézeti kölcsöntámogatás folyósítható a hitelszerződések futamidejének lejártáig.

A futamidő lejártából adódóan a támogatási szerződések száma és a finanszírozás összege 2020. évben tovább csökkent. A havi támogatás összege decemberben 1,6 millió forint volt.

A szerződéskötésre jogosult háziiorvosi szolgáltatók közül már senki sem rendelkezett eszköztámogatási szerződéssel, míg ingatlantámogatási szerződéssel 1,1 százalék (60 szolgáltató).

Tartósan betöltetlen háziiorvosi és fogorvosi körzetek támogatása

A Kr. 18/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján a legalább 12 hónapja betöltetlen háziiorvosi és fogorvosi körzeteket betöltő orvosok letelepedésének támogatására, valamint a háziiorvosi tevékenység végzéséhez szükséges praxisjog vásárlásának támogatására a NEAK 2020. január 1-jétől pályázatot írt ki. Háziiorvosi és fogorvosi letelepedési és praxisjog vásárlási pályázat támogatásának a Célelőirányzatok jogcímen belül elkülönített kerete 1250,0 millió forint volt. A benyújtott pályázatok elbírálása alapján a NEAK folyamatosan kötötte a nyertesekkel a támogatási szerződéseket, azonban az érdeklődések száma továbbra is jelentős volt. Mindezek, valamint az elmúlt évek tapasztalata alapján várható volt, hogy az aktuális éves keret nem lesz elegendő a nyertes pályázatok kifizetésére. A többletforrás biztosítására a Kr. 49. §-a alapján a Célelőirányzatok jogcímen belül került sor az Egészségügyi dolgozók 2018-2020. évi béremelésének fedezete előirányzata terhére történő 500,0 millió forint átcsoportosításával. A további, év végén végrehajtott kisebb előirányzat-átcsoportosítások egyenlegeként 1718,3 millió forintra módosult az éves előirányzat.

A pályázati kiírások értelmében 2020. október 15-éig volt lehetőségük a házi- és fogorvosoknak a pályázatok benyújtására. Pályázatot nyújthatott be az az orvos, aki a háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000. (II. 25.) EüM. rendeletben meghatározott személyi feltételek alapján háziiorvosi/fogorvosi tevékenység végzésére jogosult és vállalta, hogy az adott háziiorvosi/fogorvosi szolgálatban legalább 4 illetve 6 éven keresztül önálló orvosi tevékenységet végez az illetékes önkormányzattal kötött megállapodás szerinti működési formában, de minden esetben személyes közreműködésével. Az elnyerhető támogatási összeg a háziiorvosi és fogorvosi letelepedési pályázat esetében nettó 12,0 és 20,0 millió forint között mozgott annak függvényében, hogy mennyi ideje betöltetlen a háziiorvosi/fogorvosi szolgálat. A háziiorvosi praxisjog vásárlási pályázat esetében pedig maximum nettó 4,0 millió forint volt az elnyerhető támogatás. Összesen 150 pályázat érkezett az év során a NEAK-hoz: 50 háziiorvosi és 32 fogorvosi letelepedési pályázat, továbbá 68 háziiorvosi praxisjog vásárlási pályázat. A pályázatokból 142 kapott nyertes minősítést. A nyertes pályázókból 10 visszalépett, így végül 132 orvossal (106 háziiorvossal és 26 fogorvossal) került megkötésre a támogatási és finanszírozási szerződés.

A háziiorvosi és fogorvosi letelepedési és praxisjog vásárlási pályázat keretében végül 1716,2 millió forint került kifizetésre, ebből a nyertes háziiorvosi pályázatok részére 1173,9 millió forintot, míg a fogorvosi pályázók részére 542,3 millió forintot fizetett ki a NEAK. A támogatási összeg magában foglalta a nyertes pályázók részére folyósított nettó támogatási összegeken túl az ezek után fizetendő adó- és járulékkerheket is. A 106 szerződött háziiorvos közül 69 nő és 37 férfi. Átlagos életkoruk 43 év, míg a jelenlegi átlagos háziiorvosi életkor meghaladja az 58 évet. A 26 fogorvos közül 12 nő és 14 férfi. Átlagos életkoruk 37 év, míg a jelenlegi átlagos fogorvosi életkor az 50 évnél magasabb. A pályázatok tehát jelentősen javították a korösszetételt. A nyertesek többsége háziiorvostan, vagy csecsemő-gyermekgyógyászat szakvizsgával rendelkezik, de van közöttük több belgyógyászat, bőrgyógyászat, sebészet, ortopédia és traumatológia, anaesthesiológia-intenzív terápia, illetve kardiológia szakvizsgával rendelkező orvos is.

Egészségügyi dolgozók 2018-2020. évi béremelésének fedezete

A megállapított támogatási összegek fedezetéül a Célelőirányzatok jogcímen belül az egészségügyi dolgozók 2018-2020. évi béremelésének fedezete előirányzaton 102 635,6 millió forint állt rendelkezésre, mely tartalmazta a 2020. évben tervezett béremelés fedezetét. Az évközi előirányzat átcsoportosítások eredményeként az előirányzat 94 092,9 millió forintra módosult, ami megegyezik a kifizetéssel

2020. januári béremelés

Az egyes egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók illetmény- vagy bérnövelésének, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 256/2013. (VII.5.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 2019. december 21-étől hatályos 3/A. § rendelkezései alapján a 2. számú mellékletben nevesített egészségügyi szolgáltatók, az ágazati előmeneteli szabályok hatálya alá tartozó munkavállalók 2020. január hónaptól számfejtésre kerülő alapbéréhez, és annak szociális hozzájárulási adójához, illetve a béremelésre eső mozgóbér elemekhez és azok szociális hozzájárulási adójához támogatást igényelhetnek.

A Korm. rendelet 3/B. § alapján az érvényes finanszírozási szerződéssel rendelkező, kizárólag az állam, a helyi önkormányzat, az egyházi jogi személy vagy a vallási tevékenységet végző szervezet tulajdonában vagy fenntartásában álló védőnőket foglalkoztató szolgáltatók által foglalkoztatott védőnők 2020. január hónaptól számfejtésre kerülő alapbéréhez és annak szociális hozzájárulási adójához igényelhetnek támogatást.

Az egészségügyi szolgáltató munkáltató, valamint a védőnői szolgáltató munkáltató (a továbbiakban együtt: munkáltató) támogatás iránti igényét a NEAK által meghatározott, elektronikusan kitölthető kérelem formájában nyújthatta be legkésőbb 2020. január 24-ig. A munkáltató a foglalkoztatási adatokban, illetve a támogatási összegben bekövetkezett változás esetén köteles a megállapított támogatásra korrekciós igényt benyújtani minden hónap 10. napjáig, a NEAK által meghatározott adatszolgáltatási formátumban. A munkáltató a korrekciós igényt a tárgyhavi munkáltatói foglalkoztatási adatok alapján nyújtja be.

A megállapított támogatási összeget a NEAK először 2020. február 3-áig, majd ezt követően havonta utalványozta a munkáltatónak.

Az alapbér emelési, a mozgóbér különbözeti támogatás és a védőnői alapbér támogatás 2020. februári havi finanszírozással kiutalt összege 7 883,6 millió forint, mely 3 521,3 millió forinttal volt magasabb, mint az emelés előtti hónap kifizetése. Alapbéremeléshez kapcsolódó támogatásban 232 szolgáltató részesült, együttesen 5 877,8 millió forint összegben. Mozgóbér különbözeti támogatást 142 szolgáltató kapott 1 325,6 millió forint összegben. A védőnők vonatkozásában 4 032 fő részesült 680,2 millió forint támogatásban.

2020. novemberi béremelés

A 2019. július 1-jétől kihirdetett szakdolgozói és védőnői béremelés 2020. évi béremelési lépcsőjének megvalósításához szükséges volt a 2020. novemberi egészségügyi dolgozói béremelés támogatási igényeinek felméréséhez kapcsolódóan a Korm. rendelet normaszövegében az igénylési összegekre és azok határidejére vonatkozó szabályok módosítása.

A Korm. rendelet 2020. november 5-étől hatályos 3/c. és 3/d. §-ainak rendelkezései alapján a 2. számú mellékletben nevesített egészségügyi szolgáltatók, illetve az alapellátás körébe

tartozó védőnőket foglalkoztató szolgáltatók 2020. november hónaptól számfejtésre kerülő alapbérehez, és annak szociális hozzájárulási adójához, a béremelésre eső mozgóbér elemekhez és azok szociális hozzájárulási adójához, valamint a kiegészítő pótléokra eső szociális hozzájárulási adóhoz támogatást igényelhettek.

Az alapbéremelési, a mozgóbér különözeti támogatás és a védőnői alapbér támogatás 2020. december havi finanszírozással kiutalt összege 12 832,7 millió forint, mely 5 750,5 millió forinttal magasabb, mint az emelés előtti hónap kifizetése. Alapbéremeléshez kapcsolódó támogatásban 1 567 szolgáltató részesült, együttesen 10 009,3 millió forint összegben. Mozgóbér különözeti támogatást 142 szolgáltató kapott 2 160,6 millió forint összegben. A bértámogatásban részesült védőnői szolgáltatók részére 662,8 millió forint került kiutalásra.

Mentés

A mentés finanszírozására rendelkezésre álló költségvetési előirányzata 43 343,5 millió forint, ami az előző év eredeti előirányzatához képest 412,9 millió forinttal több. Az év végi kasszamaradványból 392,4 millió forinttal kiegészített módosított előiránzzal megegyezik a teljesítés (43 735,8 millió forint). A beszámolással érintett időszakban a mentés kassza terhére az Országos Mentőszolgálat (a továbbiakban: OMSZ) és a Magyar Légimentő Nonprofit Kft. mentési tevékenységét, valamint az Országos Vérellátó Szolgálat (a továbbiakban: OVSZ) szervátültetéssel kapcsolatban végzett szállítási feladatait finanszírozta a NEAK.

A Magyar Légimentő Nonprofit Kft. a Kr. 33/A. § (2a) bekezdése értelmében 2020-ban havi 90,0 millió forint fix összegű díjazásban részesült. Ez éves szinten 1080,0 millió forintot jelentett, mely az év végén, az év végi kasszamaradványból 92,3 millió forinttal került kiegészítésre, így a Magyar Légimentő Nonprofit Kft. részére kifizetett díjazás a 2020. évben 1172,3 millió forint volt. Az OVSZ szervszállítási feladatait a Kr. 33/A. § (3) bekezdése értelmében a 2019. évi összeggel azonos, havi 6,0 millió forint fix összeggel, az év folyamán összesen 72,0 millió forinttal finanszírozta a NEAK. A mentés kassza fennmaradó része, összesen 42 491,5 millió forint az OMSZ részére került kifizetésre, mely 478,3 millió forinttal (1,1 %-kal) volt kevesebb, mint a 2019-es évben.

Laboratóriumi ellátás

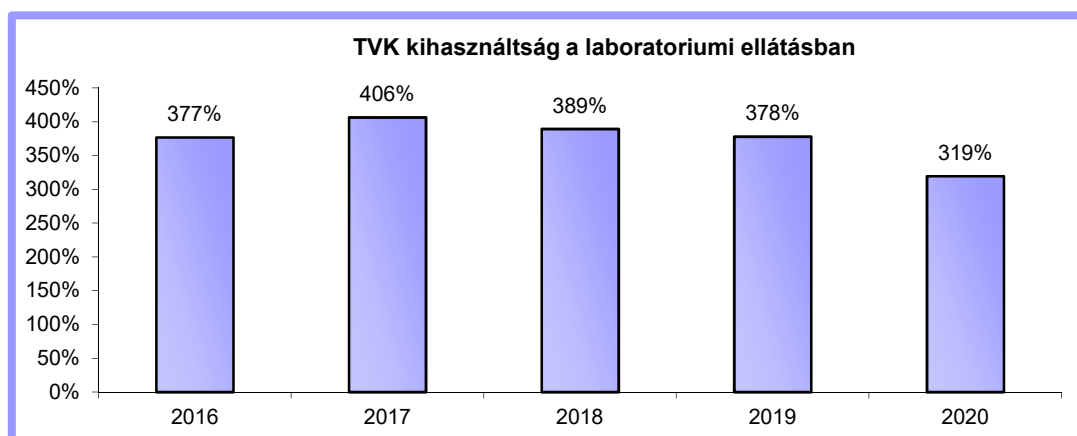
A labor diagnosztikai szolgáltatások 2020. évi finanszírozására 23 876,0 millió forint kifizetés történt. A megelőző évhez képest fontos változás volt, hogy a labor diagnosztika előirányzatból kivált a molekuláris diagnosztikai (PCR) ellátások finanszírozása, ami önálló előirányzati sort kapott az Összevont szakellátás jogcímen belül.

A tárgyidőszakban a finanszírozás mértéke részben átlagfinanszírozással került meghatározásra a labor diagnosztikai szolgáltatások esetében is. Az átlagfinanszírozás mellett a finanszírozó minden hónapban a ténylegesen jelentett teljesítmények alapján is elkészítette az elszámolást, amelynek szabályai nem változtak: a teljesítményvolumen korlátot továbbra is alkalmazni kellett. A labor finanszírozás szabályának és a zárt kassza értelmében a teljesítmények TVK feletti része lebegő pont-forint értékkel kerül elszámolásra. A pont-forint érték a járóbeteg-szakellátással megegyezően 1,98 forint volt.

A finanszírozás főbb paramétereinek alakulását az alábbi táblázat tartalmazza.

Megnevezés	2019. év	2020. év	Változás 2019-ről 2020-ra	
Beavatkozások száma	169 113 642	140 437 105	83.0%	
Esetszám	13 926 844	11 360 495	81.6%	
Egy esetre jutó beavatkozás	12.14	12.36	101.8%	
Pont	35 863 262 214	30 347 214 397	84.6%	
Egy esetre jutó pont	2 575	2 671	103.7%	
Átlagos heti rendelési óra	szakorvosi	12 423	12 694	102.2%
	nem szakorvosi	8 381	8 437	100.7%
Egy órára jutó	eset	12.87	10.34	80.3%
	beavatkozás	156.32	127.81	81.8%
	pont	33 150.56	27 618.53	83.3%

A teljesítmény az előző évhez képest drasztikusan csökkent, aminek két oka is volt. Az első az egész beszámolási évet meghatározó COVID járvány, melynek meghatározó időszaka során a szolgáltatók kizárólag sürgősségi ellátásokat végezhettek, a nem sürgős ellátások végzése nem volt engedett. A másik ok a PCR vizsgálatok fedezetének labor előirányzatból való kiválása, melynek következtében a korábbi évekhez képest ezen molekuláris diagnosztikai beavatkozás- és esetszámokkal csökkentek a mutatók. Fontos megjegyezni, hogy a PCR beavatkozások csak a finanszírozást tekintve különülnek el a labor ellátásoktól, egy adott ellátási esetben továbbra is lehetnek egyszerre jelen PCR és labor előirányzatról elszámolt beavatkozások, így az esetszámok tekintetében van átfedés a két finanszírozási terület között. A kapacitásadatok az elmúlt két év vonatkozásában minimális változást mutatnak. Az alábbi ábra a laboratóriumi teljesítményvolumen korlát kihasználtságát mutatja be a 2020-as és az azt megelőző években.

A számok alapján az elmúlt két évhez viszonyítva lényeges csökkenés mutatható ki az ellátásokat érintő járványügyi korlátozások miatt. Ez alapján egy labor TVK pontra három labor pont teljesítmény jut. A többi TVK-val finanszírozott szakellátási kassa (járóbeteg-szakellátás, aktív fekvőbeteg-szakellátás) TVK kihasználtságának adatai fényében rendkívül magasnak tűnnek ezek a számok. Nem szabad ugyanakkor elfelejteni, hogy a TVK rendszer laboratóriumi ellátásban történő bevezetését (2006. február) követő kezdeti időszakban (a

teljesítmények egy részét a szolgáltatók egy előre meghatározott, saját keret mértékéig fix – a járóbeteg-szakellátásával megegyező – forint/pont értéken számolhatják el), a laboratóriumi ellátás átlagos, egy pontra jutó forint értéke jelentősen elmaradt a járóbeteg-szakellátás forint/pont értékétől. Kizárólag egy mesterségesen magasan tartott kihasználtság (mesterségesen alacsony TVK keret) mellett lehetett a szinte változatlan nagyságú laboratóriumi előirányzatból, a szintén változatlan (de inkább lassan növekvő) teljesítményt finanszírozni.

Összevont szakellátás

Járóbeteg-szakellátás

A járóbeteg szakrendelések és szakambulanciák, a CT/ MRI diagnosztikai ellátás, valamint a gondozóintézetek által nyújtott és teljesítményként elszámolható szolgáltatások finanszírozására a 2020. évben a költségvetés együttesen 175 793,2 millió forintot irányzott elő, mely az évközi előirányzat-átcsoportosításokat követően 182 070,2 millió forintra növekedett. Az éves kifizetés (182 070,1 millió forint) 6,7 százalékkal kevesebb volt, mint az előző évi.

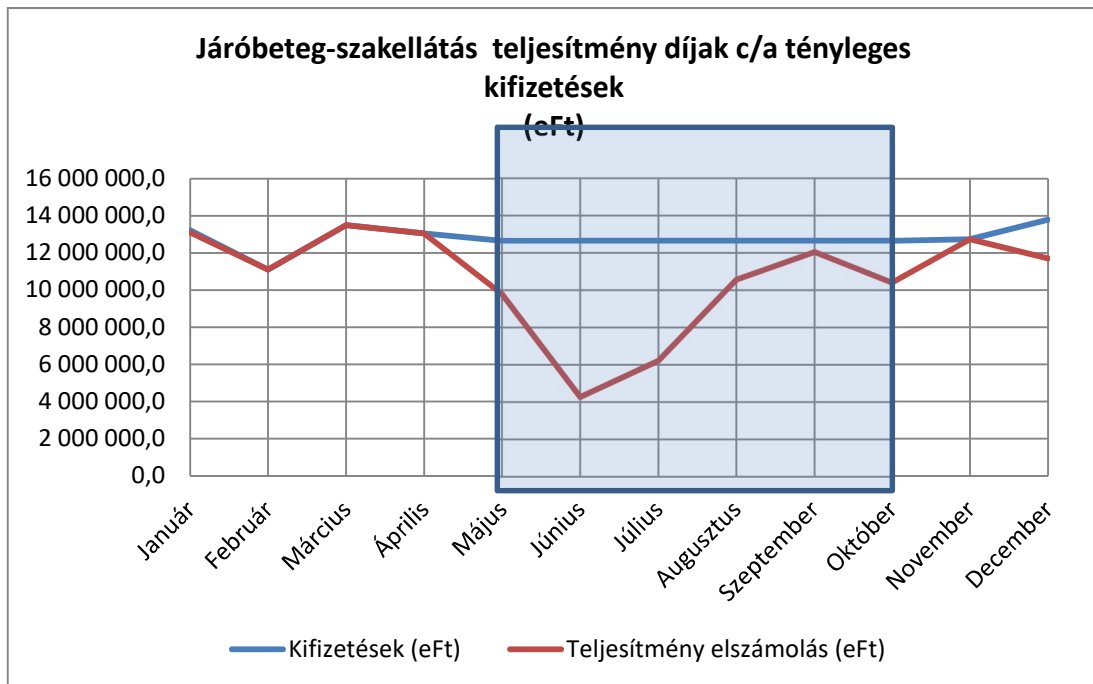
A labordiagnosztikához hasonlóan a 2020. március - augusztus havi teljesítmények elszámolásakor, valamint a 2020. október havi teljesítmények elszámolásától kezdődően a NEAK a finanszírozás mértékét részben átlagfinanszírozással határozta meg a járóbeteg-szakellátás esetében is.

A koronavírus járvány miatt az intézmények miniszteri utasítás alapján 2020. március 16-ától kizárólag csak a sürgős szükség miatti tervezett egészségügyi ellátásokat végezheték el, lehetőleg úgy, hogy a közvetlen betegellátásban csak a 65 év alatti dolgozók vegyenek részt annak érdekében, hogy védjék az epidemiológiai adatok alapján a sérülékeny csoportnak tartott 65 év feletti kollegák életét és egészségét. A járványügyi intézkedések részeként új, preferált lehetőségek kerültek az ellátásban biztosításra: telefonos távkonzultáció, e-recept írás, a telefonos COVID-19 fertőzés gyanújának értékelése.

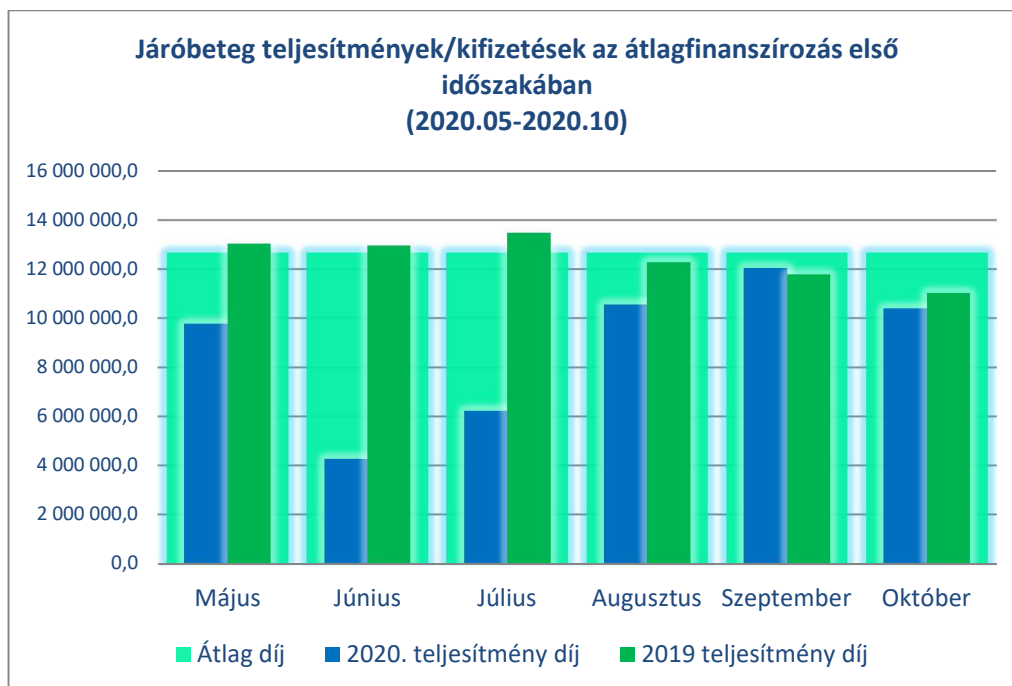
A járványügyi helyzet kedvező alakulása miatt 2020. május 4-ei kezdettel ismételen lehetőség nyílt az egészségügyi ellátások, köztük a járóbeteg-szakellátás újraindulására is (ideértve a diagnosztikai ellátásokat és a fogászati szakellátást is.) 2020. május 18-tól újraindulhattak a nem népegészségügyi célú szűrővizsgálatok és a foglalkozás - egészségügyi szűrések, 2020. június 1-jétől pedig a népegészségügyi célú, szervezett szűrővizsgálatok. 2020. június 15-étől valamennyi egészségügyi tevékenység korlátozás nélkül végezhetővé vált, azzal a kitételrel, hogy fekvőbeteg-szakellátásban a COVID-19 esetek ellátására korábban elkülönített ágyak 80,0 százalékát lehetett felhasználni a nem COVID és nem COVID gyanús betegek ellátására. Járóbeteg-szakellátásban az elhalasztott betegellátások mielőbbi pótlása érdekében valamennyi szolgáltató 2020. szeptember 30-áig a részére engedélyezett szakmák vonatkozásában, az engedélyben szereplő közfinanszírozott heti óraszám felül, óraszám korlátozás nélkül nyújthatott egészségügyi ellátást.

Az átlagfinanszírozás mellett a finanszírozó minden hónapban a tényleges jelentett teljesítmények alapján is elkészítette az elszámolást, amelynek során a teljesítményvolumen keret alkalmazására vonatkozó szabályok nem változtak.

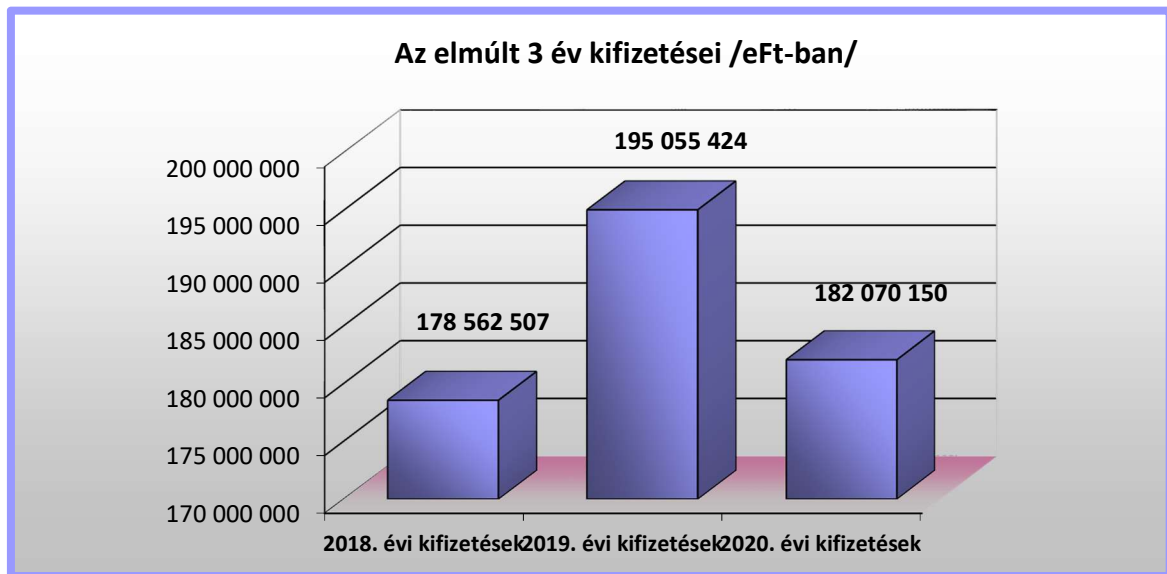
Az alábbi táblázatban látható a teljesítménydíjak és a tényleges kifizetések alakulása, melyben a kiemelt terület a bevezetett átlagfinanszírozás időtartamát jelöli.

Az alábbi táblázat az átlagfinanszírozás első szakaszának, azaz a 2020. május – október közötti időszak- kifizetéseit hasonlítja össze ugyanezen időszak és az azt megelőző év teljesítmény alapján megállapított teljesítmény díjaival.

Az elmúlt három év során az alábbiak szerint alakultak a járóbeteg-szakellátásra (általános járóbeteg-ellátásra, CT/MR vizsgálatokra, gondozói teljesítményre) történt kifizetések.

A 2020-as finanszírozási évben a járóbeteg teljesítmények elszámolása – függetlenül attól, hogy az adott hónapban teljesítményfinanszírozás vagy átlagfinanszírozás volt - a teljesítmény volumen keretes (a továbbiakban: TVK) finanszírozás szabályai szerint történt. A TVK megállapítás alapját a 2019. november hónapra megállapított, miniszteri tartalék terhére biztosított növekmény nélküli TVK tizenkétszerese képezte. Az így megállapított pont mennyiség került megemelésre a Kr. 28. számú mellékletében meghatározott korai fejlesztést végző intézmények részére a mellékletben meghatározott TVK többlet ponttal. A TVK kiközlése a korábbi évek gyakorlatának megfelelően történt.

A folyamatos betegellátás érdekében az aktív fekvőbeteg-szakellátásra és járóbeteg-szakellátásra szerződött szolgáltatók részére a Kvtv. hatályba lépéséig terjedő időszakra is meg kell határozni a hatályos elszámolási szabályok szerinti teljesítmény volumen korlát (TVK) értékeket. Ennek megfelelően a 2019. november - 2020. január időszakra vonatkozóan a 2019. finanszírozási évben megállapított teljesítmény volumen korlát időarányos része (azaz a 2019. október hónapra vonatkozó TVK, korrigálva a szezonális hatással, valamint az év közbeni feladatváltásokra, a befogadott többletkapacitásokra számolt TVK szintre hozott értékével) kerülhetett a NEAK-kal szerződésben álló szolgáltatók részére meghatározásra és kiközlésre 2019. október hó során.

A Kvtv. hatályba lépése előtt az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 328/2019. (XII. 20.) Korm. rendelet módosította a Kr.-t. A módosított finanszírozási szabályozásnak megfelelően meghatározásra kerültek a 2020. finanszírozási évre vonatkozóan, a 12 havi – kasszánkénti bontású – TVK értékek, melyek a szolgáltatók részére 2020. január elején kerültek kiközlésre. A korábban kiközlött háromhavi (2019. november - 2020. január) TVK az éves keret részét képezte. A fennmaradó időszakra vonatkozó TVK – fekvő- és járóbeteg-szakellátás esetén – a Kr. 28. számú mellékletében rögzített országos szezonális index arányában került felosztásra. A 2018. január havi kifizetésektől kihirdetett 1,98 forint összegű pont-forint érték nem változott.

A 14 évet be nem töltött gyermekek részére nyújtott ellátások elszámolása esetén alkalmazott 1,2-es szorzó mértéke a beszámolási időszak alatt nem módosult.

Az előző beszámolási időszakhoz hasonlóan a szolgáltatók intézményi sávos fix díjban részesültek szerződött kapacitásaik alapján, az alábbi táblázatnak megfelelően.

2016. november 1-jén lekötött kapacitás (óra)	Havi fix díj (ezer forint)
0-50	50
51-250	250
251-500	500
501-2000	2 000
2001-5000	5 000
5001-	20 000

A degressziós sávok mértéke a beszámolási időszak alatt nem változott, azaz járóbeteg-szakellátás esetén a NEAK a többletjelisényt 10,0 százalékgig 30,0 százalékos, 10,0 és 20,0 százalék között 20,0 százalékos alapidíjon számolta el. Az OENO törzs pontértékei és a TVK mentesen elszámolható tevékenységek köre sem változott.

A vastag- és végbélszűréshez kapcsolódóan jelentett teljesítmények finanszírozása céljából a Járóbeteg szakellátás előirányzata 985,8 millió forint összegben megemelésre került.

A szűrőtevékenységet kizárólag a Nemzeti Népegészségügyi Központtal (a továbbiakban: NNK) – a tevékenység végzésére kötött – együttműködési megállapodással rendelkező intézményi kör végzi. Az ellátásokat minden esetben a járóbeteg-szakellátás teljesítményeivel együtt kell jelenteni és azok finanszírozására mindig a normál teljesítmény-elszámolással egy időben kerül sor. Ezen teljesítmények TVK mentesen kerülnek elszámolásra és tekintettel arra, hogy a vizsgálatokat sok esetben rendelési időn kívül is végzik, ezért a szolgáltatók a „2 perces szabály” alól is kivételt képeznek. A szűrésben részt vevő TAJ kört az NNK az Onkológiai Szűrési Rendszer (a továbbiakban: OSZR) kommunikációs moduljában rögzíti és validálja, melyet ezt követően megküldi NEAK részére. Az elszámolhatóság további feltétele, hogy az NNK által átadott TAJ listán a jelentett ellátások szerepeljenek. Amennyiben a jelzett TAJ nem szerepel az NNK által validált listában, úgy az érintett tétel hibalistára kerül az érintett beavatkozáshoz tartozó „C” hibakóddal jelölve.

Az elszámolhatóság további feltétele, hogy a beavatkozást végző orvos pecsét száma az OSZR rendszerében és a NEAK-nak küldött teljesítmény-jelentésben is egyezzen meg. Amennyiben az OSZR rendszerben utólag kell javítani, akkor a járóbeteg-szakellátás teljesítményjelentést az OSZR javítást követő napokon lehet újra megküldeni, hogy az OSZR javítások átkerüljenek a NEAK-hoz és a küldött teljesítményjelentés hibátlan legyen. A programmal kapcsolatosan a beszámolási év során a korábbi évben megjelent kódok elszámolási feltételeinek pontosítására, valamint újabb szűrőtevékenységi kódok kialakítására került sor, ám ezek jogszabályban való megjelenése nem valósult meg. A beszámolási időszak alatt a tevékenységre 120,7 millió forint került elszámolásra.

A Kr. szabályozása alapján a fenntartó kezdeményezheti a finanszírozónál a saját fenntartásában lévő egészségügyi szolgáltatók közötti TVK átcsoportosítást.

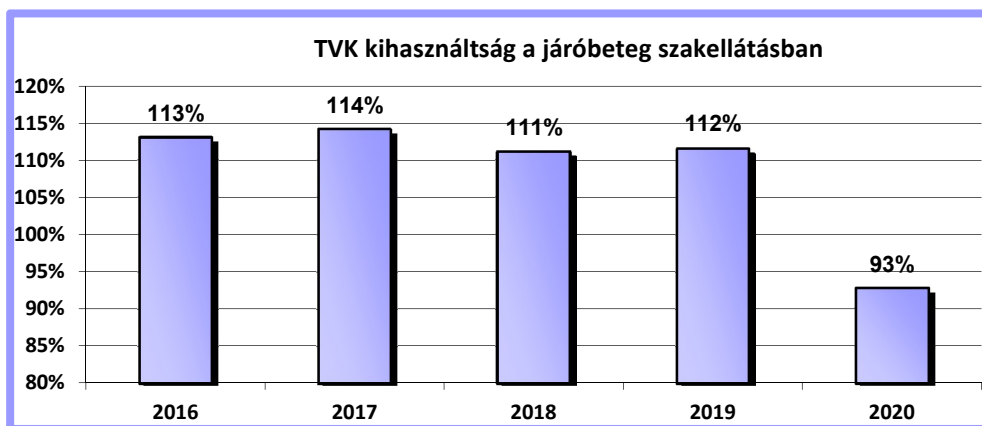
Az ÁEEK, mint a legtöbb szolgáltató fenntartója a beszámolási év során az átlagfinanszírozás miatt csak három hónap során élt a jogszabályi lehetőséggel. A járóbeteg-szakellátás (szakrendelések + szakambulanciák + CT/MRI + gondozói teljesítmény) 2020. évi főbb finanszírozási paraméterei az előző két évhez viszonyítva az alábbiak szerint alakultak:

Megnevezés	2018. év	2019. év	2020	Változás 2020/2019
Esetszám	49 894 614	49 299 585	39 280 670	79.68%
Beavatkozások száma	202 616 829	205 301 525	159 866 733	77.87%
Elszámolt pont	91 641 873 059	92 850 223 932	76 700 259 871	82.61%
Teljesítmény díj (Ft)	167 548 740 087	169 968 325 822	146 340 872 633	86.10%
Az elszámolt pontból szűrés	1 430 124 741	1 430 058 583	2 307 435 727	161.35%
A teljesítmény díjból szűrés (Ft)	2 920 426 751	2 979 683 003	4 725 292 256	158.58%
Minimum idő hatása (Ft)	-299 093 526	-331 026 796	-221 976 339	67.06%
Részleges térítési díj miatti visszavonás (Ft)	-6 180 246	-5 939 699	-6 016 145	101.29%

A következő ábra a 2020. évre vonatkozó járó TVK és teljesítmény adatokat mutatja be:

Megnevezés	2020. év
TVK	79 838 387 309
Jelentett teljesítmény (pont)	76 701 783 245
TVK-val (100%-on) elszámolt teljesítmény (pont)	69 444 105 340
Degresszáltan (30%-on) elszámolt teljesítmény (pont)	2 144 117 837
Degresszáltan (20%-on) elszámolt teljesítmény (pont)	1 231 759 490
Degressziós sávok feletti teljesítmény (pont)	949 236 406
Göngyöltett maradvány	877 720 443
TVK kihasználtság	92.68%

A TVK mennyisége átlagosan havi 6 653 198 942 pont volt, melynek tényleges havi eloszlását befolyásolta, hogy a szolgáltatóknak lehetőségük volt az országos szezonális index helyett saját intézményi TVK felosztást megadni a 2019. november-december, majd a 2020. január-október közötti időszakokra. A TVK kihasználtság átlagos szintje a 2019-es sinthez képest – az ellátásokat érintő járványügyi korlátozások következtében – jelentős csökkenést mutat. A járóbeteg-szakellátás TVK kihasználtsága az alábbiak szerint alakult az elmúlt, teljesítményvolumen alapján finanszírozott években.

A tuberkulózis esetfinanszírozási (a továbbiakban: TEF) pilot program 2018. január 1-jével indult el. Az esetfinanszírozás alapján minden új beteg kezelésekor – időben sávosan – egy fix összegű finanszírozást kap a programban résztvevő kórház, mely alapján a Tbc-s beteg teljes kezelési folyamatát elvégzi, ideértve a teljes járóbeteg-ellátást, a kórházi ellátást és a gondozást. Az első hónapok a felkészítésről, az adatszolgáltatás módszertanának

elsajátításáról szóltak, így ténylegesen 2018. márciussal vette kezdetét a program, melynek befejezése a programba bevont utolsó beteg lezárása után történt. A jogszabályban foglaltak szerint a kezelés sorozatba 2019. december 31-ét követően beteget bevonni nem lehet, és a kezelés sorozat időtartama legalább 6, legfeljebb 12 hónap. A TEF program 2020. szeptemberben lezárult.

A NEAK a finanszírozási adatjelentést havonta ellenőrzi, elemzi, ezek eredményét a részt vevő TBC Surveillance Központnak, és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórháznak megküldi. A TEF program díjazásával kapcsolatos kiadások – tekintettel arra, hogy azok a szolgáltató teljesítményfinanszírozási jelentésében jelennek meg – a járóbeteg-szakellátás előirányzat terhére kerültek kifizetésre (elkülönített térítési kategória alkalmazásával) felmerülésüket követően. A folyamatos szakmai felügyelet mellett működő TEF programba a 2018. március - 2020. október közötti időszakban 57 beteg bevonására és 28,5 millió forint kifizetésére került sor. A beszámolóval érintett időszakban, vagyis a 2019. november - 2020. október végéig tartó időszak alatt 3 beteget vontak a TEF programba, és 16 beteg esetében a korábban megkezdett Tbc-s megbetegedés kezelése folyamatban volt – a kezeléssorozatokra 4,2 millió forint kifizetés történt –, ebből:

- 13 beteg gyógyultként,
- 3 beteg téves diagnózissal került kijelentésre a programból,
- 2 beteg kezelése megszakadt,
- 1 beteg elhalálozott.

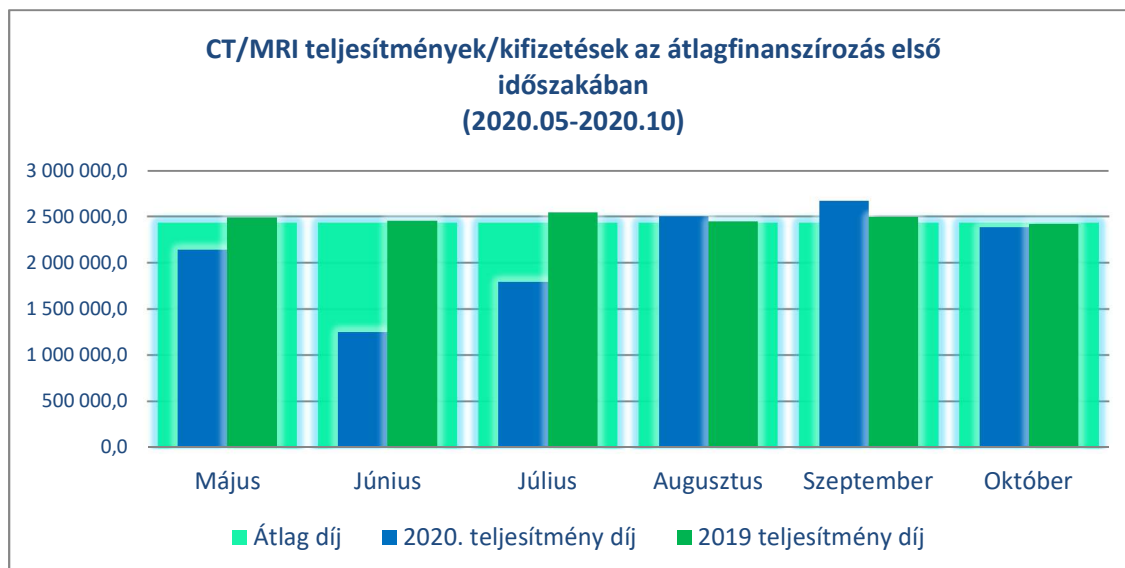
A TEF program utolsó kifizetésére a beszámolási időszakot követően, 2020. decemberben került sor 2,8 millió forint összegben, így a teljes program alatt 2018. március – 2020. december között 31,3 millió forint kifizetés történt.

Az előző beszámolási időszakhoz hasonlóan a várólista csökkentési programba bevont szolgáltatók részére az e célra elkülönített „Várólista csökkentés” előirányzat 5000,0 millió forint összegű kerete terhére, X térítési kategórián jelentett és elszámolt teljesítmények kerültek finanszírozásra. A szabályozás alapján a várólista csökkentési programba bevont szolgáltatók részére a jogszabályban meghatározott esetekre, az előirányzat terhére, a kapcsolódó járóbeteg-szakellátásban a beavatkozást megelőzően kivizsgálási céllal végzett ellátásokra – ide nem értve a laboratóriumi ellátás előirányzat terhére elszámolható beavatkozásokat – elkülönített többletkeretet kell biztosítani. A szolgáltatók ezen – saját várólistájukon szereplő, vagy másik szolgáltató várólistájáról átvett – esetekre vonatkozó jelentéseiket „X” térítési kategória jelöléssel küldik. A beszámolási év során e térítési kategóriára 2,5 millió forint került kifizetésre.

A járóbeteg-szakellátás teljes területét érintő orvosszakmai-helyszíni ellenőrzésekről készült jegyzőkönyvek alapján 2020. évben összesen 612 074 pont került levonásra. Az EMMI Egészségbiztosítási Alap Kontrolling Főosztálya által javasolt tételek visszavonása során 0,8 millió forint teljesítménydíj érvényesítésére került sor.

CT, MRI diagnosztika

Az Összevont szakellátás jogcímen belül a CT és MR diagnosztikai vizsgálatok finanszírozására 2009. évtől elkülönített forrás nem áll rendelkezésre, a finanszírozás a járóbeteg-szakellátás előirányzata terhére történik. E nagyértékű diagnosztikai vizsgálatokra a 2020. évben 29 367,7 millió forint kifizetés történt. Az alábbi táblázat az átlagfinanszírozás első szakaszának, azaz a 2020. május –október közötti időszak- kifizetéseit hasonlítja össze ugyanezen időszak és az azt megelőző év teljesítmény alapján megállapított teljesítmény díjaival.

A NEAK 2020. október 31-ei állapot szerint 98 db CT berendezést és 50 db MR készüléket finanszírozott. Az alábbi táblázat a CT és az MR diagnosztikai vizsgálat- és betegszámok alakulását mutatja be az előző évhez viszonyítva:

Megnevezés	2019. év		2020. év		2020/2019 vizsgálati szám
	Vizsgálat szám	Betegszám	Vizsgálat szám	Betegszám	
CT	1 335 608	490 945	1 237 895	435 479	92.68%
MR	449 722	254 449	380 552	215 850	84.62%
Összesen	1 785 330	745 394	1 618 447	651 329	90.65%

Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény és végrehajtásáról rendelkező 337/2008 (XII. 30.) Korm. rendelet alapján a beszámolási időszak alatt 2 új MRI gép és 4 CT készülék leszerződésére került sor. A Kr. 32/A.§ (1) bekezdése szerint a rosszindulatú daganatos kórkép klinikai gyanúja esetén a CT, MRI egészségügyi ellátást nyújtó szolgáltató a beutaló kiállításának napjától számított 14 napon belül („14 napos szabály”) a szükséges képalkotó diagnosztikai vizsgálatokat köteles elvégezni. A korábbi gyakorlatnak megfelelően az elvégzett CT, MRI vizsgálat díját az általános szabályok szerint a TVK terhére, a NEAK minden esetben finanszírozza az egészségügyi szolgáltatók részére. Amennyiben a 14 napon belül elvégzett CT, MRI vizsgálat alapján a rosszindulatú daganatos kórkép beigazolódik, úgy a CT, MRI egészségügyi ellátást nyújtó szolgáltató a teljesítményének jelentése során a 99930 kiegészítő kódot is jelentheti (10 000 pontérték), mely TVK-mentesen kerül elszámolásra. A beszámolási időszakban összesen 99 020 000 jelentett pontnak megfelelő 196,1 millió forint teljesítménydíj került e tevékenységre elszámolásra.

Molekuláris diagnosztikai vizsgálatok (PCR)

A molekuláris diagnosztikai (PCR) ellátások finanszírozása 2020. januártól kikerült a labordiagnosztika előirányzatból, azóta önálló sorként szerepel az Összevont szakellátás jogcímen belül. Az ellátás finanszírozására – a kasszasöprést követően – rendelkezésre álló módosított előirányzat terhére 3856,3 millió forint kifizetés történt.

A 2020. május havi kifizetésektől kezdődően a PCR ellátások finanszírozása is átlagfinanszírozás keretében történt. Az átlagfinanszírozás mellett a finanszírozó minden hónapban a tényleges jelentett teljesítmények alapján is elkészítette az elszámolást. Az alábbi táblázat a teljesítmény adatainak alakulását tartalmazza a 2019-2020-as évek vonatkozásában.

Megnevezés	2019.év	2020. év	Változás 2020/2019
Beavatkozások száma	677 441	1 674 704	247.2%
Esetszám (Vizsgálatkérés)	74 211	359 717	484.7%
Egy esetre jutó beavatkozás	9.13	4.66	51.0%
Pont	3 308 102 670	7 637 121 723	230.9%
Egy esetre jutó pont	44 577	21 231	47.6%

A molekuláris genetikai vizsgálatok azon korszerű vizsgálati módszerek közé tartoznak, melynek segítségével pontosítható a diagnózis és hatékonyabbá tehető egyes betegségek kezelése.

A COVID teszteléshez szükséges PCR vizsgálatok hatalmas mértékű eset és beavatkozásszám növekedést generáltak. A COVID teszt jellemzően három PCR beavatkozásból áll, ami láthatóan az egy esetre jutó beavatkozás számot nagyban csökkentette. Az 1617/2020. (X. 1.) Korm. határozat alapján a NNK által kijelölt laboratóriumokban elvégzett, magán forrásból nem finanszírozott RT-PCR módszerrel végzett SARS-CoV-2 kimutatására szolgáló vizsgálattal összefüggő többletkiadások fedezetének biztosítása a Járvány Elleni Védekezési Alapból történt.

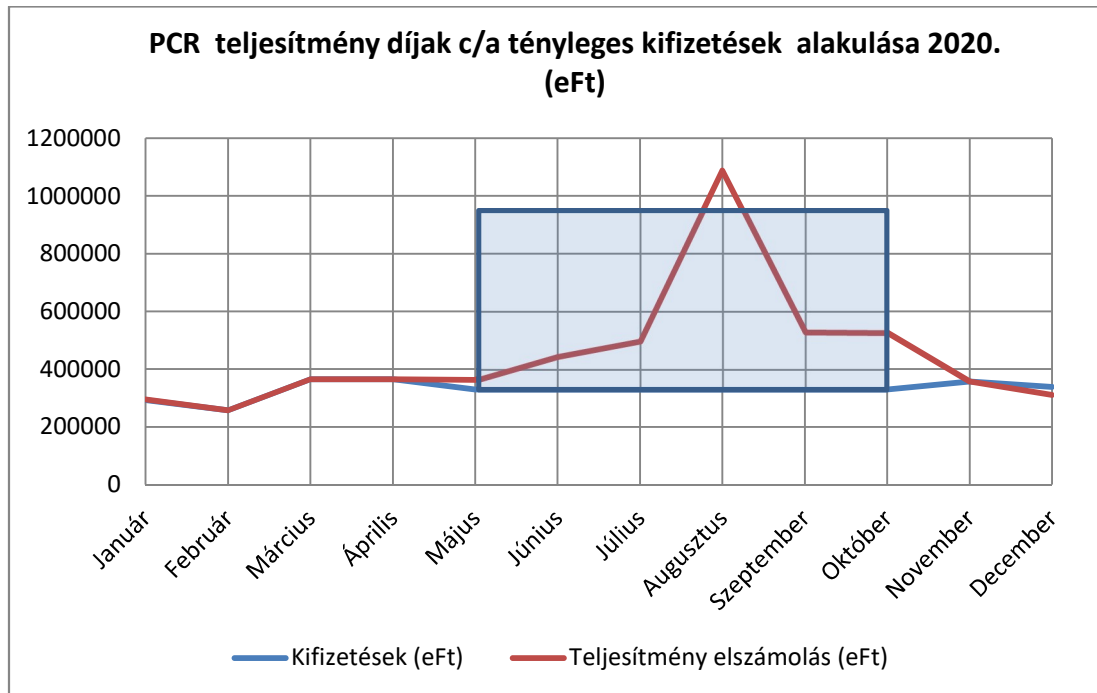
A SARS-CoV-2 kimutatása RT-PCR módszerrel beavatkozásokat a szolgáltatók továbbra is az alábbi kódokon tudták jelenteni a NEAK felé:

- 28930 Reverz PCR egyminta primer p.
- 28933 RNS kivonása sz. biol. mintából
- 28935 Valós idejű PCR termék kivon detect
- 19108 Mikrobiológiai mintavétel nyálkahártyáról
- 19109 Mikrobiológiai mintavétel nyálkahártyáról (nem labor mintavételező esetén)

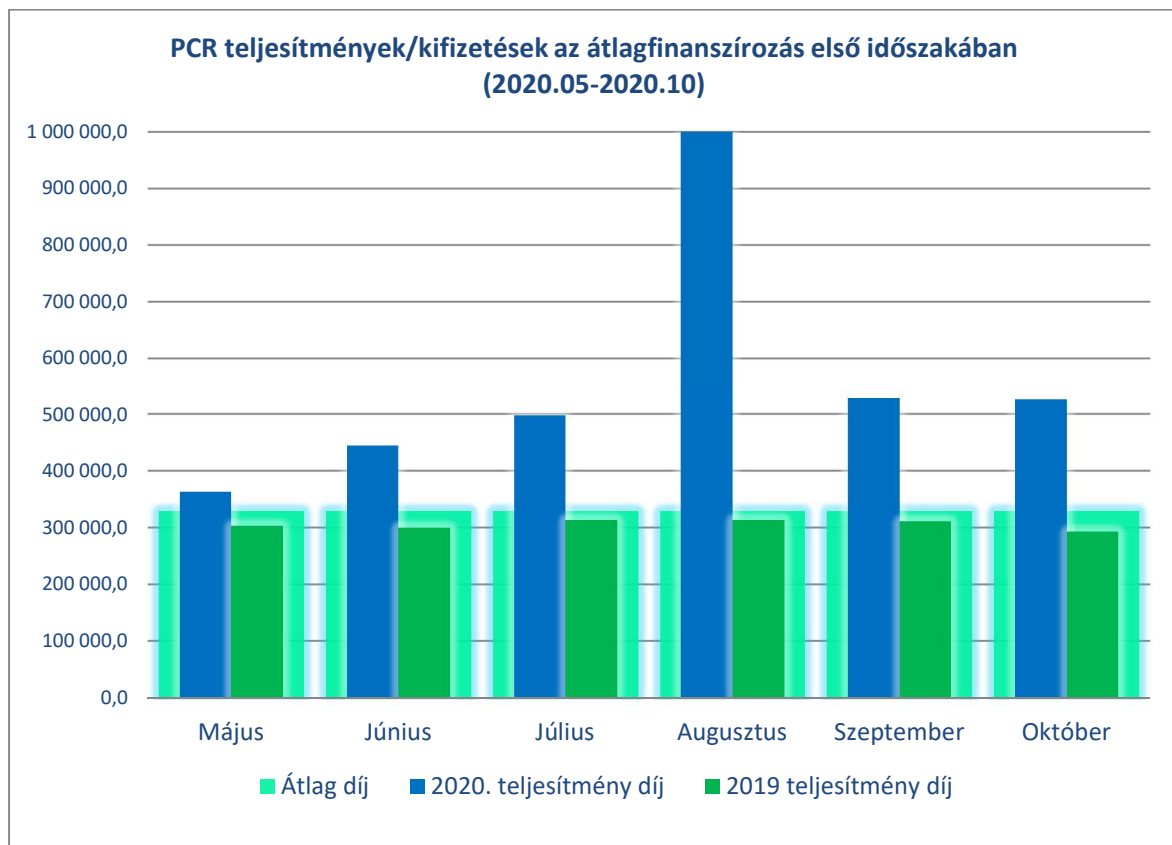
A szolgáltatóknak a NNK részére a vizsgálatok megtörténtét továbbra is kötelező volt megküldeni (OSZIR jelentés), illetve a közfinanszírozott intézmények a NEAK felé továbbra is kötelesek voltak jelenteni minden esetet a BNO kód megjelölésével, 4-es (már forrásból megtérülő ellátások) térítési kategóriában. A vizsgálatok Járvány Elleni Védekezési Alapból történő finanszírozásának alapja a két szakrendszer összefuttatásának eredménye volt, a finanszírozására – melynek kifizetésére az NNK jogosult - csak abban az esetben volt lehetőség, amennyiben a NNK és az NEAK együttes megállapítása alapján arra sor került. A páciensek által, vagy az állam által egyéb okból nem finanszírozható, az NNK eljárásrenden kívüli vizsgálatokat a NEAK felé – ellenkező értesítésig – nem kellett jelenteni, az OSZIR jelentésnek azonban tartalmaznia kellett.

Az elszámolás szempontjából lényeges változás, hogy 2020. januártól lehetséges az aktív fekvőbeteg, egynapos ellátások TVK-ját átcsoportosítani a PCR TVK-ra. A módosítás célja a TVK kihasználás lehetőségének tágítása volt egy olyan ellátási formában, amelyben hiány mutatkozott. Azon szolgáltatók, akiknek jellemzően van fekvőbeteg-szakellátási maradványa, ezen átcsoportosítás lehetőségével PCR többlet kifizetéshez juthatnak. A járvány során bevezetett átlagfinanszírozás miatt ugyanakkor ennek hatása nem érvényesülhetett. Az alábbi

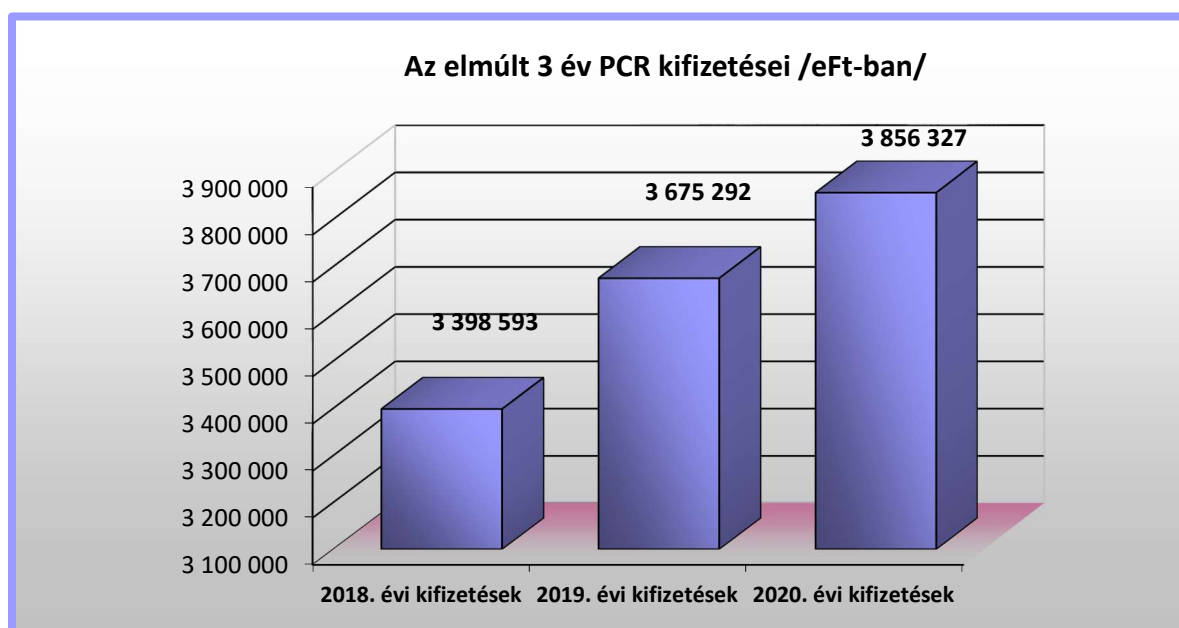
táblázatban látható a teljesítménydíjak és a tényleges kifizetések alakulása, melyben a kiemelt terület a bevezetett átlagfinanszírozás időtartamát jelöli.

Az alábbi táblázat az átlagfinanszírozás első szakaszának, azaz a 2020. május – október közötti időszak- kifizetéseit hasonlítja össze ugyanezen időszak és az azt megelőző év teljesítmény alapján megállapított teljesítmény díjaival.

A 2020. évben történt kifizetések az előző évekhez képest 4,9 százalékos növekedést mutatnak.

Fekvőbeteg-szakellátás

Aktív-fekvőbeteg szakellátás

Az E. Alap 2020. évi költségvetése az aktív fekvőbeteg-szakellátás finanszírozására együttesen 511 411,6 millió forintot irányzott elő. Az évközi átcsoportosítások eredményeképpen az előirányzat 530 398,8 millió forintra módosult. Az éves kifizetés (530 398,7 millió forint) 0,2 százalékkal haladta meg az előző évi kifizetést.

A 2020. március - augusztus havi teljesítmények elszámolásakor, valamint a 2020. október havi teljesítmények elszámolásától kezdődően a finanszírozás mértéke részben átlagfinanszírozással került meghatározásra. A koronavírus járvány miatt az intézmények miniszteri utasítás alapján 2020. március 16-ától kizárólag csak a sürgős szükség miatti tervezett egészségügyi ellátásokat végezheték el, lehetőleg úgy, hogy a közvetlen betegellátásban csak a 65 év alatti dolgozók vegyenek részt.

A járványügyi helyzet kedvező alakulása miatt, 2020. május 4-i és május 18-i kezdettel lehetőség nyílt az egészségügyi ellátások fokozatos újraindulására, köztük fekvőbeteg ellátás esetében az elektív beavatkozások végzése. Ekkortól a COVID-19 betegek ellátására felkészített ágyak egyharmadát lehetett nem COVID-fertőzött betegek ellátására használni. 2020. június 15-étől valamennyi egészségügyi tevékenység korlátozás nélkül végezhetővé vált, azzal a kitéttel, hogy fekvőbeteg-szakellátásban a COVID-19 esetek ellátására korábban elkülönített ágyak 80,0 százalékát lehetett felhasználni a nem COVID és nem COVID gyanús betegek ellátására. A járvány második hulláma során 2020. szeptember 2-ától minden intézménynek – aki nem kapott mentesítést – az összes ágyszámának eddigi 10,0 százaléka helyett a 20,0 százalékát kellett készenlétben tartania, hogy ezen ágyak szükség esetén a fertőzött betegek ellátásába bevonhatóak legyenek. Az ellátás folyamatos működtetése érdekében meghatározott betegutak kialakítására került sor.

Az aktív fekvőbeteg-szakellátás esetén is az átlagfinanszírozás mellett a finanszírozó minden hónapban a tényleges jelentett teljesítmények alapján is elkészítette az elszámolást, amelynek során a teljesítményvolumen korlát alkalmazására vonatkozó szabályok nem változtak. Az előző beszámolási évhez hasonlóan a szakellátási éves TVK kereteket a Kr. 28/A. számú melléklete határozta meg az egyes szolgáltatókra vonatkozóan. A feltüntetett éves TVK értékek megbontásra kerültek aktív fekvőbeteg szakellátási-, egynapos - és altatásban végzett egynapos keretekre.

Az éves TVK részeként a folyamatos ellátás biztosítása vagy egyéb ellátási érdekből az egészségügyért felelős miniszter által engedélyezett finanszírozás fedezetére szolgáló keretre, valamint egyéb szakmapolitikai célok fedezetére 200 súlyszám került meghatározásra a beszámolási év elején.

A TVK kiközlése a járóbeteg-szakellátási részben leírtakkal azonos módon történt.

A 2018. január havi kifizetésektől érvényes 198 000,0 forintos alapdíj nem változott. A 14 évet be nem töltött gyermekek részére nyújtott ellátások elszámolása esetén alkalmazott 1,2-es szorzó mértéke a beszámolási időszak alatt nem módosult. Az aktív fekvőbeteg-szakellátásban a sürgősségi ellátási formák havi fix összegű díjazása a beszámolás év során az alábbiaknak megfelelően alakult:

Ellátási forma megnevezése	Havi fix összegű díjazás mértéke (Ft/hó)
I. progresszivitási szintű sürgősségi betegellátó osztály	11 309 600
II. progresszivitási szintű sürgősségi betegellátó osztály	23 522 400
III. progresszivitási szintű sürgősségi betegellátó osztály	31 001 000
Speciális sürgősségi centrum	5 245 960
Speciális akut ellátási centrum (egy-egy térség ellátására reumatológiai szakterületen)	5 245 960
Speciális akut sportsérülés ellátási centrum (sportsérülések (ortopédia) szakterületen)	5 245 960
I. progresszivitási szintű traumatológia	7 350 000
II. progresszivitási szintű traumatológia	16 920 400
III. progresszivitási szintű traumatológia	45 266 800
Egyetemi klinika III. progresszivitási szintű traumatológiája	57 266 800
Országos traumatológiai központ	118 266 800
Gyermek fül-orr-gégészeti sürgősségi centrum	6 000 000
AIDS-ellátás	5 000 000
Trópusi betegségek ellátása	5 000 000
Sebészeti ügyeleti ellátás	2 000 000
II. progresszivitási szintű érsebészet	14 000 000
III. progresszivitási szintű érsebészet	20 000 000
Dél-pesti Centrumkórház SARS-CoV-2 járvány elleni védekezése (hatályos 2020.11.18-tól)	200 000 000
Észak-Közép-budai Centrum, Új Szent János Kórház SARS-CoV-2 járvány elleni védekezése	100 000 000
Országos Korányi Pulmonológiai Intézet SARS-CoV-2 járvány elleni védekezése	100 000 000

A 2019. szeptember havi kifizetésektől kezdődően a Dél-pesti Centrumkórház, az Észak-Közép-budai Centrum, Új Szent János Kórház és Szakrendelő, valamint az Országos Korányi Pulmonológiai Intézet részére a fenti táblázatban meghatározott összegű díj került meghatározásra, mely „SARS-CoV-2 járvány elleni védekezés” fix díjat a járvány elleni védekezés célját szolgáló személyi és tárgyi feltételek biztosítására kell fordítaniuk az érintett intézményeknek.

Az Egészséges Budapest Programban érintett állami fenntartású, közfinanszírozott kórházak fertőtlenítési célú felújításával kapcsolatos beruházásokhoz szükséges forrás biztosításáról szóló 1520/2020. (VIII. 14.) Korm. határozat 9. pontja alapján 4 havi fedezetként 1440,0 millió forint állt rendelkezésre az Összevont szakellátáson belül, az újonnan létrehozott Koronavírus járvánnyal kapcsolatos diagnosztika és ellátás elnevezésű soron. A Kormány az E. Alap Összevont szakellátás előirányzatának 2020. évi megemeléséről és 2021. évi előirányzatának javára történő átcsoportosításról, valamint az Egészséges Budapest Programban érintett állami fenntartású, közfinanszírozott kórházak fertőtlenítési célú felújításával kapcsolatos beruházásokhoz szükséges forrás biztosításáról szóló 1520/2020. (VIII. 14.) Korm. határozat módosításáról szóló 1888/2020. (XII. 8.) Korm. határozata az Országos Korányi Pulmonológiai Intézet havi fix összegű díját december hónapban visszamenőleges hatállyal 60,0 millió forintról 100,0 millió forintra emelte, biztosítva az emelés 160,0 millió forintos fedezetét is, a kassza előirányzatának növelésével.

A 2020-as évben is folytatódott a traumatológiai és az érsebészeti szakmák finanszírozási helyzetének javítása, melynek fedezetét a Finanszírozási rendszer átalakítása jogcímről az Aktív fekvőbeteg-szakellátás előirányzata javára átcsoportosított 22 236,0 millió forint jelentette.

A traumatológiai szakma képviselőivel folytatott egyeztetések során megállapodás született arról, hogy a fix díjak emelésének az osztályok személyi és tárgyi feltételeit kell szolgáltatnia. A finanszírozás emelésének másik eleme, hogy az aktív fekvőbeteg-szakellátás 1002 traumatológiai szakma osztályán az „S” vagy „T” betűvel kezdődő fődiagnózissal jelentett traumatológiai indikációjú meghatározott beavatkozások elszámolása 1,45-ös szorzó alkalmazásával történik.

Az emelt szorzóval történő elszámolás során az egynapos ellátásként is elszámolható HBCs-k nem kerülnek figyelembevételre tekintettel arra, hogy azok jelenleg is kedvezőbb díjtétellel kerülnek elszámolásra. E szabály először a 2020. január havi teljesítmények elszámolása során került érvényesítésre.

Az érsebészeti szakma fix díjainak 2020. január 1-jétől történő emelésére is sor került az érsebészeti ellátás finanszírozási helyzetének javítása érdekében. A fejlesztés egyik további lépése volt, hogy 2020. szeptember 1-jétől átalakult Budapesten és Pest megyében az akut érsebészeti ellátás korábbi ügyeleti rendszere. Hét budapesti és Pest megyei centrum az eddigi forgó rendszer helyett a folyamatos ügyeleti ellátásra tért át a saját területén a hét minden napján 24 órában. Az új ügyeleti rend komoly előrelépés az érbeteg-ellátás területén és része annak a programnak, amely biztosítja, hogy a speciális felszereltségű, nagy tapasztalatú szakemberekkel bíró centrumokba koncentrálódjanak a komplikáltabb ellátást követelő esetek.

Az akut speciális sportsebészeti ügyeleti ellátás kialakítása és működtetése a kifejezetten sportsérülésekből adódó sportolói egészségügyi problémák speciális kezelését teszi lehetővé, részben csökkentve ezzel az általános traumatológiai és sebészeti ügyeletet mindennapos terhelését, egyben biztosítva azt a sportegészségügyi speciális ellátást, amelynek

következtében a minél korábbi rehabilitáció és a sportba való visszatérés megtörténhet, a sportegészségügyi szakmai irányelvekkel összhangban. A kiegészítő finanszírozás megteremtése érdekében külön fix díj kategória került bevezetésre az OSEI részére, amelynek összege megegyezik a speciális akut ellátási centrum jelenleg érvényes fix díjával, havi 5,2 millió forinttal (5 245 960 forint). Az intézmény 2020. novemberétől jogosult a díjazásra, melynek 2020. évet terhelő összege 10,5 millió forint.

A depressziós sávok mértéke nem változott, a NEAK legfeljebb 4,0 százalékos többletteljesítményt számolt el 25,0 százalékos alapidíjon.

A várólista csökkentési programba bevont szolgáltatók részére a jogszabályban meghatározott esetekre, az e célra elkülönített Várólista csökkentés elnevezésű előirányzat terhére, az aktív fekvőbeteg-szakellátást végző szervezeti egységen végzett ellátásokra az alapidíj 110,0 százalékanak és az elszámolható súlyszám szorzatának megfelelő finanszírozási díj számolható el és az ellátás teljesítményét nem kell figyelembe venni a tárgyhavi teljesítmény számításában. A szolgáltatók ezen esetekre vonatkozó jelentéseiket X térítési-kategória jelzéssel küldik. A beszámolási év során e térítési kategóriára 4196,2 millió forint került kifizetésre, tekintettel arra, hogy a szolgáltatók átlagfinanszírozásának meghatározása során a Várólista csökkentés előirányzat terhére történő kifizetések nem kerültek figyelembe vételre. A kifizetése a normál szabályok szerinti módon, az átlagfinanszírozási díj felett történt.

A következő táblázat a 2020. évre vonatkozó fekvő TVK és teljesítmény adatokat mutatja be:

Megnevezés	2020. év
TVK	1 966 845.12
Jelentett teljesítmény (súlyszám)	1 796 862.70
Jelentett TVK mentes teljesítmény /mentes HBCs és 43% feletti egynapos/ (súlyszám)	320 398.65
Összes jelentett teljesítmény (súlyszám)	2 117 261.35
TVK-val (100%-on) elszámolt súlyszám	1 771 957.73
Degresszáltan (25%-on) elszámolt súlyszám	16 442.28
"43% alatti egynapos kiegészítetten" elszámolt súlyszám	87 828.72
Göngyölített maradvány (súlyszám)	16 210.42
TVK kihasználtság	91.36%

A TVK mennyisége átlagosan havi 163 903,76 súlyszám volt. A vizsgálat időszak alatt a szolgáltatók aktív fekvőbeteg-szakellátás keretében végezhető egynapos sebészeti ellátásként 134 304,79 súlyszám teljesítményt jelentettek. Az ÁEEK, mint a legtöbb szolgáltató fenntartója – hasonlóan a járóbeteg-szakellátáshoz – a beszámolási év során az átlagfinanszírozás miatt csak három hónap során élt a jogszabályi lehetőséggel.

Az aktív fekvőbeteg-szakellátás főbb finanszírozási paramétereinek alakulását az elmúlt három év összehasonlításában az alábbi táblázat foglalja össze.

Megnevezés	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év
Éves átlagos ágyszám	41 592	41 440	41 256	41 150
Az év folyamán működött osztályok száma	1 890	1 817	1 789	1 820
Súlyszám összeg	2 410 255	2 419 327	2 442 183	2 200 268
Finanszírozási esetszám	2 099 150	2 090 390	2 091 729	1 819 450
Meghalt (patológia nélkül)	58 757	58 059	58 761	57 677
Halálozási arány	2.8%	2.8%	2.8%	3.2%
Ápolási nap	11 874 140	12 002 327	11 516 833	10 102 875
Egy esetre jutó nap	5.7	5.7	5.5	5.6
Egy ágyra jutó havi átlagos súlyszám összeg	4.8	4.9	4.9	4.5
Egy ágyra jutó esetszám / hó	4.2	4.2	4.2	3.7
CMI	0.87	0.86	0.86	0.83
Ágykihasználtság	78.2%	79.4%	76.5%	67.3%
Elszámolt teljesítménydíj (MFt)	439 119,5	480 009,2	486 888,9	449 897,1
Egy ágyra jutó finanszírozási díj (eFt)	10 557.9	11 583	11 802	10 933

Általánosan igaz, hogy a teljesítmény-mutatók csökkenése az elektív ellátások tiltása miatt következett be, amit a COVID-os esetek számának növekedése nem ellensúlyozott ki. A vizsgált időszak végén, a fertőzés második hullámának hatásaként növekedett meg a halálozási arány.

Az egynapos sebészeti ellátásokat végző szolgáltatók részére a meghatározott TVK keret is a Kr. 28/A. számú mellékletében került megállapításra. Az egynapos ellátások esetén is az alapidj 198 000,0 forint volt, továbbá ezen ellátási forma esetében is változatlanul alkalmazásra került a 14 évet be nem töltött gyermekek részére nyújtott ellátások elszámolása esetén alkalmazott 1,2-es szorzó. Az egynapos ellátást végző szolgáltatók köre két új szolgáltatóval csökkent, megszűnés és intézményi beolvadás miatt, TBB eljárás keretében történt befogadásra vonatkozóan nem került sor szerződéskötésre.

A következő táblázat a 2020. évi egynapos tevékenységre vonatkozó TVK és teljesítmény adatokat mutatja be:

TVK	Jelentett teljesítmény (súlyszám)	TVK-val 100%-on elszámolt súlyszám	Göngyöltett maradvány (súlyszám)	TVK kihasználtság
36 561,99	25 980.36	25 443.59	1 501.78	71,06%

A COVID-19 vírus miatti veszélyhelyzet miatt bevezetett intézkedések hatására az éves szinten jelentett teljesítmény, jelentős mértékben, az előző évhez képest 9139,83 súlyszámmal csökkent 71,1 százalékos TVK kihasználtságot eredményezve.

A meddőségkezelési ellátások esetében jelentős változás történt a beszámolási év során 2020. február 1-jei hatállyal, a tevékenységet végző szolgáltatók állami tulajdonba vételével.

A Nemzeti Humán Reprodukciós Programról szóló 1729/2019. (XII. 19.) Korm. határozat szerint kiemelt cél a humán reprodukciós eljárásokhoz történő egyenlő hozzáférés

megteremtése, melyhez kapcsolódóan az Összevont szakellátás is megemelésre került 3 299,6 millió forinttal.

A finanszírozás módosítása azért vált szükségessé, mert a Nemzeti Humán Reprodukciós Program feladatainak végrehajtása keretében biztosítandó, hogy minden gyermeket vállalni kívánó pár szakmailag indokolt esetben ingyenesen juthasson hozzá a teljes körű meddőségi kivizsgáláshoz, a meddőségkezelési ellátásokhoz és 100,0 százalékos (kiemelt, indikációhoz kötött) támogatással a meddőségkezelési folyamat során szükséges gyógyszerekhez, a 300,0 forintos dobozonkénti térítési díj ellenében. Ennek keretében minden meddőségkezelési intézményben egységes szakmai irányelv alkalmazása szükséges, amely a meddőségi kivizsgálásoktól (ideértve az andrológiai vizsgálatokat is) egészen a várandósság létrejöttéig, végső soron pedig a gyermek(ek) élve születéséig figyelemmel kíséri az ellátási folyamatot:

- a 2020. február 1. napjától végzett meddőségi vizsgálatok, valamint az inszemináció tevékenység TVK-mentesen számolhatóak el, azaz az e célra elkülönített TVK keret megszűnt. A tevékenység elszámolása továbbra is az aktív fekvőbeteg-szakellátás elszámolási szabályai szerint történik.
- a járóbeteg-szakellátás tevékenységi kódjainak listája az alábbi, ún. gyűjtőkódokkal jelölt eljárásokkal bővült:
 - 16640 Meddőségi vizsgálat, alap, női;
 - 16641 Meddőségi vizsgálat, férfi;
 - 16642 Meddőségi vizsgálat, ismételt IVF előtt;
 - 16643 Meddőségi vizsgálat, bővített I.;
 - 16644 Meddőségi vizsgálat, bővített II.
- a meddőségi kivizsgálás keretében elvégzett, jogszabályban meghatározott eljárások fenti kódokkal együttesen történő, elszámolási célú jelentésére jogosult intézményi kör került kijelölésre;
- az inszeminációs eljárások 2020. február 1-től nem a járóbeteg-szakellátás, hanem a fekvőbeteg-szakellátás elszámolási szabályai (homogén betegségs csoport (HBCs) szerinti finanszírozás) keretében számolhatóak el;
- a meddőség kezelésére szolgáló gyógyszerkészítmények 2020. február 1-jétől 100 százalékos támogatással hozzáférhetőek a jogszabályban meghatározott feltételekkel;
- az intézkedés alapján bővült a kiemelt támogatású gyógyszerek köre.

Az érintett szolgáltatóknak „Mesterséges megtermékenyítési eljárások” és „Meddőségi kivizsgálások” elnevezéssel intézményi regisztrációs listát kell vezetniük. Szülési eseményenként pedig egy meghatározott fix díjban részesülnek.

Az általános anesztéziában végzett fogászati ellátás fejlesztésére 2009,04 súlyszám TVK keret került meghatározásra, amely csak az általános anesztéziában végzett fogászati ellátásra volt fordítható és elszámolható. A tevékenység végzésére jogosult 7 szolgáltató részére a beszámolás év során 1843,19 súlyszám teljesítményt jelentett le, melyek elszámolása a fekvő és az egnapos elszámolásokkal egyidőben, de azoktól elkülönítetten történik.

A Kormány a Büntetés-végrehajtás Egészségügyi Központ beruházás kapcsán a Gróf Tisza István Kórházat érintő komplex fejlesztés végrehajtásának támogatásáról szóló 1678/2019. (XII. 5.) Korm. határozatával BVEK beruházása kapcsán döntött a Gróf Tisza István Kórházat (a továbbiakban: GTIK) érintő komplex fejlesztés végrehajtásának támogatásáról. A GTIK mellett Berettyóújfaluban létrejött a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága (továbbiakban BVOP) új egészségügyi egysége, mely kiváltja a BVOP tóközi kórházát. A BVEK krónikus fekvőbeteg-szakellátást és járóbeteg-szakellátást fog nyújtani a fogvatartottak

részére, míg a BVEK-ben elhelyezett fogvatartottak tekintetében a mellette, de tőle független, közkórházként működő GTIK-ra hárul az aktív fekvőbeteg-szakellátás ellátása.

A fogvatartottak részére nyújtandó aktív fekvőbeteg-szakellátás költségigénye még nem volt ismert, ezért átmeneti jelleggel a Kórház részére 30,0 millió forint/hó fix összeg került megállapításra. Az intézmény 2020. novemberétől jogosult a díjazásra, melynek 2020. évet terhelő összege 60,0 millió forint, mely a Fogvatartottak egészségügyi ellátása előirányzati sorról került kifizetésre.

Krónikus- és rehabilitációs fekvőbeteg-szakellátás

A krónikus fekvőbeteg-szakellátás finanszírozására előirányzott 87 484,8 millió forint az előirányzat átcsoportosítások eredményeként 83 797,5 millió forintra módosult. Az éves kifizetés, amely megegyezett a módosított előirányzat összegével, 2,7 százalékkal csökkent az előző évi finanszírozás összegéhez képest.

A COVID-19 vírus miatti veszélyhelyzet 2020. március hónaptól került kihirdetésre. A vírushelyzet idejére átlagfinanszírozás került bevezetésre a krónikus fekvőbeteg szakellátás esetében is.

A vírus elleni védekezés kapcsán az egészségügyi szolgáltatók a krónikus- és rehabilitációs kapacitásaikat – más ellátási formákhoz hasonlóan – 2020. március közepétől szüneteltetni kényszerültek. A járványügyi helyzet kedvező alakulása miatt, 2020. május 4-i kezdettel ismételen lehetőség nyílt az egészségügyi ellátások részleges újraindulására, köztük fekvőbeteg-szakellátásból a rehabilitáció és a transzplantációs beavatkozások újraindulására is.

Újraindulhattak 2020. május 18-tól az elektív (tervezett) beavatkozások, ezen ellátásoknak és a krónikus kapacitások fokozatos visszavezetésének céljával, ami az intézmények humán erőforrás és infrastruktúra kapacitása és a COVID-készenlét és védekezés mellett biztonságosan elvégezhető. 2020. június 15-étől valamennyi egészségügyi tevékenység korlátozás nélkül végezhetővé vált, azzal a kitéttel, hogy fekvőbeteg-szakellátásban a COVID-19 esetek ellátására korábban elkülönített ágyak 80 százalékát lehetett felhasználni a nem COVID és nem COVID gyanús betegek ellátására. A járvány második hulláma során 2020. szeptember 2-ától minden intézménynek – aki nem kapott mentesítést – az összes ágyszámának eddigi 10,0 százaléka helyett a 20,0 százalékát kellett készenlétben tartania, hogy ezen ágyak szükség esetén a fertőzött betegek ellátásába bevonhatóak legyenek.

A beszámolási évben a krónikus alapidj (6600,0 forint) és a krónikus és rehabilitációs ellátási formák egyes elemei sem változtak.

Az otthoni tartós gépi lélegeztetett betegek ellátásának finanszírozása a vizsgált időszakban is a krónikus fekvőbeteg-szakellátás előirányzata terhére történt. Az ellátásra 690,4 millió forint került kifizetésre a teljesítmény elszámolással érintett hónapokban. A rehabilitációs betegellátás szakmai feltételeinek fennállására és a súlyozási szorzóinak megállapítására vonatkozó NEAK ellenőrzéshez kapcsolódó szabályok nem változtak. A krónikus rehabilitációs kapacitások ellátási forma- és a finanszírozás súlyozási szorzója szerinti megoszlását az alábbi táblázat mutatja be.

Kód	Megnevezés	Szorók	Ágyszám	Kapcsolódó osztály nappali kórházi beteglétszáma	Ágyszám változás 2020/2019
00001	Ápolási tevékenység	1	2 474	0	-4.70%
00015	Krónikus ellátás	1.2	7 710	16	-7.92%
00017	Súlyos kp.id.sérültek,politraumat,égés-,szept.seb.bet. rehab	4.2	440	0	0.00%
00019	Rehabilitációs ellátás "A" minősítésű	2	8 620	457	-3.25%
00020	Rehabilitációs ellátás "B" minősítésű	1.5	944	162	-11.44%
00021	Rehabilitációs ellátás "C" Minősítés nélkül	1.3	2 549	103	-15.79%
00022	Hospice ellátás	1.9	381	0	7.93%
00023	Kómás és gerincvelősérült betegek korai kiemelt rehab.ell.	7.3	18	0	0.00%
00024	Polymorbid betegek gerontopszichiátriai ellátása	1.8	64	0	0.00%
00025	Intermed. care,tartós gépi léleg. igénylő bet. krón. ell.	4.2	18	0	0.00%
00026	Nem rehabilitálható betegek emelt szorzójú krónikus ellátása	2	20	0	0.00%
00027	TBC-s betegek elkülönített, őrzött osztályon történő kezelése	1.8	6	0	0.00%
00028	Gyerm. és ifjak addikt., pszich. rehab. ell.	2			0.00%
00029	Természetes gyógytényezők felhaszn. végzett krónikus ell.	2	166	0	0.00%
00030	Pszich. rehab. "C" szint	1.3	30	0	0.00%
00031	Pszich. rehab. "B" szint	1.5	151	45	0.00%
00032	Pszich. rehab. "A" szint	2	1 231	321	5.21%
00034	Gyermek hospice ellátás 1	3	5	0	0.00%
00036	Gy.- és ifj.pszich. rehab.ell. II. és III. prog. szinten 3,4	2.8	10	0	0.00%
00037	Gyermek- és ifjúságaddiktológiai rehabilitációs ellátás 4	3.5	75	0	15.38%

A beszámolási időszak teljesítményének jellemző mutatóit az alábbi táblázat foglalja össze:

Megnevezés	2017.év	2018.év	2019.év	2020.év
Ágyak száma (éves átlag)	26 519	26 615	26 519	25 575
Osztályok száma	696	661	662	663
Súlyozott krónikus nap	12 853 481	12 894 930	12 876 933	9 763 268
Ápolási nap	8 460 920	8 448 519	8 389 994	6 482 225
Finanszírozási esetszám	281 704	274 482	269 631	193 202
Meghalt	26 948	26 272	26 140	22 506
Halálozási arány	9.57%	9.57%	9.69%	11.65%
Elszámolt teljesítménydíj (eFt)	79 505 685	85 106 536	84 987 758	64 323 012
DMI (súlyozott ápolási nap / ápolási nap)	1.52	1.53	1.53	1.50616
Egy ágyra jutó finanszírozási díj (eFt)	2 998	3 198	3 205	2 515
Ágykihasználtság	87.18%	86.97%	86.68%	69.44%

Az átlagfinanszírozott hónapok során a NEAK elkészítette a ténylegesen jelentett teljesítmény alapján történő elszámolást is. A rendelkezésre álló kapacitás (ágyszám) a COVID-19 vírus miatti veszélyhelyzet miatt bevezetett intézkedések, az elrendelt felvételi záratok hatására csökkent. A finanszírozási esetszám a 2019. év adataival összehasonlítva 28,3 százalékkal, az ápolási napok száma 22,7 százalékkal, a súlyozott krónikus napok száma 24,2 százalékkal csökkent. Ezzel egyidejűleg a kapacitás kihasználtság az előző időszakhoz nagymértékben változott, 19,9 százalékos csökkenést mutat.

Extráfinanszírozás

A Kr. 45.§-a szerint az Extráfinanszírozás előirányzata terhére az előre nem tervezhető, rendkívüli, egyedi ellátások a NEAK főigazgatójának döntése alapján akkor finanszírozhatók, ha az ellátás közvetlen költsége az Kr.-ben meghatározott díjtétel közvetlen költségének ötszörösét meghaladja.

A Gyógyító-megelőző ellátások jogcímcsoport, Összevont szakellátás jogcímén belül az Extráfinanszírozás eredeti előirányzata 1000,0 millió forint volt, amely az év végi jóváhagyott kifizetések maradéktalan teljesítése érdekében, az év végi előirányzat-átcsoportosítást (kasszasöprés) követően 1059,3 millió forintra emelkedett.

A 2020. évi extráfinanszírozás főbb adatait az alábbi táblázat tartalmazza.

2019. évről áthozott igények száma	56
2020. évben benyújtott igények száma	115
Igények száma összesen	171
Igénylő intézetek száma az ügyintézés alatt lévő kérelemknél	22
Igénylő intézetek száma (2020.)	16
Elfogadott és kifizetett igények száma	84
Elutasításra került igények száma	23
Kifizetés	1 059,3 MFt
Átlagos kifizetés /TAJ	12,6 MFt
Egy TAJ-ra kifizetett maximális összeg	173,9 MFt
Egy TAJ-ra kifizetett minimális összeg	0,2 MFt
A 2021. évre áthúzódó, szerzett hemofiliás betegek ellátására vonatkozó igények becsült összege	1 749,6 MFt
2021. évre áthúzódó igények száma	73

A 171 ügyintézés alatt lévő kérelemből 84 kérelemnél kifizetés (amelyből 11 szerzett hemofiliában szenvedő beteg ellátására vonatkozó kérelem nem zárult le), 23 kérelem esetében elutasítás történt, 2 kérelmet visszavont a benyújtó intézet és további 62 kérelem nem került lezárásra a 2020. évben.

A 2020. évben 16 intézet kérelmezett extráfinanszírozást. A benyújtott kérelmek többsége 3 intézettől érkezett:

- 29 db a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ,
- 17 db a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház és
- 10 db a Debreceni Egyetem Klinikai Központ által került benyújtásra.

Az alábbi táblázatban a 2020. évi extrafinanszírozásként kifizetett összegek, intézetenkénti bontásban láthatók.

Intézmény kód, megnevezés		Szerzett hemofiliában szenvedő betegek		Nem szerzett hemofiliában szenvedő betegek		Összesen	
		Eset	Kifizetés (MFt)	Eset	Kifizetés (MFt)	Eset	Kifizetés (MFt)
K403	Magyar Honvédség Egészségügyi Központ	3	411,9	6	7,5	9	419,4
2878	Dél-pesti Centrumkórház - Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet			11	200,2	11	200,2
2912	Pécsi Tudományegyetem	1	59,3	11	83,4	12	142,6
2917	Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ			20	109,2	20	109,2
2894	Debreceni Egyetem Klinikai Központ			8	83,5	8	83,5
2915	Semmelweis Egyetem			5	48,3	5	48,3
R730	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház			6	16,3	6	16,3
2896	Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet			1	6,8	1	6,8
N585	Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézet, Eger			3	6,5	3	6,5
N595	Markusovszky Egyetemi Oktatókórház, Szombathely			1	6,2	1	6,2
2324	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet			1	4,9	1	4,9
2899	Mátrai Gyógyintézet			1	3,0	1	3,0
2425	Tolna Megyei Balassa János Kórház			1	3,0	1	3,0
2137	Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház			1	2,8	1	2,8
2879	Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház			1	2,4	1	2,4
2889	Szent Imre Egyetemi Oktatókórház			1	2,4	1	2,4
2886	Péterfy Kórház-Rendelőintézet és Manningér Jenő Országos Traumatológiai Intézet			1	1,0	1	1,0
1122	Bács-Kiskun Megyei Kórház, Kecskemét			1	0,7	1	0,7
Összesen:		4	471,2	80	588,1	84	1 059,3

Az extrafinanszírozásra fordított 1059,3 millió forint:

- 40,0 százaléka a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ,
- 19,0 százaléka a Dél-pesti Centrumkórház-Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet,
- 13,0 százaléka a Pécsi Tudományegyetem,
- 10,0 százaléka a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ és
- 8,0 százaléka a Debreceni Egyetem Klinikai Központ
- a fennmaradó 10,0 százaléka egyéb szolgáltatók részére került kifizetésre.

A szerzett hemofiliában szenvedő betegek ellátása során felhasznált különkeretes készítmények központi keretbe történő visszapótlása miatt összesen 471,2 millió forint kifizetés történt, mely az éves előirányzat 47,1 százaléka. (A 2021. évre áthúzódó, szerzett hemofiliás betegek ellátásának extrafinanszírozására vonatkozó igények becsült összege 1749,6 millió forint!)

Ezen felül összesen 588,1 millió forint kifizetés történt, amelyek

- 34,0 százaléka a Dél-pesti Centrumkórház-Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet,
- 19,0 százaléka a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ,
- 14,0 százaléka a Debreceni Egyetem Klinikai Központ és
- 14,0 százaléka a Pécsi Tudományegyetem
- a fennmaradó 19,0 százaléka egyéb szolgáltatók

által nyújtott betegellátás extrafinanszírozása volt.

Az extrafinanszírozási kifizetések intézet típusonkénti megoszlását az alábbi táblázat mutatja be:

Intézet típus	Eset	Kifizetés (MFt)
Egyetemek	45	383,6
Fővárosi intézetek	14	206,1
MÁV, MH, BM, Egyéb intézetek	9	419,4
Megyei intézetek	14	40,4
Országos intézetek	1	6,8
Városi intézetek	1	3,0
Összesen:	84	1 059,3

A 2020. évre vonatkozó legmagasabb extrafinanszírozási kifizetések HBCs-k szerinti bontása az alábbi táblázatban látható.

HBCs kód, megnevezés		Kifizetés (MFt)	Eset	1 esetre jutó kifizetés (MFt)
7460	Véralvadási rendellenességek	508,9	21	24,2
9540	5 napot meghaladó gépi lélegeztetés arc, száj, nyaki betegségek kivételével	169,2	13	13,0
773H	Akut leukémiák 75E feletti szűrt vagy besugárzott vérkészítmény adásával	73,9	1	73,9
773K	Akut leukémia nagy dózisú vagy standard kemoterápiával 18 év felett	59,3	1	59,3
9952	Kiterjesztett idegsebészeti műtétek	58,6	1	58,6
770C	Lymphoma, nem akut leukémia, legalább 14E szűrt vagy besugárzott vérkészítmény adásával	27,6	1	27,6
959E	Roszzindulatú daganat kemoterápiája "E"	26,2	1	26,2

Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás

Az Összevont szakellátás jogcím Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás előirányzata magában foglalja a speciális beszerzésű gyógyszerkiadás előirányzatát („Különkeretes gyógyszerek”), az Orphan drug előirányzatát és az NM rendelet 1/A. mellékletében felsorolt tételes finanszírozású gyógyszerek előirányzatát. Ezek mellett a nagyértékű gyógyszerkészítmények finanszírozásának további részét a Célelőirányzatok jogcímen belüli Méltányossági alapon történő térítések teszik ki.

A Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás eredeti előirányzata 105 309,8 millió forint volt, mely alapvetően a tételes gyógyszerek kasszájában mutatkozó forráshiány rendezése érdekében

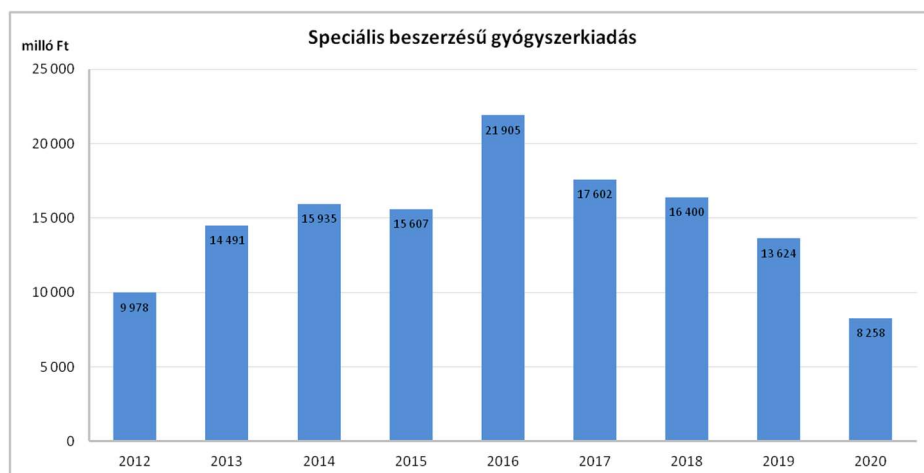
végrehajtott évközi előirányzat-átcsoportosítások eredményeképpen 132 409,8 millió forintra emelkedett. Az éves összesített kifizetést az alábbi táblázat tartalmazza:

Adatok millió Ft-ban	
Különkeretes gyógyszerek	8 257,6
Orphan drugok	13 334,7
Tételes gyógyszerek	110 816,0
Összesen	132 408,3

Speciális beszerzésű gyógyszerkiadás (különkeretes készítmények)

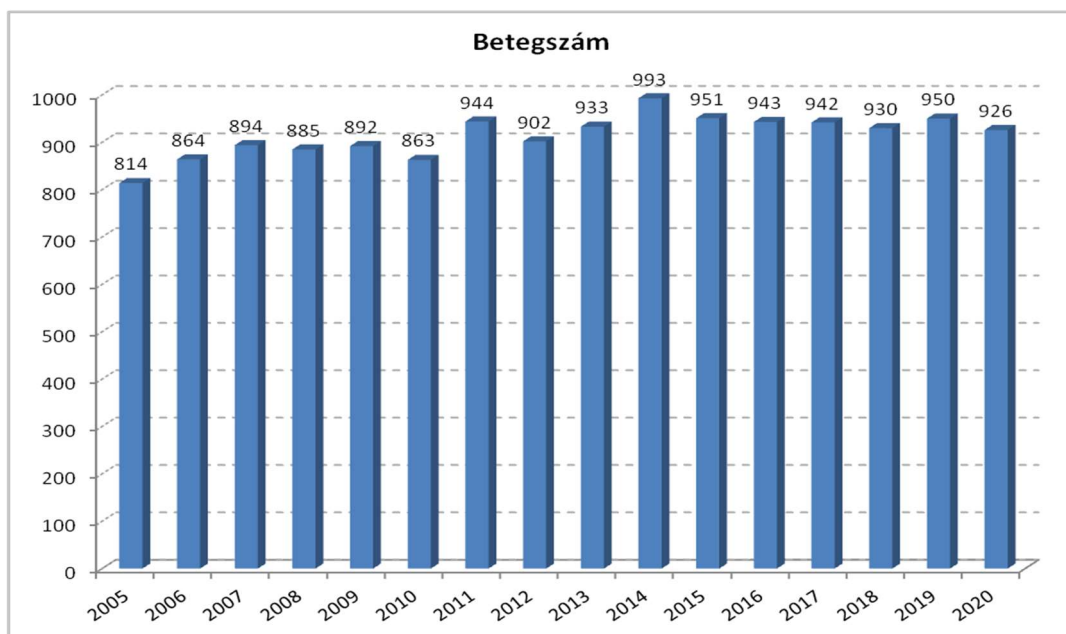
A különkeretes készítményekre a tárgyévben 8257,6 millió forint kifizetésére került sor. A Speciális beszerzésű gyógyszerkiadás körében két betegségcsoport, a vérzékenység, illetve a Hepatitis C betegek kezelésének finanszírozása történik. A terápiákhoz szükséges gyógyszereket az egészségbiztosító közbeszerzés útján biztosítja.

A Speciális beszerzésű gyógyszerkiadás 2012. és 2020. közötti teljesülésének alakulását a következő ábra szemlélteti:

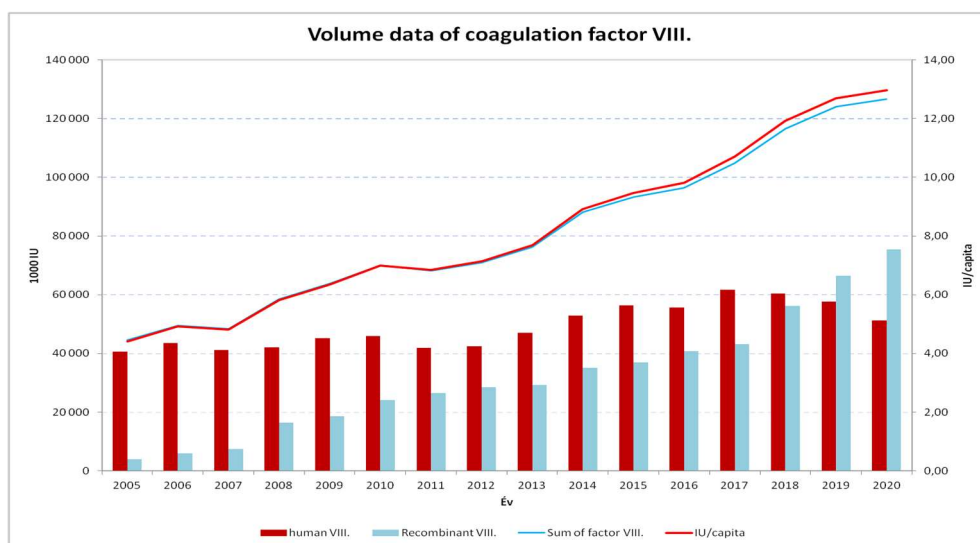

Vérzékenység kezelésére szolgáló készítmények

A súlyosan vérzékeny betegek folyamatos, élethosszig tartó kezelésben részesülnek, az enyhe, illetve középsúlyos hemofiliás betegek ugyanakkor csak trauma, illetve műtétek során igényelnek faktorpótlást. Magyarországon 19 Felhasználó Centrum működik, a hemofiliás betegek kezelése a NEAK által kijelölt és a NEAK-kal centrumszerződést kötött intézményekben történik. A kezelt betegek száma évek óta stabilnak mondható, az összes hemofiliás ismert hazánkban és kezelés alatt áll.

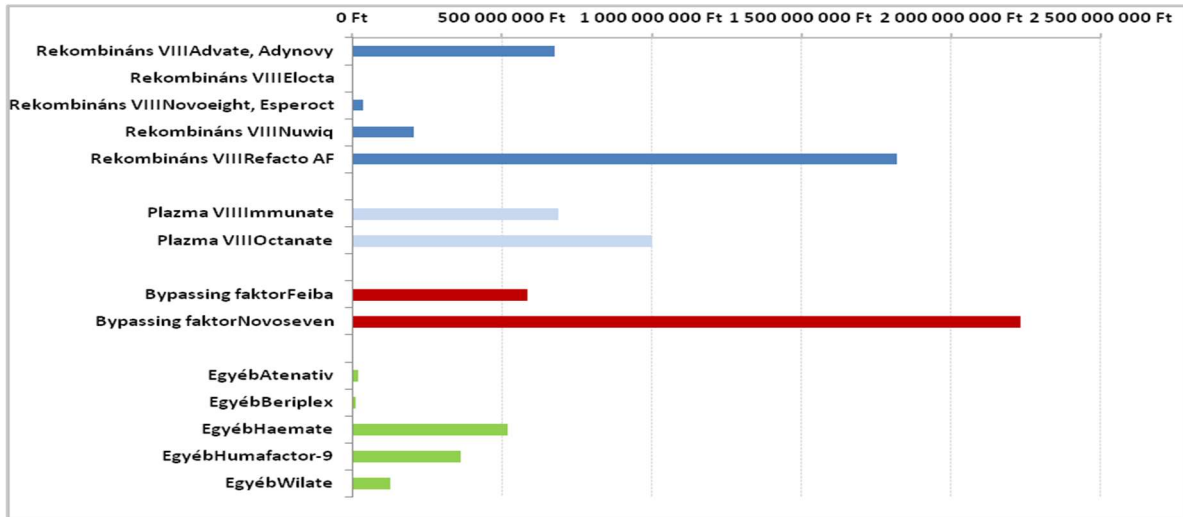
A vérzékeny betegek kezelésében legnagyobb részt a VIII faktor hiányos betegek kezelése képviseli. A VIII. faktor hiányos betegek kezelése történhet plazma eredetű, és rekombináns készítményekkel, melyek elvárt aránya évek óta szakmai vita tárgya.

Az elmúlt években a plazma és a rekombináns készítmények között meghirdetett direkt árverseny eredményeképp jelentősen (felére, néhány esetben harmadára) csökkentek egyes készítmények árai.

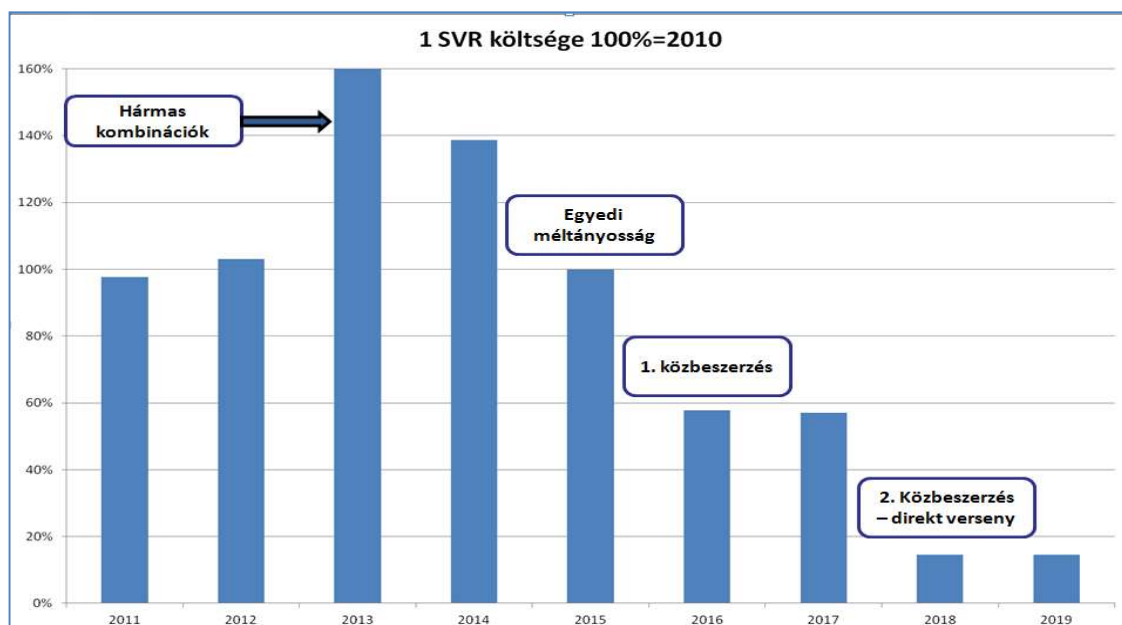
A fejlett rekombináns készítmények tekintetében a tárgyalások során elért jelentős árcsökkenések hatására nem volt szükség a betegek körében átállításra, további hosszított hatású készítmények is bevezetésre kerülhettek. A 2019. évi tehermentesítésre figyelemmel az előirányzatnak a vérzékenységre fordítható hányada a 2020. évben tartható volt, fedezte a kiadásokat. Minden évben vannak azonban olyan (első sorban szerzett hemofiliás) betegek, akiknek a kezelése jelentős költség igényű. Ezek a betegek jellemzően nagy mennyiségben használnak bypassing faktor készítményeket, ami megnöveli kezelésük költségét. Évente átlagosan 950 – 1 000 beteg részesül ellátásban vérzékenység kezelésére szolgáló készítményekből. Tavaly 14 beteg kezelési költsége haladta meg éves szinten a 100,0 millió

forintot, esetükben a kiadások összege a terápiás terület teljes éves kiadásának megközelítőleg 20,0 százalékát teszi ki. Ebből a betegkörből hét beteg kezelési költsége haladta meg 150,0 millió forintot, illetve három betegé a 200,0 millió forintot, közülük egy betegé a 300,0 millió forintot is. Az egyes készítményekre történt kifizetések az alábbiak szerint alakultak.

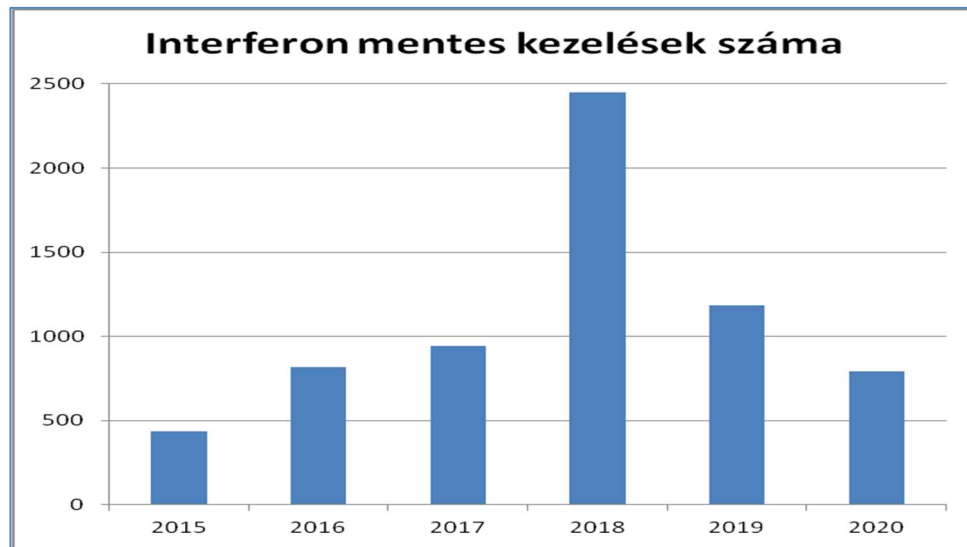

Hepatitis C kezelésére szolgáló készítmények

A Hepatitis-C betegek kezelése interferon-mentes terápiákkal történik, melyek a 2015. évtől tartoznak a Speciális beszerzésű gyógyszerek körébe. Az interferon-mentes kezelések 90,0 - 95,0 százalékában sikeresen végződnek, azaz sikerül tartósan eliminálni a Hepatitis-C vírust a betegek szervezetéből. Elsőként ezen a területen került bevezetésre az outcome alapú finanszírozás, ami azt jelenti, hogy az elvégzett kezelések közül az egészségbiztosító csak azon kezelések költségét téríti meg a gyártónak, melyek végül sikeresnek bizonyulnak. A direkt versenyeztetésnek köszönhetően az árak jelentős mértékben csökkentek az elmúlt években. Jelenleg 1 meggyógyított beteg költsége a kiindulási ár 15,0 százalékba kerül.

A kezelt betegek száma 2020-ban tovább csökkent, elsősorban a koronavírus járvány következményeképpen.

Az infektológus szakorvosoknak a járványhelyzetből fakadó feladataik mellett kevesebb idejük jutott Hepatitis-C betegek kezelésének megszervezésére, feltehetően számos, sürgős kezelést nem igénylő beteg terápiája került elhalasztásra a tavalyi évben.

A 2020. évben sajnos nem tudott elindulni az egészségügyi dolgozók szűrőprogramja sem a koronavírus járvány következtében. A szűrőprogram(ok) folyamánként a betegszám jelentős emelkedésével kellett kalkulálni ezért a megelőző, 2019-es évben jelentősebb mennyiségű gyógyszer beszerzésére került sor annak érdekében, hogy a kezelések mielőbb elkezdődhessenek. A szűrőprogramok és a betegszám emelkedés elmaradása miatt, továbbá tekintettel arra, hogy a 2019. évben volt lehetőség a kassza ezen részének tehermentesítésére a 2020-as évben nem volt szükség újabb gyógyszer mennyiség lehívására, ezért a tavalyi évben nem keletkezett kiadás ezen a területen.

Orphan drogok és kórházi egyedi méltányosság

A NEAK a ritka betegségek kezelésére szolgáló nagyértékű orphan készítményeket egyedi méltányosság alapján biztosítja. Ilyen méltányossági engedély adható adott indikációban nem támogatott vagy nem törzskönyvezett gyógyszerekre kórházi felhasználás esetén. Jelenleg 20 nagyértékű gyógyszerkészítmény (19 féle súlyos genetikai ritka betegség kezelése) finanszírozott az orphan keret terhére, amelyekhez – tekintettel, a ritka betegséggel előcsaládok rendkívül nehéz helyzetére – a betegek térítésmentesen jutnak hozzá az ellátást végző szolgáltatóknál.

Ez a rendszer országosan jelenleg már 238 beteg részére teszi elérhetővé a legkorszerűbb készítmények alkalmazását a genetikai betegségekben (SMA, Gaucher-kór, Pompe-kór, Hurler-Scheie szindróma (MPS-I), Hunter kór (MPS-II), Morquio szindróma (MPS-IV), Maroteaux-Lamy szindróma (MPS-VI), Wolman-kór, Hypophosphatasia (HPP), Fabry-kór, Duchenne-féle izomdystrophia, LHON, CLN2, hiperkoleszterinémia, cystinosis), egyéb hematológiai kórképekben (aHUS, PNH) és Crohn-betegség egyéb szövődményeinek kezelésére.

Kórházi egyedi méltányosság keretében került finanszírozásra további 153 beteg részére intarvénás és subcutan immunglobulin készítmény (Hizentra, Humaglobin Liquid, Intratect, Pentaglobin, Privigen), valamint egyéb daganatos megbetegedések kezelésére használt

nagyértékű készítmények 1-5. ciklusra (Yondelis, Besponsa, Trisenox, Blincyto, Qarziba, Mylotarg). Jelentős növekedést jelent a megelőző évekhez képest, hogy az SMA-val (spinális izomatropia, örökletes gerincvelői izomsorvadás) élő betegek kezelésére rendelkezésre álló Spinraza – hatóanyag: nusinersen – nevű gyógyszerre a NEAK-hoz beérkezett egyedi méltányossági kérelmek alapján 2018. év elejétől 82 beteg kezelése megkezdődött. A készítményre orphan előírányatról 2020. évben 3138,1 millió forint kifizetése történt, mely a tavalyi évben 80 beteg kezelését biztosította.

A 2020. évben az orphan készítményekre mindösszesen 13 334,7 millió forint, míg kórházi egyedi méltányosság keretében finanszírozott készítményekre 1327,7 millió forint kifizetés történt. A 2020. évi ellátásokra kifizetett összegek és betegszámok az alábbiak szerint alakultak a nagyértékű készítményekkel kezelt fő betegségcsoportokban:

Betegségcsoportok	Készítmény	Ellátásokra kifizetett összeg (millió forint)	Betegszám
SMA	Spinraza	3 138,1	80
aHUS és PNH	Soliris	2 336,8	32
Gaucher- kór	Cerezyme, Cerdelga	1 841,3	31
Pompe-kór	Myozyme	1 678,9	17
MPS (I., II., IV., VI.)	Elaprase, Vimizim, Aldurazyme, Naglazyme	1 594,8	13
Daganatos megbetegedések	Yondelis, Besponsa, Trisenox, Blincyto, Qarziba, Mylotarg	1 266,8	73
Duchenne izomdystrophia	Translarna	1 099,4	8
Wolman-kór	Kanuma	292,9	2
Hypophosphatasia (HPP)	Strensiq	183,1	1
CNL2	Brineura	160,5	1
Crohn-betegség egyéb szövődményei	Alofisel	74,7	3
LHON	Raxone	65,4	9
Fabry-kór	Galafold	44,5	2
Hiperkoleszterinémia	Lojuxta	36,0	2
Cystinosis	Cystadrops	3,3	2

Az orphan keretből finanszírozott genetikai ritka kórképeknél a NEAK a kérelem beérkezését követően minden új beteg vagy új hatóanyag esetén kikéri a Ritka Betegségek Tanácsadó Testületének (továbbiakban: RBTT) szakvéleményét, egyéb esetekben kikérheti, ha azt valamilyen állapotváltozás, társbetegség kialakulása indokolja. Egyes lizoszomális tárolási és mozgásszervi betegségtípusok esetén félévente megküldi a NEAK kontrolleredményeket a beteg iratanyagával együtt az RBTT részére.

Tételes finanszírozású nagy értékű gyógyszerek

Az NM rendelet, illetve a Kr. szabályai alapján az NEAK a rendelkezésre álló költségvetési irányzat alapján meghatározott éves keretszám erejéig finanszírozza a tételes elszámolású gyógyszerek felhasználását a kijelölt szolgáltatók részére. A 2020. évben hatályos NM rendelet 1/A mellékletében felsorolt tételes finanszírozású hatóanyagokat a NEAK az NM.

rendelet 2/B. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően elsősorban természetben vagy átmeneti jelleggel pénzügyi keretben biztosította az elszámolásra jogosult egészségügyi szolgáltatók részére.

Az Összevont szakellátás jogcímen belül a Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás 2020. évi eredeti előirányzatán belül a tételes finanszírozású gyógyszerek finanszírozására rendelkezésre álló keret 79 983,8 millió forint volt, melyen már év közben jelentős forráshiány mutatkozott.

A kerethiány egyik oka, hogy 2020. március 11-én a NEAK tájékoztatta a tételes elszámolás alá eső hatóanyagokat tartalmazó készítmények felhasználására jogosult centrumokat, hogy lehetőségük van a kezelőorvos döntése alapján arra, hogy a jelenleg orális vagy subcutan beviteli formájú gyógyszerrel kezelt betegek esetében a korábbi 1 havi mennyiség helyett legfeljebb 3 havi terápiás mennyiség kerüljön kiadásra. A pandémiás időszakban az érintett szolgáltatók jelentős része élt a lehetőséggel, ezért a márciusi, áprilisi és májusi felhasználásban jelentős növekedés volt tapasztalható, mely magasabb havi kifizetéseket eredményezett. A 3 havi gyógyszerkiadás lehetősége a járvány második hulláma alatt is biztosított volt, ami ismételten előrehozott kifizetési kötelezettséggel járt.

A kerethiány másik oka, hogy a befogadott immunoonkológiai gyógyszerek európai törzskönyvében kihirdetett indikációs köre jelentősen bővült és ez az egyedi méltányossági kérelmek számának jelentős emelkedésével járt. Az NM rendelet 2/D. §-a alapján a tételes elszámolásba bármely indikációban befogadott készítmények esetén az egyedi méltányossági engedély alapján finanszírozott készítmények felhasználása is a tételes elszámolás alá eső hatóanyagokat tartalmazó készítmények országos kvótáját terhelik, az indikációs kör bővülése mind betegszám, mind felhasználás emelkedéssel járt, ami a kifizetések növekedését eredményezte.

A forráshiány csökkentése az alábbi ütemben és módon történt:

1. Az Összevont szakellátás jogcímen belül a Kr. 49.§-a alapján az alábbi táblázatban megjelölt előirányzat-átcsoportosításokat követően a kassa előirányzata 6100,0 millió forinttal emelkedett:

Előirányzat megnevezése	Összeg (MFt)
Aktív fekvőbeteg-szakellátás	- 2.500,0
Krónikus fekvőbeteg-szakellátás	- 2.500,0
Speciális finanszírozású szakellátás	- 1.100,0
Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás	+ 6.100,0

2. A Működési költségelőleg jogcím előirányzatáról 4000,0 millió forint, valamint a Célelőirányzatok jogcím (Egészségügyi dolgozók 2018-2020. évi béremelésének fedezete) előirányzatáról 7727,6 millió forint átcsoportosításával a kassa előirányzata 11 727,6 millió forinttal növekedett.
3. A további forrásbővítést az E. Alap Gyógyító-megelőző ellátás céltartalék jogcím 2020. évi előirányzatáról történő átcsoportosításról, valamint a Gyógyító-megelőző ellátás és a Gyógyszertámogatás jogcímcsoportok egyes előirányzatainak megemeléséről szóló 1968/2020. (XII. 22.) Korm. határozat 1. pontja alapján a Gyógyító-megelőző ellátás céltartalék jogcím 4723,4 millió forintos előirányzat-maradványának átcsoportosítása, illetve a 2. pontban foglalt 4549,0 millió forint összegű előirányzat-emelés biztosította.

Mindezek alapján, a Nagyértékű gyógyszerfinanszírozásra felhasználható többletforrás együttesen 27 100,0 millió forint volt.

A 2020. költségvetési évben az NM rendelet 1/A. számú melléklete szerinti hatóanyagot tartalmazó gyógyszerek finanszírozására fordítható forrás összesen 110 816,0 millió forint, a maradvány 17,6 ezer forint volt.

A tender alapján beszerzett és a szállítók felé kifizetett gyógyszerek ellenértékéként a 2020. évben 93 002,7 millió forint került kiutalásra, amely összeg tartalmazza a 2019. évről áthúzódó, valamint a közbeszerzési eljárás alapján a 2020. évre kötött egyedi megrendelők alapján kifizetett összegeket:

- a hatályos jogszabályoknak megfelelően beérkezett teljesítményjelentések alapján keletkezett kiadásokat, továbbá
- azon gyógyszerek ellenértékét, melyek felhasználása a NEAK és a szállítók között megkötött szerződésben rögzített alpmennyiséget nem érte el, de amely mennyiséget a NEAK köteles megvásárolni.

Ezen gyógyszer mennyiséget a NEAK részére az elszámolásra jogosult egészségügyi szolgáltatók javára elkülönített raktárban helyezték el a szállítók.

További 17 813,3 millió forint került kifizetésre az egészségügyi szolgáltatók felé, elsősorban a 2019. december 30-án kihirdetett és 2020. január 15-én hatályba lépett új hatóanyagok közbeszerzési eljárásainak lezárásáig tartó átmeneti időszakra kiosztott pénzügyi keret terhére a kórházak által beszerzett gyógyszerből megvalósult felhasználások után.

Tételes elszámolású gyógyszerekre a 2020. évben összességében a 2019. évinél 39,7 százalékkal nagyobb összeget fordított a NEAK.

A kifizetések összegében a legnagyobb növekedés, 62,4 százalék, a hematológiai megbetegedések kezelésére szolgáló készítmények kifizetésében jelentkezett. Az előző évhez képest 38,6 százalékos többletkiáramlás valósult meg az onkológiai készítmények finanszírozása során. A gyulladáscsökkentő megbetegedésekre fordított kiadások összege a beszámolóval érintett időszakban növekedett, 2019-hez képest 35,0 százalékkal nagyobb volt az erre fordított kifizetés.

A kiadások növekedésének két fő oka volt. Az egyik, hogy a pandémia miatt, a minél kevesebb orvos-beteg találkozó érdekében ismét engedélyezésre került a két vagy három havi gyógyszer mennyiség egyszerre történő kiadása az elszámolásra jogosult intézményekben. Ez az intézkedés azzal járt, hogy a kiadások időben hamarabb jelentkeztek. A növekedés másik indikátora az egyedi méltányossági engedélyek számossága. Az NM rendelet 2/D. §-a alapján a tételes elszámolásba bármely indikációban befogadott készítmények esetén az egyedi méltányossági engedély alapján finanszírozott készítmények felhasználása is a tételes finanszírozású hatóanyagokat tartalmazó gyógyszerek országos kvótáját terhelik.

A tételes finanszírozású hatóanyagokat tartalmazó készítmények 2020-as felhasználásának értékéből 20 061,6 millió forintot tett ki a méltányossági határozat alapján biztosított, még befogadásra nem került indikációkban alkalmazott tételes finanszírozású gyógyszerek felhasználása, ez a 2019-es 12 933,8 millió forintos felhasználáshoz képest 55,1 százalékos növekedés. A méltányosság alapján történt felhasználások 91,4 százalékát daganatos megbetegedésekben felhasznált készítmények értéke adja, melynek közel fele a myeloma multiplex (14,2 százalék), a melanoma (13,0 százalék), a tüdő (5,4 százalék), az emlő (4,4

százalék), a vese (6,9 százalék) és a húgyhólyag (6,6 százalék) rosszindulatú daganatának kezelésére szolgáló készítmények felhasználása során keletkezett. A 2019. évhez képest 71,3 százalékos emelkedés volt tapasztalható.

Tételes elszámolás alá eső egyszer használatos eszközök és implantátumok, valamint nagy értékű, országosan nem elterjedt műtéti eljárások, beavatkozások

A Speciális finanszírozású szakellátás előirányzata az NM rendelet 1. és 8. számú mellékletében rögzített tételes elszámolás alá eső egyszer használatos eszközökre és implantátumokra, nagy értékű, országosan nem elterjedt műtéti eljárások, beavatkozásokra, valamint a donorellátás és szervkivétel finanszírozására biztosít fedezetet.

A Kr. 43. §-a alapján a NEAK az egyes eszközökre és eljárásokra eső országos éves keretszám alapján szolgáltatónként keretösszeget állapít meg, melynek mértékéig finanszírozza a finanszírozási szerződéssel rendelkező egészségügyi szolgáltatók által ténylegesen elvégzett és lejelentett felhasználásokat. A NEAK a tételes finanszírozású eszközöket nem csak pénzügyi keretben, hanem természetben is biztosíthatja a szolgáltatók részére.

Az Összevont szakellátás jogcímen belül a Speciális finanszírozású szakellátás 2020. évi eredeti előirányzata 45 061,9 millió forint volt, melyből 1100,0 millió forint november hónapban átcsoportosításra került a jogcímcsoport Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás sorára, azon belül is a tételes gyógyszerek előirányzatára. A 2019. évi módosított előirányzathoz (45 861,9 millió forint) képest a Speciális finanszírozású szakellátás sor előirányzata – a 2019. évi módosításokat követően (43 961,9 millió forint) – 4,1 százalékkal csökkent.

A tételes elszámolás alá eső egyszer használatos eszközök és implantátumok, valamint a nagy értékű, még országosan nem elterjedt műtéti eljárások, beavatkozások finanszírozása összesen 43 961,9 millió forint kiadást jelentett a 2020-as költségvetési évben, a maradvány 25,9 ezer forint. Ezen összegből 6064,3 millió forint a közbeszerzési eljárás alapján beszerzett eszközök ellenértékéért került kifizetésre. Az előző évi kifizetéshez képest, köszönhetően a sikeresen lezárult közbeszerzési eljárásoknak, jelentős a növekedés, de a mértéke még mindig jelentősen elmarad a 2018-at megelőző évek mértékétől.

A NEAK által nem természetben biztosított eszközökre és nagy értékű eljárásokra a 2020. évben 37 897,6 millió forint volt a kifizetés, melyből

- 18 139,1 millió forint volt a kórházak által beszerzett és felhasznált eszközök (pl. gyógyszerkibocsátó coronaria stent, kardiológiai ablációs és elektroanatómiai térképező katéterek, gerinc belső fixációs implantátum) utólagos finanszírozása, továbbá
- 19 758,5 millió forint az elvégzett nagy értékű eljárások (pl. transzplantációk, PET/CT) térítése.

Előző évhez képest a nem természetben biztosított eszközökre kifizetett összeg 22,3 százalékkal csökkent, mely a COVID-19 világjárvány miatt bekövetkezett kórházi terhelés növekedés miatti műtétek elmaradása miatt következett be.

A NEAK feladata 2017-től a pozitronemissziós tomográfia (PET) várólista vezetése; a korábbi papír alapú, illetve részben elektronikus rendszert egy teljesen új, online rendszer váltotta fel. A pandémia ellenére 1,3 százalékos esetszám növekedés volt megfigyelhető éves szinten. Szintén a világjárványnak köszönhetően egyes eljárástípusok esetszámaiban is

jelentős csökkenés volt észlelhető az előző évhez viszonyítva, amely főleg a szolid szerv transzplantációk, illetve egyes gerinc- és idegsebészeti műtétek vonatkozásában volt a leglátványosabb, míg a transzkatéteres aorta műbillentyű implantációból 67,4 százalékkal több került elszámolásra, mint 2019-ben.

Összességében az eljárások finanszírozására fordított kiadások a járvány ellenére is csupán 2,8 százalékkal csökkentek a 2019. évhez képest.

Gyógyfürdő és egyéb gyógyászati ellátás

A 2020. évi gyógyfürdő és egyéb gyógyászati ellátás támogatásra fordított kiadás 2232,7 millió forint volt, amely az előirányzattól 1967,3 millió forinttal, 46,8 százalékkal, az előző évi teljesítéstől pedig 1632,0 millió forinttal, 42,2 százalékkal maradt el.

Anyatej ellátás

A 2020. évi anyatej ellátás támogatásra fordított kiadás 71,2 millió forint volt, amely az előirányzattól 128,8 millió forinttal 64,4 százalékkal, az előző évhez viszonyított tényleges kifizetéstől pedig 21,1 millió forinttal, 22,9 százalékkal maradt el.

Gyógyszertámogatás

A gyógyszer-támogatás jogcímcsoport 2020. évi eredeti előirányzata 393 000,0 millió forint, módosított előirányzata 408 300,0 millió forint, a teljesítése 407 936,7 millió forint volt. A teljesítés a törvényi előirányzatot 3,8 százalékkal (14 936,7 millió forinttal) haladta meg.

A jogcímcsoporton belül a gyógyszer-támogatás kiadásai jogcím eredeti előirányzata 301 238,3 millió forint volt, mely 20 613,0 millió forinttal több, mint a 2019. évi eredeti előirányzat (280 625,3 millió forint).

A gyógyszer-támogatás kiadásai jogcímre a gyógyszer-támogatás céltartalékról tárgyévben 91 761,7 millió forint átcsoportosítása történt. A Nemzeti Humán Reprodukciós program végrehajtásáról szóló 1011/2020. (I. 31.) Korm. határozata alapján 1463,4 millió forint, valamint az E. Alap Gyógyító-megelőző ellátás céltartalék jogcím 2020. évi előirányzatáról történő átcsoportosításról, valamint a Gyógyító-megelőző ellátás és a Gyógyszertámogatás jogcímcsoportok egyes előirányzatának megemeléséről szóló 1968/2020. (XII. 22.) Korm. határozat alapján 13 836,6 millió forint összeggel megemelésre került, így az eredeti előirányzat év közben 408 300,0 millió forintra módosult.

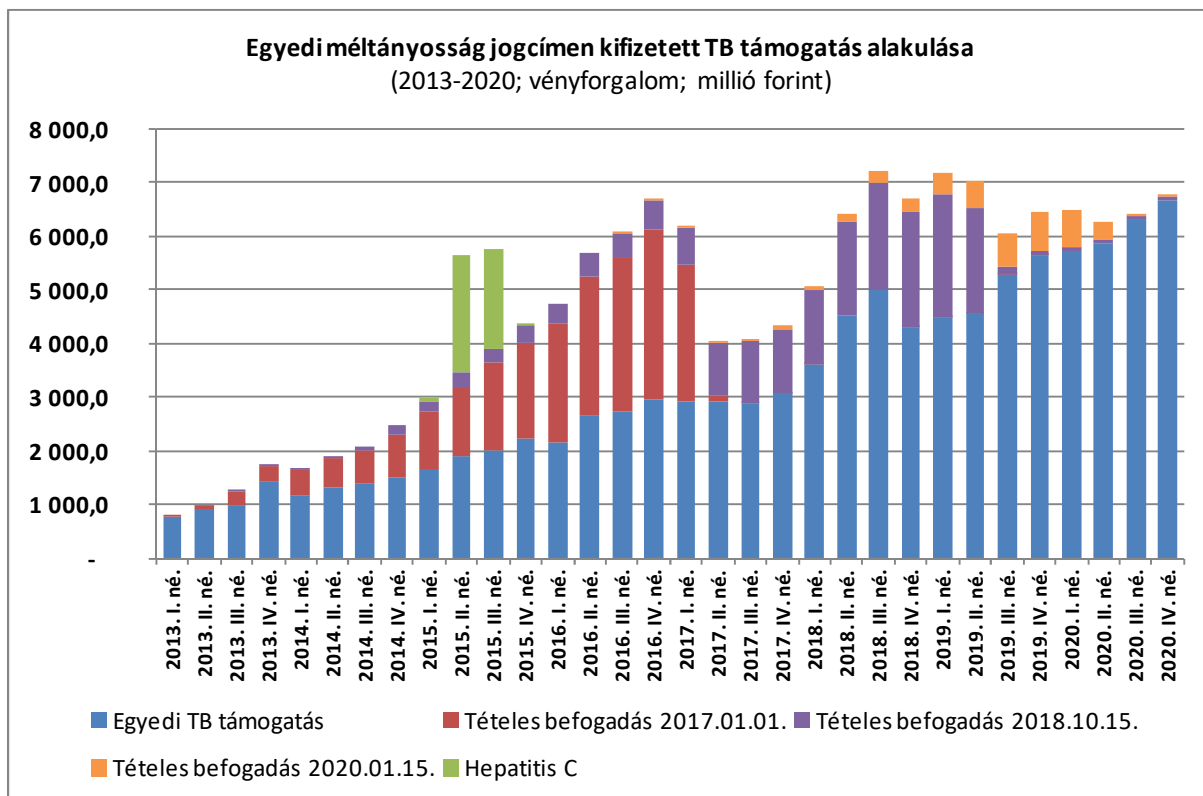
Gyógyszertámogatás kiadásai jogcím keretén belül az előirányzott 1200,0 millió forintból 382,5 millió forint került kiutalásra visszatérítendő finanszírozási előlegként, amely maradéktalanul visszafizetésre került.

A gyógyszer-támogatási céltartalék jogcím felhasználását a Kvtv. 12. §-a szabályozza. Ennek megfelelően, év közben a beérkezett befizetések ütemében a gyógyszer-támogatási céltartalék jogcímen rendelkezésre álló 91 761,7 millió forint teljes mértékben átcsoportosításra került a gyógyszer-támogatás kiadásai jogcímre.

Gyógyszer méltányossági kifizetések

Gyógyszertámogatás kiadásai jogcím előirányzata terhére különös méltányulást érdemlő körülmények esetére a Kvtv. 15. §-a 10 000,0 millió forint kiadást irányzott elő. E címen 2020. évben 25 697,8 millió forint került kifizetésre. A felhasznált összeg a 2019. évben hasonló célra történt kiadásnál 744,0 millió forinttal alacsonyabb.

Az egyedi méltányossági támogatás formájában kifizetett TB támogatás összege a 2013-as évtől kezdődően folyamatosan növekszik. A növekedés hátterében az új hatóanyagú, saját területén egyedülálló, a jelenleg támogatott gyógyszerekkel össze nem hasonlítható eredményességű, de kiugróan magas költségvetési hatásuk miatt a TB támogatásba be nem fogadott készítmények egyedi méltányossági támogatás keretében történő TB támogatásának növekedése áll. 2018. október 15-től 14 olyan nagyértékű készítmény került befogadásra, melynek finanszírozása a jövőben a Speciális finanszírozású készítmények köréből történik (Alecensa, Cosentyx, Cotellic, Darzalex, Entyvio, Kadcyła, Kyprolis, Mekinist, Olumiant, Perjeta, Taltz, Tecentriq, Xalkori, Xeljanz), azonban bizonyos készítmények még 2019. év elején is az egyedi méltányosság terhére lettek kifizetve. Ez a kiadás 2019. év vonatkozásában, pénzforgalmi szemléletben megközelítőleg 4700,0 millió forint volt, mely kiadás 2020. évben már nem jelentkezett, így ez részben ellensúlyozta a méltányosság terhére biztosított készítmények kiáramlás növekedését. 2020. január 15-tel további 4 készítmény lett befogadva a speciális finanszírozású készítmények körébe (Venclyxto, Tremfya, Ninlaro, Kevzara) és egy a kórházi felhasználású készítmények körébe (Abraxane), de folyamat csúszásai miatt bizonyos készítmények forgalma még 2020. év folyamán is az egyedi méltányosság terhére lett kifizetve. Ez a kiadás 2020. év vonatkozásában, pénzforgalmi szemléletben megközelítőleg 1400,0 millió forint volt.

2020. évben 10 458 betegnek biztosított a szakterület támogatást patikai gyógyszerhez, mely enyhe csökkenést jelent az ezt megelőző évhez (11 361 beteg) képest. További 3 626 beteg nem támogatott, vagy off label indikációra vonatkozó méltányossági kérelmet adott be már befogadott, tételes finanszírozású gyógyszerre. A kérelmek számának csökkenését az okozza, hogy 2020. évben nagy betegszámot jelentő készítmények befogadása történt (kórházi/speciális finanszírozás: Abraxane, Venclyxto; patikai vényforgalom: Cabometyx, Entresto, Xgeva). Egyedi támogatással bíró készítmények forgalmának megközelítőleg 4,4 százaléka import készítményből származó forgalom. 2020. évben 413 fajta készítmény kapott egyedi támogatást patikai forgalom és 63 termék pedig a speciális finanszírozás keret terhére.

Az elmúlt évek során a kérelmek száma az alábbiak szerint alakult:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
összes kérelem	5 741	2 904	3 069	3 441	6 054	9 245	12 571	12 857	17 217	21 074	18 729
engedély	3 407	1 940	1 685	2 511	4 985	7 213	10 705	10 735	14 609	18 345	16 571
elutasítás	677	434	448	447	448	657	824	770	753	728	460
megszüntető	439	122	68	154	111	406	460	645	610	1 335	650
más szervezeti egységhez történő átadás	196	50	23	63	44	73	262	16	19	11	5

2020. évben a 25 legjelentősebb támogatásiáramlást generáló, egyedi méltányosságban támogatott készítményt az alábbi táblázat mutatja be.

Brand	Indikáció	TB támogatás (millió Ft)	Résarány a teljes TB támogatásból	Betegszám (fő)	Betegenkénti TB támogatás (millió Ft / fő)
LYNPARZA	Petefészek-, emlődaganat	2 090,9	8,1%	225	9,30
VIDAZA	Myelodysplasiás syndroma	1 877,5	7,2%	318	5,90
OCREVUS	SM	1 427,1	5,5%	234	6,10
TAGRISZO	Tüdődaganat	1 184,8	4,6%	96	12,30
CYRAMZA	Gyomordaganat	1 061,1	4,1%	140	7,60
IMFINZI	Tüdődaganat	978,5	3,8%	90	10,90
ERIVEDGE	Bőrdaganat	907,5	3,5%	117	7,80
VENCLYXTO	CLL	869,0	3,3%	140	6,20
CABOMETYX	Vesedaganat	724,1	2,8%	105	6,90
IMNOVID	Myeloma multiplex	716,9	2,8%	50	14,30
REVOLADE	ITP	696,7	2,7%	97	7,20
TRESUVI	PAH	619,3	2,4%	53	11,70
POLIVY	Non-Hodgkin lymphoma	553,4	2,1%	51	10,90
DUPIXENT	Atopiás dermatitis	502,3	1,9%	156	3,20
ILARIS	Rheumatoid arthritis	383,9	1,5%	22	17,50
JAKAVI	Myeloproliferatív betegség, GVHD	378,9	1,5%	88	4,30
ICLUSIG	CML	346,9	1,3%	29	12,00
PEGASYS	Thrombocythaemia	319,4	1,2%	192	1,70
MEKINIST	Tüdődaganat	319,2	1,2%	45	7,10
VYNDAQEL	Amyloidosis	314,5	1,2%	9	34,90
VOTRIENT	Lágyrész-, vesedaganat	291,7	1,1%	93	3,10
XGEVA	Csontvelő-, emlődaganat	287,3	1,1%	510	0,60
KUVAN	Hyperphenylalaninaemia	265,9	1,0%	49	5,40
LORVIQUA	Tüdődaganat	263,7	1,0%	29	9,10
SANDOSTATIN	Acromegalia	263,2	1,0%	100	2,60
többi brand		8 297,0	32,0%		

Megállapítható, hogy a fenti 25 készítményre történt a teljes egyedi méltányossági társadalombiztosítási támogatás körében történt kifizetésének 68,0 százaléka. 2020. évben az egyedi jogcímen a legnagyobb TB kiáramlást okozó 10 készítmény támogatása tette ki a jogcímenre kifizetett TB támogatás 45,6 százalékát, ami 1 515 beteg ellátását jelentette.

A legtöbb ilyen jogcímen történt kifizetés a Lynparza, Vidaza, Ocrevus, Tagrisso és Cyramza készítmények esetében történt, míg a legmagasabb egy betegre kifizetett értékek a Chenodeoxycholic-acid Leadiant, Vyndaquel, Zavesca, Northera és Ilaris termékekhez köthetőek.

Gyógyászati segédeszköz támogatás

A gyógyászati segédeszköz támogatás jogcímcsoport eredeti előirányzata 2020. évben 73 851,0 millió forint, teljesítése 71 271,0 millió forint, ami az eredeti előirányzatnál 2580,0 millió forinttal, 3,5 százalékkal, az előző évi teljesítésnél 1306,1 millió forinttal, 1,8 százalékkal kevesebb.

A jogcímcsoporton belül az egyéb gyógyászati segédeszköz támogatás jogcím eredeti előirányzata 64 625,4 millió forintról 63 650,4 millió forintra módosult, a kifizetés összege 61 428,8 millió forint.

Erről a jogcímről összesen 975,0 millió forint került átcsoportosításra a kötszertámogatás jogcímre (900,0 millió forint) és a gyógyászati segédeszköz kölcsönzés támogatása jogcímre (75,0 millió forint). A jogcímcsoporton belüli átcsoportosításra az adott lehetőséget, hogy a járványhelyzet miatt a gyógyászati segédeszköz forgalom jelentősen visszaesett.

A kötszertámogatás jogcím 2020. évi előirányzata 8625,6 millió forint volt, amely az év végi említett átcsoportosításnak köszönhetően 900,0 millió forinttal 9525,6 millió forintra módosult. A jogcímről 9227,7 millió forint került kifizetésre.

A 2020. évben a gyógyászati segédeszköz kölcsönzés támogatása jogcím előirányzata 600,0 millió forint volt, az év végi jogcímcsoporton belüli átcsoportosítást követően 675,0 millió forint állt rendelkezésre. A gyógyászati segédeszköz kölcsönzés támogatása jogcímről év végéig 614,5 millió forint került kifizetésre, amely az eredeti előirányzatnál 14,5 millió forinttal, 2,4 százalékkal magasabb. Az előző évi felhasználáshoz képest 125,6 millió forinttal, 25,7 százalékkal növekedtek a kifizetések.

Az Egyéb gyógyászati segédeszköz támogatás kiadásai jogcím keretén belül az előirányzott 2100,0 millió forintból 13,7 millió forint került kiutalásra visszatérítendő finanszírozási előlegként, mely összegből 4,2 millió forint nem került visszafizetésre év végéig.

A gyógyászati segédeszköz támogatás jogcímcsoport előirányzata terhére különös méltányulást érdemlő körülmények esetére a Kvtv. 2400,0 millió forint kiadást irányzott elő.

Egyedi méltányossági támogatás formájában a 2020. évben 2327,0 millió forint kifizetés valósult meg, amely a 2019. évben hasonló célra történt felhasználásnál 366,1 millió forinttal, 18,7 százalékkal volt magasabb.

Ellenőrzés

Szakmai ellenőrzések

A NEAK a szakmai ellenőrzéseket éves ellenőrzési terv alapján végzi, részben országos ellenőrzések, részben pedig az Ellátási és Koordinációs Főosztályai (a továbbiakban: EKF) saját hatáskörű ellenőrzései keretében. Az országos ellenőrzéseket az Emberi Erőforrások Minisztériuma Egészségbiztosítási Alap Kontrolling Főosztálya koordinálja. A munkatervi ellenőrzéseken kívül felkérésre vagy egyedi bejelentésre is indulhat ellenőrzés.

2020-ban az EMMI által koordinált országos orvosszakmai ellenőrzések körében az aktív fekvőbeteg-szakellátás területén a plasztikai sebészeti eljárások finanszírozásának egészségbiztosítói szempontú – 2019-ben megkezdett – országos ellenőrzése fejeződött be. A művese-kezelések területén ellenőrzésre kerültek az aktív fekvőbeteg-szakellátó szolgáltatók által nyújtott intenzív osztályos ellátások időszaka alatt a művese-szolgáltatók által jelentett dialízis-kezelések. Az ellenőrzések során az elszámolás finanszírozási feltételeinek vizsgálata, továbbá a plasztikai sebészeti eljárások tekintetében az orvosszakmai indokoltság képezte az ellenőrzés tárgyát.

A gyógyászati segédeszközök területén sor került az ortopéd cipők, továbbá a hallásjavító eszközök csecsemők részére történt rendelésének ellenőrzésére. Ezen ellenőrzések célját a vonatkozó jogszabályban a gyógyászati segédeszközök rendelésére előírt orvosszakmai feltételek teljesülésének kontrollja képezte. Sorra került továbbá az ortopéd cipők 1 év feletti korosztály részére történt rendelésének és kiszolgáltatásának, valamint a gerincortézisek 65 év feletti, idősothonban élő betegek részére történt rendelésének és kiszolgáltatásának ellenőrzése is. Ez a két ellenőrzés a vonatkozó jogszabályban a gyógyászati segédeszközök rendelésére előírt orvosszakmai feltételek teljesülése mellett az eszközök betegek részére történt kiszolgáltatására fókuszált.

A NEAK EKF-ek az országos ellenőrzéseken túl saját hatáskörben is végeztek ellenőrzéseket, amelyek jellemzően egy vagy néhány EKF-re vagy megyére terjedtek ki.

A NEAK 2020-ban több alkalommal végzett saját hatáskörű orvosszakmai ellenőrzést az alapellátó szolgáltatóknál: háziorvosi eseti (ambuláns) ellátások, gyógyszer- és GYSE-rendelés, otthoni szakápolás elrendelése és hosszabbítása, záró ellenőrzés, továbbá fogászati szolgáltatók teljesítményjelentése. Több esetben fordult elő panasz, illetve közérdekű bejelentés kivizsgálása.

A járóbeteg-szakellátás terén az ellenőrzés a teljesítmény-jelentésekre, a gyógyszer- és GYSE-rendelésre, valamint a gyógyászati ellátások rendelésére fókuszált. A járóbeteg-szakellátás ellenőrzése minden EKF ellenőrzési munkájában szerepelt.

A fekvőbeteg-szakellátás ellenőrzése is több EKF éves tevékenységében szerepet kapott. Az ellenőrzési munka az aktív fekvőbeteg-szakellátás területének vizsgálatára terjedt ki.

Az otthoni hospice ellátás keretében több EKF az elrendelt vizitek kapcsán az ellátások szakmai tartalmát vizsgálta.

Az otthoni szakápoló szolgálatok teljesítmény-jelentésének ellenőrzése minden EKF tevékenységében helyet kapott.

A betegszállító szolgáltatók ellenőrzése több EKF munkájában szerepelt.

A gyógyszerész-szakmai ellenőrzések terén a gyógyászati ellátások nyújtását több EKF ellenőrizte.

Minden EKF éves munkájában szerepet kapott a gyógyszervények elszámolási feltételeinek ellenőrzése a gyógyszerári szolgáltatói körben.

A GYSE-forgalmazók körében szintén minden EKF vizsgálta a GYSE-vények elszámolási feltételeinek teljesülését.

Az E. Alap terhére elszámolt ellátások ellenőrzésén túl a NEAK EKF-ek a kifizetés előtti szakértői tevékenységet is végeztek a kötszerek 4 hónapon túli rendelésének és a nagyértékű GYSE-k rendelésének ellenjegyzése, a méltányossági alapon igényelt GYSE-

többletmennyiség és az 56 vizitet meghaladó otthoni szakápolási vizitszám elbírálása formájában.

További szakértői feladatok a NEAK EKF-eknél: egyedi méltányosság egyéb feladatai, nagyértékű GYSE ellenjegyzéséhez helyszíni vizsgálat, „S” térítési kategória vizsgálata, E126-os nyomtatványhoz orvosszakértői vélemény, adatkérések teljesítése, utazási költségtérítéshez szakvélemény, egyéb megkeresésekre válasz (ügyfél, szolgáltató, hivatalos szerv), panaszügyek és közérdekű bejelentések kivizsgálása.

2020-ban a koronavírus-járvány miatt bevezetett korlátozó intézkedések mind az ellenőrzési, mind a szakértői feladatok kapcsán szükséges helyszíni vizsgálatok elvégzését jelentősen nehezítette, késleltette.

Pénzügyi ellenőrzések

Az EMMI Egészségbiztosítási Alap Kontrolling Főosztálya:

- az Ebtv. 36.§ (3) bekezdés alapján a finanszírozott egészségügyi szolgáltatások elszámolási rendjét, az elszámolások valódiságát, a folyósított pénzeszközök felhasználásának pénzügyi szabályszerűségét és elkülönítését vizsgálja;
- az Ebtv. 38/C. §-ban foglaltak szerint pénzügyi záró ellenőrzéseket folytat le megszünt finanszírozási szerződések esetén.

Utazási költségtérítés

Az utazási költségtérítés jogcímcsoport 2020. évi költségvetési előirányzata 5584,2 millió forint volt, a tényleges kiadás 3508,9 millió forint összegben teljesült, ami az előirányzat összegénél 2075,3 millió forinttal, a 2019. évi kiadáshoz képest 1491,5 millió forinttal kevesebb.

A nemzetközi egyezményekből eredő kiadások és külföldön történő ellátások

A nemzetközi egyezményekből eredő és külföldön történő, tervezett ellátások kiadásai jogcímcsoporton belül egyrészt a nemzetközi egyezményekből eredő kiadások, másrészt a külföldi sürgősségi gyógykezelések költségei kerültek elszámolásra.

A nemzetközi egyezményekből eredő és külföldön történő, tervezett ellátások kiadásai jogcímcsoport eredeti előirányzata 20 796,7 millió forint, a teljesítés 21 045,6 millió forint volt, amely a törvényi előirányzatot 1,2 százalékkal (248,9 millió forinttal) haladta meg. Az előző évhez képest az emelkedés 611,9 millió forint, 3,0 százalék.

A nemzetközi egyezményekből eredő kiadások sürgősségi ellátás EGT-n, Svájcban belül és sürgősségi ellátás EGT-n kívül jogcímeinek a kiadásai 2020-ban összesen 18 667,7 millió forintot tettek ki a 17 593,1 millió forintos előirányzattal szemben. A teljesítésen belül a legnagyobb arányt (87,2 százalék) az EU-val kapcsolatos elszámolások jelentették. A 18 350,9 millió forint összegű teljesítés az előző évhez képest 1182,3 millió forintos növekedést mutat. A nemzetközi egyezményekből eredő kiadások magukban foglalják:

- azon országok biztosítottainak magyarországi sürgősségi ellátásainak költségét melyekkel hazánknak hatályos egészségügyi tárgyú megállapodása van,
- a hatályos magyar-montenegrói, magyar-bosnyák, a magyar-szerb, magyar-albán, valamint a magyar-török kétoldalú elszámolásos egyezmények értelmében, a Magyarországon felmerült sürgősségi ellátások finanszírozási kiadásait, valamint a montenegrói, bosnyák, szerbiai, albán és török egészségbiztosítási összekötő szervek részére a magyar biztosítottak montenegrói, boszniai, horvátországi, szerbiai, albániai

és török sürgősségi ellátása után felmerült kinti költségek NEAK részéről történő megtérítését,

- a közösségi szabályok alapján az EGT állampolgárok magyarországi orvosilag szükséges ellátásainak költségét (magyar biztosítási jogviszonnyal rendelkezők esetén teljes körű ellátás is beleértendő),
- a közösségi szabályok alapján az EGT tagállamok betegbiztosítási összekötő szerveitől beérkező megtérítési igényekben feltüntetett költségek teljesítését (magyar biztosítottak külföldön történő ellátása).

A külföldön tervezett egészségügyi ellátások megtérítése jogcím előirányzata 100,0 millió forint, teljesítés nem történt.

A külföldön történt speciális egészségügyi ellátások előirányzat terhére történik a külföldi sürgősségi ellátások költségeinek utólagos megtérítése, amelynek gyakorlata az Ebtv. 27.§ alapján Magyarország EU-csatlakozása után is változatlan maradt. A korábbi gyakorlaton túl azonban valamennyi olyan EGT tagállamban nyújtott ellátás is ide tartozik, amelyet a magyar állampolgárok megfelelő formanyomtatvány hiányában térítési kötelezettség mellett vettek igénybe. A közösségi rendelet alapján azonban ez utóbbi esetben nem a magyar belföldi költség mértékét, hanem azt az összeget kell visszatéríteni, amelyet a kisegítő teherviselő fordított volna az ellátásra akkor, ha azt a megfelelő formanyomtatvánnyal vették volna igénybe. A visszatérítendő összeg a magyar belföldi költség helyett a külföldi biztosító által meghatározott összeg (a kinti finanszírozási mérték) lett, amely jóval magasabb értékű a magyar költségeknél. Ezen előirányzat terhére történik az Ebtv. 27.§ (5) bekezdés alapján, a külszolgálatot teljesítők 100,0 százalékos elszámolása is.

A 2020. évi előirányzat 230,2 millió forint, a teljesítése ennél kevesebb 202,2 millió forint volt.

A külföldön igénybevett Magyarországon nem elérhető egészségügyi szolgáltatások (külföldi gyógykezelés) jogcímén szereplő 2873,4 millió forintos előirányzattal szemben a teljesítés 2175,7 millió forint volt, amely az előirányzathoz képest 697,7 millió forinttal kevesebb. Tekintettel az uniós elszámolás szabályaira, a 2020. évben kifizetett fenti összeg a 2-3 évvel korábban igénybe vett ellátásokra vonatkozik. A magyar biztosítottak részére a külföldön történő gyógykezelések részletes szabályairól szóló 340/2013. (IX. 25.) Korm. rendelet alapján a külföldön történő gyógykezelés abban az esetben valósulhat meg, amennyiben Magyarországon nincsenek meg a gyógyulás feltételei és a külföldi ellátással esély lehet a gyógyulásra.

Engedélyezett külföldi gyógykezelések és összejt-donorkeresés csontvelő-transzplantációhoz 2020-ban összesen 542 (436+106) beteg kérelem esetében került sor külföldi gyógykezelés engedélyezésére. Az elmúlt évben a kiadások a költségigényesebb ellátások felé mozdultak el, de az alacsonyabb költségű ellátások (például a molekuláris genetikai vizsgálat) száma is növekedett (78%).

Magyarország Eurotransplant tagságával összefüggésben a NEAK továbbra is ellátja az NEAK-OVSZ megállapodás keretében az Eurotransplant együttműködési megállapodásból származó szervezési, és finanszírozással kapcsolatos feladatokat. A 2020. évre tervezett 400,0 millió forint keretösszeghez képest a felhasználás 302,1 millió forint volt.

Természetbeni ellátások céltartaléka

A Kvtv. 2020. évben 3439,8 millió forint előirányzatot tartalmazott a természetbeni ellátások céltartalékára, amelynek felhasználhatóságáról a Kvtv. 12. § (2) bekezdés rendelkezett. Ennek megfelelően a teljes összeg – miniszteri hatáskörben – átcsoportosításra került a gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoporton belül a cél-előirányzatok jogcímre.

Egészségbiztosítás egyéb kiadásai

Az alcím együttes felhasználása 15 184,6 millió forint volt, amely az előirányzatnál 579,9 millió forinttal, az előző évi tényszámnál pedig 1189,3 millió forinttal kevesebb.

A kifizetőhelyeket megillető költségtérítés jogcímre fordított kiadás 3134,5 millió forint volt, amely az előirányzatot 229,4 millió forinttal, az előző évi tényszámot 433,0 millió forinttal haladta meg.

A postaköltség tárgyevi felhasználása 3123,5 millió forint, amely az előirányzatnál 252,1 millió forinttal, az előző évhez képest 63,1 millió forinttal kevesebb.

Az egyéb kiadások jogcím 873,8 millió forintos előirányzata 326,6 millió forintra teljesült. A jogcímen belül az orvosspecifikus vényekre fordított kiadás 178,0 millió forint volt, amely az előző évi tényszámnál 71,0 százalékkal alacsonyabb.

A gyógyszertárak juttatása jogcím 2020. évi tervezett előirányzata 4100,0 millió forint, a teljesítés előirányzati szinten alakult. A biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény (a továbbiakban: Gyftv.) 44/A. §-a szerint a közforgalmú gyógyszertárat működtető vállalkozás, valamint a közvetlen lakossági gyógyszerellátást végző intézeti gyógyszertár juttatásban részesülhet.

Az egészségügyi szolgáltatók gyógyszerrendelésének és kiszolgáltatásának értékeléséről, valamint a háziorvosi és a gyógyszertári érdekeltségi rendszer kialakításáról szóló 364/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: GyKr.) 8. §-a szerint a gyógyszertár juttatásban részesül, amennyiben az adott negyedévben elszámolt készítmények alapján a preferált kiadási aránya meghaladta a 35,0 százalékot.

A gyógyszertárak szolgáltatási díja jogcím 2020. évi előirányzata 4500,0 millió forint, a teljesülés ezzel megegyező összegű volt. A Gyftv. 44/B. §-a szerint a közforgalmú gyógyszertárat működtető vállalkozás, valamint a közvetlen lakossági gyógyszerellátást végző intézeti gyógyszertár az általa nyújtott, betegbiztonságot és gyógyszerbiztonságot elősegítő szolgáltatásaiért szolgáltatási díjban részesül. A GyKr. 8/A. §-a alapján szolgáltatási díjban minden gyógyszertár részesül, amely támogatással rendelkező készítményt számol el.

Vagyongazdálkodás kiadásai

A vagyongazdálkodás kiadási előirányzata 12,0 millió forint volt, a kifizetés 9,4 millió forint, ami 2,6 millió forinttal kevesebb az előirányzathoz képest. A kiadások döntően az ingatlanfenntartással kapcsolatos költségeket, valamint értékbecslést, ingatlan kezelési díjakat, ügyvédi díjat, energetikai tanúsítványok elkészítésének díját tartalmazzák.

Működési célú kiadások

adatok millió forintban

Megnevezés	2019. évi teljesítés	2020. évi törvényi előirányzat	2020. évi módosított előirányzat	2020. évi teljesítés	2020. évi telj. az eredeti előirányzat %-ában
Egészségbiztosítási költségvetési szervek kiadásai	9 217,7	7 009,8	9 234,4	8 611,3	122,8
Működési költségvetés	8 212,0	6 809,8	7 981,7	7 762,6	114,0
Személyi juttatás	4 416,0	4 332,0	4 379,0	4 233,5	97,7
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	903,9	684,8	777,3	769,8	112,4
Dologi kiadás	2 557,6	1 618,0	2 403,4	2 377,9	147,0
Egyéb működési célú kiadások	334,5	175,0	422,0	381,4	217,9
Felhalmozási költségvetés	1 005,7	200,0	1 252,7	848,7	424,4
Beruházások	950,6	200,0	1 205,7	836,1	418,1
Felújítás	53,1		39,5	5,1	
Egyéb felhalmozási kiadások	2,0		7,5	7,5	

A működési kiadások fejezeti szintű eredeti kiadási előirányzata 6809,8 millió forint. A módosított előirányzat 7981,7 millió forint, a teljesítés 7762,6 millió forint, amely 114,0%-a az eredeti előirányzatnak. Az előirányzat-módosításokra és átcsoportosításokra Kormány, fejezeti és intézményi hatáskörű rendelkezések alapján a jogszabályi előírásoknak megfelelően került sor.

Az előirányzat összesen 2224,6 millió forintos módosítása, növelése – hatásköri bontásban – az alábbiaknak megfelelően valósult meg:

- 149,2 millió forint Kormány hatáskörben, melyből:
 - bérkompenzáció 0,4 millió forint,
 - 1590/2020. (IX. 21.) kormányhatározat alapján a Csongrád-Csanád Megye névváltozás miatti 1,2 millió forint,
 - 1596/2020. (IX. 21.) kormányhatározat alapján a járvány elleni védekezés miatt 147,6 millió forint,
- 208,3 millió forint többletbevétel, mint fejezetet irányító szerv hatáskörben,
- 1867,1 millió forint intézményi hatáskörben történő emelés.

A NEAK előirányzatát növelte az előző évi előirányzat-maradvány felhasználásának engedélyezése, illetve a többletbevétel. A további jelentősebb egyéb előirányzat módosítások a pénzeszköz átvételeknél jelentkező többletforrással (bérkompenzáció), valamint projektekre kapott támogatásokkal (EURIPID projekt, EFOP 1.8.0, EFOP 1.9.6, EESSI, KÖFOP 043., KÖFOP 051. projektek kiadásaival) összefüggő előirányzat növeléshez kapcsolódnak.

A 2020. évben a NEAK engedélyezett létszáma 652 fő, a statisztikai létszám 2020. január 1. napján 619 fő volt, az időszak végére a statisztikai létszám 616 főre csökkent.

A kiadások 58,1 százalékát 5003,3 millió forintot a személyi juttatások és a kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó, 27,6 százalékát 2377,9 millió forintot dologi kiadások, 4,4 százalékát 381,4 millió forintot az egyéb működési célú kiadások, a 9,7 százalékát 836,1 millió forintot a beruházások, 0,1 százalékát 5,1 millió forintot a felújítások, 0,1 százalékát 7,5 millió forintot az egyéb felhalmozási célú kiadások képezik.

A személyi juttatások módosított előirányzata 4379,0 millió forint, amely 47,0 millió forinttal növekedett az eredeti előirányzathoz (4332,0 millió forint) képest. Személyi kiadásokra 4233,5 millió forint került felhasználásra. A megtakarítás 145,5 millió forint melyből kötelezettségvállalással terhelt 141,5 millió forint, szabad maradvány 4,0 millió forint.

A személyi juttatások előirányzat változása a következő:

- kormány hatáskörben a bérkompenzáció 0,3 millió forinttal növelte az előirányzatot,
- intézményi és fejezeti hatáskörben végzett előirányzat módosítások összesen 46,7 millió forinttal növelték az előirányzatot, melyből
 - a projektek (EFOP, KÖFOP, EURIPID) 207,3 millió forinttal növelték,
 - a 2019. évi maradvány 161,6 millió forinttal növelte,
 - az átcsoportosítások pedig 322,2 millió forinttal csökkentették.

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó eredeti előirányzata 684,8 millió forint, amely az év során 92,5 millió forinttal növekedett, így 777,3 millió forintra módosult.

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó változása a következő:

- kormány hatáskörben a bérkompenzáció 0,1 millió forinttal növelte,
- intézményi hatáskörben a projektek (EFOP, KÖFOP, EURIPID) 10,2 millió forinttal, továbbá a 2019. évi maradvány 16,1 millió forinttal, valamint átcsoportosítás 66,1 millió forinttal növelte, összesen 92,4 millió forinttal növelte az előirányzatot.

A személyi juttatások után 676,6 millió forint szociális hozzájárulási adó, 44,6 millió forint rehabilitációs hozzájárulás, 1,5 millió forint egészségügyi hozzájárulás, 5,4 millió forint táppénz-hozzájárulás és 41,7 millió forint munkáltatót terhelő személyi jövedelemadó került kifizetésre.

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó teljesítése 769,8 millió forint, amely a módosított előirányzathoz képest 7,5 millió forint megtakarítást jelent, ami kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

A dologi kiadások eredeti előirányzata 1618,0 millió forint, amely évközben 2403,4 millió forintra módosult. A teljesítés adata 2377,9 millió forint. A módosított előirányzathoz képest a megtakarítás 25,5 millió forint, ami kötelezettségvállalással terhelt.

A dologi kiadásokon belül a legszámtöbb kiadások az alábbiak:

- 43,1 millió forint összegben készletbeszerzés, ezen belül: szakmai - üzemeltetési anyagok, árubeszerzés,
- 1332,9 millió forint összegben a kommunikációs szolgáltatások,

- 463,3 millió forint összegben az egészségbiztosítási költségvetési szervek működtetéséhez szükséges szolgáltatási kiadások (gáz, áram, táv hő- és meleg vízszolgáltatás, valamint a víz és csatornadíjak, egyéb üzemeltetési szolgáltatási díjak, bérleti díj, karbantartási, kisjavítási szolgáltatások kiadásai, pénzügyi szolgáltatások, vásárolt élelmezés, szállítási szolgáltatások),
- 2,6 millió forint összegben kiküldetések, reklám- és propagandakiadások,
- 536,0 millió forint összegben különféle befizetések és egyéb dologi kiadások (pl. általános forgalmi adó).

Az egyéb működési célú kiadás eredeti előirányzata 175,0 millió forint, módosított előirányzata 422,0 millió forint és teljesítése 381,4 millió forint. A megtakarítás 40,6 millió forint, kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

Ezen jogcímen a jelentősebb kiadások a következők:

- Nemzetközi tagsági díj 21,3 millió forint.
- Elvonások, befizetések 70,2 millió forint, 2019. évi meghiúsult maradvány visszafizetési kötelezettsége 66,3 millió forint, 3,9 millió forint az Ávr. 172/A §. (2) bekezdése alapján a Kincstári előrejelzés miatt.
- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson belülre 262,0 millió forint, melyből:
 - az OGYÉI részére gyógyszer és gyógyászati segédeszköz szakértői díja 172,3 millió forint, valamint 89,7 millió forint KÖFOP 043 SZAKINT projekt támogatás visszautalási kötelezettsége.
- Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása államháztartáson kívülre 1,6 millió forint.
- Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre 26,3 millió forint, mely az EURIPID együttműködési megállapodás tagdíj és önrész visszautalásából áll.

A beruházás eredeti előirányzata 200,0 millió forint, a módosított előirányzat 1 205,7 millió forint volt, amely a 2019. évi előirányzat-maradványból (209,0 millió forint), illetve a fejezetet irányító és intézményi hatáskörű bevételi többletből (projekt támogatásból) keletkezett. A teljesítés 836,1 millió forint. A 369,6 millió forint megtakarításból az egész kötelezettségvállalással terhelt.

A tárgyi eszközök és immateriális javak felhalmozására 836,1 millió forint került felhasználásra, amelyből:

- az általános forgalmi adó 177,3 millió forint volt, beruházások beszerzése:
- immateriális javak 462,3 millió forint, mely a NEAK szakalkalmazásainak ide vonatkozó jogszabályi változások miatti, illetve a funkcionális működés megfeleléséhez szükséges fejlesztések.
- 1,3 millió forint ingatlanok beszerzése, létesítése,
- 145,6 millió forint informatikai eszközök beszerzése, létesítése,
- 49,6 millió forint egyéb tárgyi eszközök beszerzése.

Felújítások módosított előirányzata 39,5 millió forint, a teljesítés 5,1 millió forint, amelyből 1,1 millió forint az általános forgalmi adó.

- ingatlanok felújítása 4,0 millió forint, mely a Mátrászentimrei és NEAK rekreációs központ, illetve a kormányhivatalok felújításából áll.

Megtakarítás 34,4 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

Egyéb felhalmozási célú kiadások teljesítése megegyezik az előiránnyal (7,5 millió forint). Ez a 2020. évben a dolgozóknak visszafizetési kötelezettség mellett adott kamatmentes lakásépítési és felújítási kölcsönöket tartalmazza.

Előirányzat-maradvány alakulása

A 2020. évi 630,5 millió forint költségvetési maradványból 619,1 millió forint a kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

A kötelezettségvállalással terhelt maradvány 77,2 százaléka, azaz 478,0 millió forint a tárgyévben keletkezett, míg 22,8 százaléka, azaz 141,1 millió forint az előző évek maradványa.

A kötelezettségvállalással terhelt előirányzat maradvány 619,1 millió forint, melynek megoszlása:

- személyi juttatások 141,5 millió forint,
- munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó 7,4 millió forint,
- dologi kiadások 25,4 millió forint,
- egyéb működési célú kiadások 40,6 millió forint,
- beruházások 369,7 millió forint,
- felújítások 34,5 millió forint.

Az E. Alap ellátási és működési szektorának mérlegetagozódása és egyes tételeinek alakulása

E. Alap ellátási szektor vagyonának alakulása

ESZKÖZÖK

Az E. Alap Ellátási mérlege alapján az eszközök összesen értéke 2020. december 31-én 56 441,7 millió forint, amely az előző időszakhoz képest (54 480,4 millió forint) 1961,3 millió forint összeggel, 3,6 százalékkal nőtt.

B/I/2. A Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök, ezen belül az átsorolt, követelés fejében átvett készletek tárgyidőszaki összege 234,9 millió forint, amely az előző időszakhoz képest 2,5 millió forinttal nőtt. A készletek között kerül kimutatásra az adó és járuléktartozás fejében átvett, értékesítésre átadott ingatlanok, ingóságok, részvények, üzletrészek és befektetői részjegyek, illetve a jogutódlással szerzett vagyonelemek (József u. 3., József krt. 46., valamint az Abádi u. 10 számú bérlakások).

C/III/2. Kincstárban vezetett forintszámlák tárgyidőszaki összege -484,9 millió forint, amely az előző időszakhoz képest 110,3 millió forinttal változott.

D/I. Költségvetési évben esedékes követelések tárgyidőszaki összege 27 519,3 millió forint, az előző időszak 29 477,1 millió forinthez képest 1957,8 millió forinttal, 6,6 százalékkal csökkent.

D/I/1. Költségvetési évben esedékes követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről mérleg sor összege 1,3 millió forint, amely az előző időszakhoz képest 0,5 millió forint csökkenést jelent.

D/I/3. Költségvetési évben esedékes követelések közhatalmi bevételre mérleg sor összege 22 866,5 millió forint, 1719,5 millió forint összeggel (7,0 százalékkal) csökkent az előző időszakhoz képest. A mérleg sor tartalmazza a NAV adatszolgáltatása alapján az adó és járulékok követelések összegeit, valamint a Kormányhivatalok esetében a megállapodás alapján fizetők tartozás állományát (0,4 millió forint).

D/I/4. Költségvetési évben esedékes követelések működési bevételre mérleg sor tárgydíszaki összege 3262,3 millió forint, mely összeg 8,2 százalékkal csökkent az előző időszak 3554,2 millió forint adatához képest. A mérleg sor tartalmazza többek között a nemzetközi egyezményből eredő ellátások megtérítéséből adódó 1236,2 millió forint, vagyongazdálkodással kapcsolatos 782,8 millió forint, rokkantsági rehabilitációs ellátásokkal, kártérítési, baleseti járadékokkal kapcsolatos 51,8 forint, Szerződés szerinti gyógyszergyártói és forgalmazói befizetésekkel kapcsolatos 640,9 millió forint, valamint az E. Alap egyéb bevételeihez kapcsolódó 192,4 millió forint követeléseit.

D/I/6. Költségvetési évben esedékes követelések működési célú átvett pénzeszközre mérleg sor összege 1389,2 millió forint, mely 54,1 millió forinttal több az előző időszak záró állomány összegénél. A mérleg sor tartalmazza a rokkantsági rehabilitációs ellátások, baleseti és kártérítési járadékok jogalap nélkül felvett ellátások követelés állományát. Továbbá itt kerül kimutatásra az egészségügyi szolgáltatók visszafizetésével kapcsolatos követelések 864,3 millió forintos összege is.

D/II. Költségvetési évet követően esedékes követelések tárgydíszaki összege 28 981,6 millió forint, mely 4021,9 millió forinttal 16,1 százalékkal több, az előző időszak 24 959,7 millió forintos összegénél.

D/III. Követelés jellegű sajátos elszámolások tárgydíszaki összege 190,8 millió forint, mely 5,0 millió forinttal 2,7 százalékkal több az előző időszak 185,8 millió forint összegéhez képest.

A mérleg soron került kimutatásra az Adott előlegek 36,8 millió forint, valamint az E. Alap és Ny. Alap elszámolásból adódó és az E. Alapot megillető 42,4 millió forint, a közgyógyellátás alulfinanszírozásából adódó 102,8 millió forint, illetve a szerv és szövetadományozáshoz kapcsolódó követelés állomány 8,8 millió forint összegben.

FORRÁSOK

Az E. Alap ellátási mérlege alapján a források összesen értéke 2020. december 31-én 56 441,7 millió forint, amely az előző időszakhoz képest (54 480,4 millió forint) 1961,3 millió forint összeggel, 3,6 százalékkal nőtt.

G/ Saját tőke 2020. december 31-én -571 149,3 millió forint, amely az előző időszak adatához, -309 558,1 millió forinthez képest 261 591,2 millió forintos összegű változást mutat.

A nemzeti vagyon értékében (240,8 millió forint) és az egyéb eszközök értékében (- 1324,8 millió forint) változás nem történt. Változás a felhalmozott eredmény, valamint a mérleg szerinti eredmény esetében tapasztalható. A felhalmozott eredmény az előző időszak összegéhez képest 52 199,5 millió forinttal csökkent a 2020. december 31-ei záró értéke -

308 474,1 millió forint. Jelentős csökkenés tapasztalható a mérleg szerinti eredményénél, mely az előző időszakhoz képest 209 391,7 millió forinttal csökkent, záró értéke -261 591,2 millió forint.

H/I. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek mérlegsor 330 221,2 millió forint, tárgyidőszaki összege, az előző időszak 106 462,2 millió forint összegéhez képest 223 759,0 millió forinttal nőtt. A növekedést a kötelezettségek dologi kiadásokra -226,8 millió forintos változása valamint a hitelállomány 223 985,8 millió forint összegű növekedése okozza. A mérlegsor a H/I/3. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek dologi kiadásokra 56,3 millió forint összegéből, valamint a H/I/9. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek finanszírozási kiadásokra 330 164,9 millió forintos hitelállományából adódik.

H/II. Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek tárgyidőszaki 296 767,8 millió forintos összege az előző időszakhoz képest 39 836,8 millió forinttal növekedett.

H/II/3. Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek dologi kiadásokra tárgyidőszaki összege 10 485,8 millió forint, mely 1171,9 millió forinttal nőtt az előző időszakhoz képest. A mérlegsor tartalmazza többek között a sürgősségi ellátás EGT-n, svájcon belül 10 413,0 millió forintos, valamint a sürgősségi ellátás EGT-n kívüli 20,1 millió forintos, illetve a postaköltség 27,5 millió forintos kötelezettségeit.

H/II/5 Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek egyéb működési célú kiadásokra tárgyidőszaki összege 286 282,0 millió forint, mely az előző időszak 247 617,1 millió forinthez képest 38 664,9 millió forintos növekedést mutat. A kötelezettség túlnyomó része a gyógyító-megelőző ellátás 268 117,7 millió forintos összege, valamint itt kerülnek kimutatásra a gyógyszer-támogatás 14 871,4 millió forintos, a gyógyászati segédeszköz támogatás 2973,5 millió forintos, illetve a gyógyfürdő és egyéb gyógyászati ellátás 83,0 millió forintos kötelezettségei is.

H/III. Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások mérlegsor tárgyidőszaki összege 602,0 millió forint, amely az előző időszak 645,3 millió forintos összegéhez képest 43,3 millió forinttal csökkent.

A mérlegsoron belül a kapott előlegek tárgyidőszaki értéke 366,7 millió forint, amely az előző időszakhoz képest 7,0 millió forinttal csökkent.

A mérlegsor alakulását befolyásolta a nem társadalombiztosítás pénzügyi alapjait terhelő ellátások megtérítésének elszámolása, mely 36,3 millió forinttal csökkent az előző időszakhoz képest, a 2020. december 31-ei értéke 235,3 millió forint.

E. Alap működési vagyonának alakulása

ESZKÖZÖK

Az eszközök éves záró állománya 8201,2 millió forint, mely az előző évhez képest 29,6 százalékkal (3456,0 millió forinttal) csökkent az alábbi tételek következményeként 2020. évben.

Az eszközök legnagyobb hányadát (68,6 százalék) a Nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök képviselik 5627,2 millió forinttal, melynek megoszlása immateriális javak 1111,4 millió forint (19,7 százalék), tárgyi eszközök 4515,8 millió forint (80,3 százalék). Összetételét a következők határozzák meg:

- Az immateriális javak záró értéke 1111,4 millió forint, amely 267,1 millió forinttal csökkent az előző évhez képest. Az állományváltozást a költségvetési évben történt kevesebb beszerzés és tárgyévi értékcsökkenés elszámolás befolyásolta.
- A tárgyi eszközök (ingatlanok, gépek, berendezések, beruházások stb.) záró állománya 4515,8 millió forint, az előző évi mérlegértékhez képest a csökkenés 2592,1 millió forint. A változás elsődleges oka két ingatlan vagyongazdálkodási jogának átadása. Továbbá a gép, berendezés eszközcsoportban történt beszerzések mellett az állományváltozást a tárgyévi értékcsökkenés elszámolása befolyásolta.
- A mérlegfőösszegeken belül 25,4 millió forint értéket képviselnek a készletek (0,3 százalék), mely az előző évhez képest 6,5 millió forinttal csökkent. A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és készletek értéke az előző évhez képest 2865,7 millió forint csökkenést mutat.
- A pénzkészlet záró állománya 626,0 millió forint, mely az előző évhez képest 32,9 millió forinttal csökkent.
- Követelések, egyéb sajátos elszámolások és aktív időbeli elhatárolás az előző évhez képest 557,4 millió forinttal csökkent.

FORRÁSOK

A források éves állománya 8201,2 millió forint. A legnagyobb hányadát a saját tőke képviseli (73,4 százalék), a fennmaradó összeg a kötelezettségekből (0,1 százalék), valamint a passzív időbeli elhatárolásokból (26,5 százalék) tevődik össze.

- A saját tőke értéke 6016,8 millió forint, mely az előző évhez mérten 26,0 százalékkal csökkent. A csökkenés 349,0 millió forint összegű mérleg szerinti eredmény mellett történt elsődlegesen a nemzeti vagyonban bekövetkezett változás miatt.
- A kötelezettségek záró állomány 6,7 millió forint, mely az ingatlanok fenntartási szolgáltatásai (közüzemi, karbantartási stb.), továbbá az informatikai feladatok ellátáshoz tartozó, illetve az épület felújításának szállítókkal szembeni kötelezettségeit tartalmazza. A kötelezettség állománya 421,7 millió forinttal csökkent az előző évhez képest, az 2021. évre áthúzódó projekt kifizetések miatt.

Összefoglalva a fenti tényezők együttes hatására a működés eszköz-forrás állománya 8201,2 millió forintra 29,6 százalékkal (3456,0 millió forinttal) csökkent az előző évhez képest, amit a befektetett eszközök állományában bekövetkezett csökkenés indukált a követelések, kötelezettségek csökkenése, az aktív időbeli elhatárolás növekedése és passzív időbeli elhatárolások csökkenése mellett.

A központi költségvetésből finanszírozott és az egészségbiztosítás által folyósított ellátások alakulása

A közgyógyellátásra fordított kiadás a gyógyszer és a gyógyászati segédeszköz támogatáshoz, valamint a gyógyfürdő ellátáshoz kapcsolódóan 17 325,0 millió forint volt, amely 508,2 millió forinttal kevesebb az előző évi összegnél. A központi költségvetésből ténylegesen 17 222,2 millió forint megtérítést kapott az Alap. A különbözet (102,8 millió forint) átutalásáról a zárszámadási törvényjavaslat rendelkezik.

A kincstári egységes számlához kapcsolódó megelőlegezési számla igénybevételének éves alakulása
2020. év

millió forintban

Hónap	Nyitó Egyenleg	Záró Egyenleg	Legmagasabb érték	Átlagos Hitelállomány	Éves halm. átlagos hitelállomány
Január	106 179,1	93 663,0	221 322,3	127 428,6	
Február	93 663,0	102 713,0	209 157,9	122 042,0	124 735,3
Március	102 713,3	158 536,3	227 012,5	159 487,1	136 319,2
Április	282 774,3	178 088,4	296 390,7	207 942,1	154 224,9
Május	178 047,5	183 812,5	298 562,4	197 643,4	162 908,6
Június	183 768,0	304 681,0	307 380,6	246 340,7	176 814,0
Július	419 739,9	312 588,3	426 709,5	345 465,0	200 907,0
Augusztus	312 558,5	326 832,7	432 069,4	347 493,6	219 230,3
Szeptember	440 071,3	337 553,4	449 601,5	370 095,2	235 993,1
Október	452 097,0	344 820,5	457 872,0	373 536,9	249 747,5
November	344 776,3	357 304,6	468 557,9	381 710,1	261 744,1
December	477 247,4	330 164,9	489 539,7	369 395,9	270 715,0

A kincstári egységes számlához kapcsolódó megelőlegezési számla záró egyenlege 330 164,9 millió forint. A hitelállomány alakulásában jelentős szerepet játszott a költségvetés által havi részletekben több jogcímen átadott pénzeszköz.